

Міністерство освіти і науки України

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ**

З В І Т

**ректора Харківського національного
автомобільно-дорожнього університету**

проф. Туренка Анатолія Миколайовича

**за підсумками діяльності в період
з 2010 р. по травень 2015 р.,
що передбачено Контрактом з Міністерством
освіти і науки України від 15 липня 2010 р.**

**Харків
2015
ЗМІСТ**

Загальні положення.....	6
1. Особиста науково-дослідна та навчально-методична робота ректора ХНАДУ, професора А.М. Туренка.....	8
2. Проведення навчально-виховного процесу щодо підготовки фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів на рівні державних стандартів якості освіти (п. 2.3.1 контракту).....	15
2.1. Підготовка фахівців ХНАДУ.....	15
2.2. Організація навчального процесу в ХНАДУ.....	19
2.3. Науково-методична робота.....	22
2.4. Формування державного мовного середовища.....	31
2.5. Робота щодо залучення абітурієнтів на навчання до ХНАДУ.....	32
2.6. Робота з обдарованою (творчою) молоддю.....	35
2.7. Міжнародна діяльність.....	40
3. Виконання державного замовлення та інших договірних зобов'язань навчального закладу (п. 2.3.2 контракту).....	61
3.1. Державне, галузеве, регіональне замовлення на фахівців.....	61
3.2. Сприяння працевлаштуванню.....	63
4. Високоєфективна наукова і науково-технічна діяльність вищого навчального закладу (п. 2.3.3 контракту).....	66
4.1. Фінансування науково-дослідних робіт.....	66
4.2. Найвагоміші результати досліджень і розробок.....	68
4.3. Інформаційне забезпечення наукової діяльності. Наукові публікації... ..	79
4.4. Винахідницька, інноваційна та виставкова діяльність.....	83
4.5. Організація наукових заходів на базі університету.....	92
4.6. Науково-дослідна діяльність студентів та молодих вчених.....	96
5. Погодження з Міністерством кандидатур, які пропонуються вченою радою вищого навчального закладу для призначення на посади проректорів (п. 2.3.4 контракту).....	104
6. Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів вищої	

кваліфікації (кандидатів, докторів наук) та їх атестацію щодо присвоєння вчених звань (п. 2.3.5 контракту)	104
7. Додержання прав і законних інтересів осіб з особливими потребами (п. 2.3.6 контракту).....	109
8. Високоєфективне і стійке фінансово-економічне становище навчального закладу (п. 2.3.7 контракту)	110
9. Додержання умов колективного договору, статуту навчального закладу (п. 2.3.8 контракту).....	113
10. Проведення підготовки та перепідготовки педагогічних, науково-педагогічних працівників і спеціалістів навчального закладу, їхнього економічного, правового й професійного навчання, включаючи обов'язкове особисте підвищення кваліфікації або перепідготовку, але не рідше одного разу за п'ять років (п. 2.3.9 контракту).....	117
11. Захист інформації, що складає державну, службову та комерційну таємницю відповідно до Законів України «Про державну таємницю» та «Про інформацію» (п. 2.3.10 контракту).....	122
12. Дотримання законодавства, вживання заходів щодо вдосконалення управління, зміцнення договірної, трудової дисципліни (п. 2.3.11 контракту).....	123
13. Вживання заходів щодо створення в кожному структурному підрозділі і на кожному робочому місці умов праці відповідно до вимог законодавства, а також додержання прав працівників, гарантованих законодавством про працю (п. 2.3.12 контракту).....	124
14. Виконання показників ефективності використання державного майна та його збереження і раціонального використання бюджетних коштів, а також показників майнового стану навчального закладу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня 1993 р. № 203 (п. 2.3.13 контракту).....	128
15. Своєчасність розрахунків з підприємствами, установами та організаціями, банками, та іншими організаціями (п. 2.3.14 контракту).....	133
16. Цільове та ефективне використання коштів загального та спеціального фонду державного бюджету (п. 2.3.15 контракту).....	133
17. Своєчасне і повне внесення платежів до бюджету, включаючи внески до Пенсійного фонду, виконання кошторисів доходів та видатків навчального закладу, недопущення заборгованості заробітної плати за	

спожиті енергоносії і комунальні послуги та дотримання їх у межах доведених лімітів (п. 2.3.16 контракту).....	135
18. Дотримання встановленого законодавством порядку обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за навчальним закладом на праві оперативного управління, та своєчасність розрахунку за ними (п. 2.3.17 контракту).....	135
19. Вживання заходів до запобігання проявам корупції та хабарництва у вищому навчальному закладі (п. 2.3.18 контракту).....	136
20. Складання в установленому порядку річного кошторису доходів і видатків навчального закладу та подачу його на затвердження до Міністерства, а також подання фінансової та статистичної звітності, необхідної інформації про майновий стан навчального закладу (п. 2.3.19 контракту).....	136
21. Щорічно до 15 січня наступного за звітним року, а також на вимогу Міністерства в інший період, подання звіту міністерству про результати виконання умов контракту, статуту навчального закладу, показників ефективності використання державного майна, видання підручників, посібників, науково-методичної літератури українською мовою та дотримання законодавства у сфері діяльності навчального закладу (п. 2.3.20 контракту).....	137
22. Щорічне звітування перед органами громадського самоврядування навчального закладу про результати своєї діяльності на займаній посаді (п. 2.3.21 контракту).....	137
23. Виконання програми соціального розвитку колективу.....	138
23.1. Забезпечення доступним житлом викладачів та співробітників університету.....	138
23.2. Створення відповідних умов для проживання студентів у гуртожитках.....	140
23.3. Заохочення праці студентів за досягнення у навчальній, науковій та суспільній роботі.....	140
23.4. Стимулювання праці викладачів та співробітників за досягнення в науково-педагогічній та адміністративній роботі.....	143
23.5. Розвиток спортивно-масової роботи серед викладачів та студентів університету.....	145
23.6. Залучення студентів до культурно-масової роботи в позанавчальний час.....	148

23.7. Організація харчування, оздоровлення та медичного обслуговування викладачів та студентів.....	153
23.8. Підтримка та реабілітація студентів-сиріт.....	154
23.9. Підтримка та вшанування пенсіонерів-ветеранів університету та учасників війни.....	155
23.10. Надання шефської допомоги школам-інтернатам та переселенцям із зони бойових дій на Донбасі.....	155
23.11. Увічнення пам'яті видатних діячів університету.....	156

Загальні положення

Харківський національний автомобільно-дорожній університет (ХНАДУ) – провідний навчальний заклад в області підготовки фахівців для автомобільно-дорожній галузі. На перетині ХХ та ХХІ століть університет впевнено закріпив за собою репутацію елітного вузу, випускники якого користуються попитом на промислових підприємствах галузі різних форм власності. За усіма показниками університет посідає чільне місце серед 10 провідних технічних вищих навчальних закладів України.

ХНАДУ веде підготовку спеціалістів за 18 напрямками, 25 спеціальностями та 27 спеціалізаціями усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів.

З 1990 року здійснюється ступенева підготовка фахівців бакалавр-спеціаліст-магістр. Ведеться перепідготовка кадрів та підвищення кваліфікації фахівців галузі, є можливість отримати другу вищу освіту. В університеті діє аспірантура та докторантура.

За роки існування ХНАДУ підготував більше 70 тисяч спеціалістів-фахівців високого гатунку, у тому числі біля 3000 іноземних громадян з 80 країн Європи, Азії, Африки, Латинської Америки. Зараз в університеті навчається майже 7 тисяч студентів денної та заочної форм навчання, слухачів довузівської та післядипломної освіти, у тому числі 4323 – за денною формою навчання. Навчання здійснюється в оснащених сучасним обладнанням навчальних лабораторіях. На цей час парк ПЕОМ університету складає 1504 комплектів, розташованих у 45 комп'ютерних класах навчальних корпусів та семи студентських гуртожитках, що зв'язані локальною мережею з виходом в INTERNET. В університеті активно застосовується супутникове та кабельне навчальне телебачення, розвивається дистанційна форма навчання студентів-заочників.

На 39 кафедрах університету працює потужний професорсько-викладацький склад, серед яких 60(65) докторів наук, професорів, 330 доцентів, кандидатів наук, 11 лауреатів Державної премії України, 8 Заслужених діячів науки і техніки, 2 Заслужених працівника освіти України, 1 Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, 27 академіків та 35 членів-кореспондентів галузевих академій.

В структурі університету 7 факультетів у т.ч. факультет підготовки іноземних громадян. Працюють 12 філій кафедр університету на підприємствах, що розташовані у м. Харкові та за його межами: ХЗТД, ХАРЗ, заводи ім. Малишева, «Червоний Жовтень», «Світло шахтаря» та інших.

Гордістю університету є відома своїми досягненнями в Україні та за її межами лабораторія швидкісних автомобілів (ЛША), яка створена ще в 1961 році. ЛША пишається своїми конструкторськими та спортивними досягненнями. За цей час було спроектовано та виготовлено понад тридцять автомобілів, що брали участь у змаганнях з встановлення рекордів швидкості

в різних класах, а також в автомобільних кільцевих перегонах різних формул. Встановлено 49 рекордів швидкості, 16 з яких перевищують світові досягнення.

В ХНАДУ діє власне потужне видавництво. Щорічно виходить у світ понад 400–450 найменувань навчально-методичної літератури та монографій, які є розробками викладачів та науковців університету, фахові збірники наукових праць – «Автомобільний транспорт», «Вісник ХНАДУ» та «Економіка транспортного комплексу».

До послуг студентів працює науково-технічна бібліотека, яка посіла шосте місце серед кращих вузівських бібліотек України, з бібліотечним фондом майже 500 тисяч примірників. Це справжнє бібліотечно-інформаційне містечко з розгалуженою системою автоматизованого обслуговування, якою активно користуються понад 9 тисяч читачів.

Ведеться активна підготовка щодо переходу на організацію навчального процесу відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та ЄКТС. На цей час розроблені основні нормативно-методичні навчальні документи за ЄКТС.

Дата заснування: 23 липня 1930 р.

Адреса:

Харківський національний автомобільно-дорожній університет,

вул. Петровського, 25,

м. Харків, Україна, 61002

Тел.: (057) 700-38-66

Факс: (057) 700-38-65

E-mail: admin@khadi.kharkov.ua

1. Особиста науково-дослідна та навчально-методична робота

Ректор університету – Анатолій Миколайович ТУРЕНКО
народився 24 лютого 1940 р. у м. Каменка, Черкаської області.

Вчені звання та ступені

Доктор технічних наук (1998 р.).

Професор (1990 р.).

Почесні звання

Академік, Віце-президент Транспортної академії України (1993 р.).

Почесний професор Сіаньського автомобільно-дорожнього інституту,
(Китай, 1993 р.).

Почесний професор Московського автомобільно-дорожнього
технічного університету (1995 р.).

Академік Нью-Йоркської академії (1996 р.).

Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1998 р.).

Заслужений діяч науки і техніки України (1999 р.).

Дійсний член Транспортної академії Росії (1999 р.).

Почесний професор Харківського державного технічного університету
сільського господарства (2000 р.).

Заслужений діяч Транспортної академії України (2004 р.).

Почесний академік Харківського національного технічного
університету сільського господарства (2005 р.).

Академік Академії наук вищої школи України (2006 р.).

Почесний професор Белгородського державного технологічного
університету ім. В.Г. Шухова (2007 р.).

Ім'я ректора внесено до реєстру Зали Слави Американського
біографічного інституту (2009 р.).

Почесний працівник транспорту України (2010 р.).

Почесний громадянин міста Харкова (2012 р.).

Лауреат регіонального рейтингу «Харків'янин століття» у номінації
«Діячі науки, культури, мистецтва» (2000 р.).

Лауреат регіонального рейтингу «Харків'янин століття» (2001 р.).

Лауреат міжнародної премії «Золотий Меркурій» (2003 р., Англія).

Лауреат регіонального рейтингу «Харків'янин року – 2002, 2003,
2005».

Переможець регіонального рейтингу ділової активності «Піонери
третього тисячоліття» (2005 р.).

Лауреат національного конкурсу «Ділова людина України»
(2004, 2005 рр.).

Нагороди

1. Медаль «За освоєння цілинних та перелогових земель» (1964 р.).
2. Медаль «За трудову доблесть» (1970 р.).
3. Почесна грамота Кабінету Міністрів України (2000 р.).
4. Почесна грамота Міністерства освіти і науки України (2000 р.).
5. Почесна грамота Міністерства транспорту і зв'язку України (2000 р.).
6. Почесна грамота Верховної Ради України (2002 р.).
7. Орден «Князя Ярослава Мудрого» V ступеня (2004 р.).
8. Нагрудний знак МОН України «Петро Могила» (2005 р.).
9. Нагрудний знак МОН України «За наукові досягнення» (2006 р.).
10. Медаль «50 лет целине» (2006 р.).
11. Почесна відзнака Харківської обласної ради «Слобожанська слава» (2010 р.).
12. Нагрудний знак НАН України «За сприяння розвитку науки» (2010 р.).
13. Нагрудний знак Академії педагогічних наук України «Ушинський К.Д.» (2010 р.).
14. Почесна грамота Харківської обласної державної адміністрації (2010 р.).
15. Почесна грамота Харківської міської ради (2010 р.).
16. Почесна грамота Київської міської ради м. Харкова (2010 р.).

З 1962 року в університеті діє наукова школа «Динаміка гальмування й гальмівні системи автотранспортних засобів». Починаючи з 1986 року керівником школи є професор, доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки, лауреат Державної премії України, академік Нью-Йоркської академії та транспортної академії України, академік Російської академії транспорту, почесний професор Сіаньського автомобільно-дорожнього інституту (Китай), почесний професор Московського автомобільно-дорожнього університету, член Міжнародної асоціації автомобільно-дорожньої освіти А. М. Туренко.

На основі експериментально-теоретичних досліджень науковцями під керівництвом А.М. Туренка розроблено конструкції регуляторів гальмівних сил повітрерозподілювача гальм причепа, регулятора рівня підлоги в пневматичній підвісці, пневмогідрравлічний підсилювач привода зчеплення, двохсекційний і трьохсекційний гальмівні крани, вакуумний підсилювач гальм, головний циліндр вимкнення зчеплення, двійний головний циліндр, які втілені у серійне виробництво і виготовляються Вовчанським агрегатним заводом і Краснодонським ЗАТ «Автоагрегат». Розроблені вироби виготовляються та знайшли застосування в серійних автомобілях КраЗ, ЛАЗ, ЛиАЗ, УралАЗ, УАЗ, МАЗ, МТЗ і тролейбусах Тролза.

За період 2010 – 2014 років під керівництвом д. т. н., професора Туренка А.М., виконувались такі науково-дослідні роботи:

- Розробка розрахунково-експериментального методу дослідження систем безпеки гоночного автомобіля Формули 1600;
- Розробка розрахунково-експериментального методу оцінки керованості і стійкості руху гоночного автомобіля Формули 1600;
- Розробка розрахунково-експериментального методу оцінки пасивної безпеки несучих систем та елементів пасивної безпеки гоночного автомобіля Формули 1600.

За ініціативою ректора створено координаційна науково-технічна рада з організації дорожнього руху у м. Харкові; розроблена концепція розвитку транспортної системи м. Харкова на 2010 – 2020 роки.

Туренко А.М. являється головним редактором збірників наукових праць «Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету» та «Автомобільний транспорт», а також є членом редакційної колегії у науково-інформаційному журналі з проблем вищої освіти «Новий колегіум». Розпочата робота по підготовці наукового журналу «Автомобільний транспорт» для включення його до міжнародної бази даних Scopus.

Являється головою спеціалізованої вченої ради /Д 64.059.02/ за спеціальностями:

05.22.01 – Транспортні системи;

05.22.02 – Автомобілі та трактори;

05.22.20 – Експлуатація та ремонт засобів транспорту.

На цей час проф. Туренко А.М. також читає курс лекцій з предмету «Автомобілі. Теорія експлуатаційних властивостей АТЗ» та здійснює наукове керівництво докторантів (1 дисертація захищена), а також забезпечує наукове керівництво 6 аспірантами (захищено 3 дисертації).

СПИСОК
наукових та навчально-методичних праць
ТУРЕНКА АНАТОЛІЯ МИКОЛАЙОВИЧА
за 2009-2014 навчальні роки

№№ ПП	Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг (друк. арк)	Співавтори
1	2	3	4	5	6
1. Наукові та навчально-методичні роботи					
1.	Импульсные магнитные поля для прогрессивных технологий. – Т.3: Теория и эксперимент притяжения тонкостенных металлов импульсными магнитными полями	Печатн.	Монография - Харьков: ХНАДУ, 2009. -240 с.	13.95	Батыгин Ю.В. Гнатов А. В.
2. 13	Формирование граничных условий статической характеристики тормозного управления колёсной машины	Печатн.	Вестник национального технического университета «ХПИ» -Харьков: НТУ «ХПИ» №47, - 2009 - 200 с.	с. 26- - 33	Шуклинов С. Н.
3. 13	Оценка энергозатрат водителя на тормозное управление автомобилем	Печатн.	"Автомобильный транспорт"-Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 26, 2010	с.7- - 11	Шуклинов С. Н.
4. 13	Исследование тормозной динамики автомобиля при анализе дорожно-транспортного происшествия	Печатн.	"Автомобильный транспорт"-Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 26, 2010	С.17 – - 22	Клименко В. И. Сараев А. В. Малявин А. О.
5. 13	Адаптивное тормозное управление колёсных машин	Печатн.	Журнал автомобильных инженеров №5 (64) 2010 г.	с. 18 – - 21	Шуклинов С. Н.
6. 13	Гордимся прошлым – думаем о будущем	Печатн.	Журнал «Автомобильный транспорт» № 10, 2010 г.	с. 37 – - 38	----
7. 13	Оценка эффективности торможения транспортных средств оборудованных АБС	Печатн.	Сборник докладов «Гидропневмосистемы мобильных и технологических машин» - Минск, БНТУ 2010 г.	с.21 – - 29	Клименко В. И Ломака С. И. Рыжих Л. А. Леонтьев Д.Н.
8. 14	Удельное усилие на поршне управления вакуумного усилителя тормозов	Печатн.	Вестник ХНАДУ и СВНЦ ТАУ. Выпуск №49 - Харьков: ХНАДУ, 2010 г.	С.39 – - 46	Шуклинов С. Н.
9. 14	ХАДИ- ХНАДУ -80 лет	Печатн.	«Автомобильная промышленность» №12 2010	с. 40	-
10. 14	Методы расчёта реализуемого коэффициента сцепления при качении колеса в тормозном режиме	Печатн.	"Автомобильный транспорт"-Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 27 2010	С. 7 – - 12	Ломака С, И. Рыжих Л. А. Леонтьев Д.Н. Быкадоров А. В.

№№ ПП	Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг (друк. арк)	Співавтори
1	2	3	4	5	6
11. 14	Постановка задачі визначення оптимальної траєкторії руху та закону керування одиночним гоночним автомобілем	Печатн.	"Автомобильный транспорт"–Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 27 2010	С. 13 – - 16	Ужва А. В. Лукашов І. В. Чернишов О. О. Савченко Є. Л.
12. 14	Синтез параметров следящего устройства вакуумного усилителя тормозов	Печатн.	«Автомобильная промышленность» №6 2011	С. 15- - 20	Шуклинов С. Н.
13. 14	Оценка устойчивости системы адаптивного тормозного управления колёсных машин	Печатн.	"Автомобильный транспорт"–Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 28 2011	С. 7 – - 11	Шуклинов С. Н. Вербицкий В. И.
14. 14	Стенд для досліджень пасивної безпеки автомобілів	Печатн.	"Автомобильный транспорт"–Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 28 2011	С. 12 – - 13	Ужва А. В. Сергиенко А. В.
15 14	Анализ устойчивости возмущённого движения системы управления тормозами колёсных машин	Печатн.	"Автомобильный транспорт"–Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 29 2011	с. 14 – - 22	Колодяжный В. М. Шуклинов С. Н. Вербицкий В. И.
16. 14	Исследование качения автомобильного колеса с максимальной эффективностью в тормозном режиме	Печатн.	"Автомобильный транспорт"–Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 29 2011	с. 23 – - 28	Ломака С. И. Рыжих Л.А. Леонтьев Д.Н. Быкадоров А. В.
17. 14	К методике анализа и выбора распределения тормозных сил между осями автомобиля с учётом требований Правил №13 ЕЭК ООН	Печатн.	"Автомобильный транспорт"–Харьков: Издательство ХНАДУ Сб. научн. трудов. Вып. 29 2011	с. 29 – - 36	Клименко В. И. Ломака С. И. Рыжих Л. А. Леонтьев Д. Н.
18. 15	Электропневматический привод тормозов с адаптивным управлением	Печатн.	Известия Волг.ГТУ. Серия «Наземные транспортные средства» Вып. 4 Межвузовский сборник научных статей, г. Волгоград №12 (85) 2011	С. 51- - 53	Шуклинов С. Н. Михалевич Н. Г.
19. 15	Моделирование динамики колёсной машины с адаптивным электропневматическим приводом тормозов	Печатн.	Вестник ХНАДУ и СВНЦ ТАУ. Выпуск №56 - Харьков: ХНАДУ, 2012 г.	С.66 – - 74	Шуклинов С. Н. Михалевич Н.Г.
20.	Теоретическое и экспериментальное исследование вакуумного усилителя тормозного привода автомобилей.	Печатн.	Монография - Харьков: ХНАДУ, 2012. – 220 с.	9,17	Шуклинов С. Н.

№№ ПП	Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг (друк. арк)	Співавтори
1	2	3	4	5	6
21. 15	Основы создания и исследования электронно-пневматического тормозного управления транспортных средств	Печатн.	Монография - Харьков: ХНАДУ, 2012. – 290 с.	12,08	Клименко В. И. Рыжих Л.А. Леонтьев Д.Н. Красюк А. Н.
22. 15	Теоретические и практические основы создания электропневматического тормозного привода и антиблокировочной системы автотранспортных средств	Печатн.	Монография - Харьков: ХНАДУ, 2012. – 336 с.	14,0	Клименко В. И. Ломака С. И. Рыжих Л.А. Михалевич Н. Г. Чебан А. А.
23. 15	К исследованию пассивной безопасности спортивных автомобилей на основе статистического анализа аварий	Печатн.	Вестник национального технического университета «ХПИ» -Харьков: НТУ «ХПИ» №19, - 2012 - 120 с.	С.74- - 80	Ужва А. В. Сергиенко А. В.
24. 15	Техніко-економічне обґрунтування необхідності державної підтримки у виконанні інноваційно-інвестиційного проекту	Печатн.	Монография - Харьков: ХНАДУ, 2012. – 164 с.	10,25	Абрамчук Ф. І Альошін С.О. Грицюк О.В. і ще 9 співавторів
25.	Підхід до проектування систем пасивної безпеки спортивного автомобіля	Печатн.	Вісник СевНТУ Збірник наукових праць Випуск 142/2013 Серія: Машиноприладобудування та транспорт	С. 76- - 79	Ужва А. В. Сергієнко О.В. Шаповаленко В. О.
26.	Аналіз технологій виробництва несучих систем з композитних матеріалів	Друков.	Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні технології та перспективи розвитку автомобільного транспорту» 21-23 жовтня 2013 р. Збірник наукових праць. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – 192 с.	С. 11	Ужва А. В. Чебан А. А. Сергієнко О. В. Шаповаленко В. А.
27.	Реализация интеллектуальных функций в электронно-пневматическом тормозном управлении транспортных	Печатн.	Монография - Харьков: ХНАДУ, 2014. – 440 с.		Богомолов В. А. Клименко В. И. Рыжих Л.А. Леонтьев Д.Н. Красюк А. Н. Михалевич Н. Г.
28.	Моделирование замедления автомобиля оснащённого энергопоглощающим элементом из композитных материалов при фронтальном столкновении	Печатн.	Сборник тезисов Международной научно-практической конференции «Новейшие технологии развития конструкции, производства, эксплуатации, ремонта и экспертизы автомобиля» - Харьков: ТОВ «Форт», 2014	С 67- - 68	Ужва А. В. Сергиенко А. В.

№№ ПП	Назва	Характер роботи	Вихідні дані	Обсяг (друк. арк)	Співавтори
1	2	3	4	5	6
29.	Науковим дослідженням – особливу увагу	Друков.	«Новий колегіум» Науковий інформаційний журнал № 4 2014 (78) - 82 с.	С. 5 – - 8	-
2. Авторські свідоцтва, патенти та позитивні рішення на винахід					
2.1. Патенти Росії					
30.	Модулятор електронно-пневматической системы	Патент на изобретение	№ 2385241, 27.03.2010 Бюл. №9 МПК В60Т8/38 В60Т8/46	8 с.	Туренко А.Н. Ломака С.Й. Рыжих Л.А. Леонтьев Д.Н. Чебан А.А. Красюк А.Н. Тишковец С.В.
31.	Пропорциональный модулятор электронно-пневматической тормозной системы	Патент на изобретение	№ 2385242, 27.03.2010 Бюл. №9 МПК В60Т8/38 В60Т8/46	7 с.	Туренко А.Н. Ломака С.Й. Рыжих Л.А. Леонтьев Д.Н. Чебан А.А. Красюк А.Н. Тишковец С.В.
2.2. Патенти України					
32. 19	Модулятор електронної гальмівної системи	Патент на винахід	№ 85370 26.01.2009 Бюл. № 2 МПК (2009) В 60 Т8/36	6 с.	Ломака С.Й. Богомолов В.О. Рижих Л.О. Слюсаренко Д.С. Мельник С.П. Кирчатий Ю.В. Назаренко І.М. Зубрицький О.В.
33. 19	Гоночний автомобіль	Патент на корисну модель	№ 47317 від 25.01.2010	6 с.	Лукашов І.В. Волянський Є.В. Сергієнко О.В. Савченко Є.Л.
3. Основні навчально-методичні роботи					
34. 24	Иллюстрированные Правила Дорожного Движения Украины 2013	Печатн.	Учебное пособие.- Днепропетровск: Монолит, 2013 – 117 с.	9,7	Рыжих Л. А. Леонтьев Д.Н.
35.	Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП	Друков.	Учебник. - Х.: ХНАДУ, 2013 – 320 с.	18,6	Клименко В. І. Сараєв О. В. Данець С. В.

2. Проведення навчально-виховного процесу щодо підготовки фахівців відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів на рівні державних стандартів якості освіти (п. 2.3.1 контракту)

2.1. Підготовка фахівців в ХНАДУ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет, акредитований на IV рівень, одержав право автономії та здійснює ступеневу підготовку за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр - спеціаліст - магістр за 18 напрямками та 25 спеціальностями (21 спеціальність акредитована за III освітньо-кваліфікаційним рівнем, 20 спеціальностей – за IV освітньо-кваліфікаційними рівнями відповідно) згідно з впровадженими в навчальний процес освітньо-професійними програмами та Державних стандартів вищої освіти (табл. 2.1.1).

Крім того в університеті здійснюється:

- перепідготовка спеціалістів;
- підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками (спеціальностями);
- підготовка до вступу у вищі навчальні заклади громадян України іноземних громадян;
- підготовка іноземних громадян за базовими акредитованими напрямками (спеціальностями).

В університеті реалізується повний цикл ступеневої підготовки, починаючи від довузівської (підготовче відділення, підготовчі курси), далі – участь у підготовці молодших спеціалістів (технікуми навчального комплексу сумісно з ХНАДУ), підготовки бакалаврів, спеціалістів (до 2016 року) та магістрів (факультети денної форми навчання, а також центр заочної та дистанційної форми навчання) і, нарешті, аспірантура та докторантура. Тим самим, ХНАДУ підтверджує отриманий статус національного університету і його провідну роль, як головного вищого навчального закладу регіону з підготовки фахівців для автомобільного транспорту та дорожнього будівництва.

Для вирішення ключової задачі – упорядкування мережі вищих навчальних закладів, якісного здійснення ступеневої підготовки фахівців для автотранспортного комплексу в університеті створений Регіональний навчально-науково-виробничий комплекс.

На цей час діє навчально-консультаційний центр, де проводяться навчальні заняття (консультації) за заочною формою навчання, у місті Полтаві.

Розвиток регіонального комплексу – це шлях до єдності всіх складових механізму якості, гарантованого наявним науковим педагогічним та творчим потенціалом базового національного університету.

Підстава: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 року №787.

2.2. Організація навчального процесу в ХНАДУ

Досягнення університету за 2010-2014 роки

У 2013 році наш університет пройшов акредитацію за 6 напрямками підготовки бакалаврів і 12 спеціальностями підготовки спеціалістів та магістрів. Як результат успішної акредитації – отримання ліцензії та сертифікату на надання освітніх послуг в повному обсязі. Ліцензовані обсяги ХНАДУ відображені у табл. 2.2.1.

Таблиця 2.2.1

Ліцензовані обсяги ХНАДУ

Рівень підготовки	Всього	Форми навчання		
		денна	заочна	дистанційна
бакалавр	3325	1765	1560	-
спеціаліст	2490	1270	1220	-
магістр	484	324	160	-

За останні два роки отримано 4 нових ліцензії на підготовку «бакалаврів» (табл. 2.2.2).

Таблиця 2.2.2

Нові напрями за звітний період

Код напрямку	Назва напрямку	Рік
6.050101	Комп'ютерні науки	2014
6.050501	Прикладна механіка	2014
6.050504	Зварювання	2013
6.080101	Геодезія, картографія та землеустрій	2014

Ліцензія №527434 Серія АЕ, видана 29.10.2014 р.

Сертифікат про акредитацію № РД Серія 2225190, виданий 02.07.2013 р.

В цілому навчальний процес у ХНАДУ як система організаційних і дидактичних засобів, спрямованих на реалізацію змісту навчання на освітньо-кваліфікаційних рівнях бакалавр - спеціаліст - магістр, базується на

принципах науковості, безперервності, незалежності від діяльності громадських організацій, з урахуванням сучасних технологій навчання та орієнтована на формування освіченої та гармонійно розвиненої особистості з урахуванням вимог державних та галузевих стандартів вищої освіти, розвитку відповідної галузі науки, а також змін у соціальній сфері в умовах дії ринкових відношень в економіці.

На цей час на денній та заочній формах навчання у ХНАДУ навчаються 5524 студента, серед яких: бакалаврів – 4332 особи; спеціалістів – 875 осіб; магістрів – 317 осіб (рис. 2.2.1). Щорічний ліцензійний обсяг прийому студентів на очну форму навчання складає 1765 осіб, на заочну – 1560 осіб. У підготовці фахівців бере участь 542 штатних науково-педагогічних працівників, які працюють на 39 кафедрах університету. Якісний показник науково-педагогічного складу університету складає у середньому по факультетах більше **65%**.

Рис. 2.2.1 Підготовка фахівців у ХНАДУ за категоріями

Працівникам вищої школи добре відоме, що якість підготовки фахівців певною мірою залежить від того, як науково-педагогічні працівники володіють сучасними інформаційними технологіями навчання.

Враховуючи те, що Україна чітко визначила свій орієнтир щодо входження до Європейського освітнього і наукового простору, ще до затвердження нового закону (2014 рік) «Про вищу освіту» у ХНАДУ продовжувався процес організації навчального процесу за кредитно-модульною системою (КМСОНП), що є одним із принципів Болонського процесу.

Усіма кафедрами університету, деканатами та навчальним відділом розроблялися навчальні і робочі навчальні плани, програми навчальних

дисциплін, робочі програми навчальних дисциплін згідно вимог КМСОНП та чинного законодавства України, а також засоби діагностики та перевірки знань студентів за заліковими модулями дисциплін. Тестові завдання розроблені у письмовій або комп'ютерній формах за всіма модулями усіх дисциплін.

Навчально-методична література з кожної дисципліни розроблена також відповідно до вимог КМСОНП (методичні вказівки до лабораторних, практичних, семінарських занять тощо), містить всю навчальну інформацію, яка потрібна для аудиторної та самостійної роботи студентів.

За звітний період в університеті продовжувалася науково-методична робота щодо поєднання можливостей КМСОНП з дистанційними і інноваційними технологіями навчання та поповнення процесу навчання сучасним змістом.

Стосовно перспектив вибору методології навчання у ХНАДУ, то вона орієнтована на формування освіченої особистості, яка буде працювати у майбутньому інформаційному суспільстві за умови багатовекторності технологічного розвитку, глобалізації та конкуренції ринку товарів та послуг, збереження навколишнього середовища, а також соціальної відповідальності за швидкі зміни, що очікуються у майбутньому.

Наш університет став новатором у розв'язанні загальної найважливішої проблеми вітчизняної вищої технічної освіти, а саме *забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців* технічного профілю у сучасних умовах.

Керівництво університету виступило на всеукраїнському рівні з низкою ініціатив, угледівши ще у 2009 році витoki вирішення проблеми у необхідності поглиблення спочатку *фізико-математичної, а потім фундаментальної підготовки* в університеті і затвердивши відповідну Цільову програму на період до 2013 року.

В цій Програмі початкову роль було відведено природничо-науковим кафедрам — математики, фізики, хімії, теоретичної механіки, які запланували заходи з поглиблення неперервної фундаментальної підготовки на усіх освітньо-кваліфікаційних рівнях: від довузівського до аспірантури. Крім того, Програма передбачала продовження фундаментальної підготовки на спеціальних (випускових) кафедрах у формі використання отриманих природничонаукових знань у профільних дисциплінах, курсовому і дипломному проектуванні, а також доповнення спеціальних курсів необхідними новими фундаментальними розділами за фахом.

Цільову програму удосконалення фундаментальної підготовки в університеті на період до 2013 року повністю виконано.

Зараз з метою забезпечення неперервної фундаментальної підготовки кафедра вищої математики зосереджує зусилля на впровадженні у навчальний процес розв'язання задач прикладної спрямованості з елементами професійного змісту. Кафедра прикладної математики трансформує зміст розділів класичної математики в область кінцевої (дискретної) математики у

формах комп'ютерних програмних засобів, що використовують випускові кафедри. Кафедрами фізики, хімії, теоретичної механіки розроблено та впроваджено у навчальний процес додатковий перелік спеціальних курсів, зміст яких базується на сучасних наукових досягненнях нанотехнологій, механіки суцільних середовищ, термодинамічних властивостях стиснутих рідин, біогеохімії тощо.

У сучасних умовах стрімких інноваційних змін, у зв'язку із необхідністю переходу від екстенсивних до інтенсивних форм технічної освіти, на основі більш глибокого і системного підходу до удосконалення фундаментальних основ технічної освіти нами обґрунтовано доцільність розробки і впровадження в університеті Комплексної програми фундаменталізації неперервної професійно-технічної підготовки майбутніх фахівців на засадах компетентнісного підходу (на період до 2020 року). Ключовою ідеєю цієї Комплексної програми є головна і ініціативна роль випускових кафедр у здійсненні фундаменталізації професійно-технічної підготовки, яка уявляється інтегрованим процесом генералізації знань. Головну задачу фундаменталізації професійно-технічної підготовки становить виділення випусковими кафедрами стрижня профільної підготовки — професійного ядра дисциплін, які мають найвищий ступінь значущості для даної спеціальності. Випускові кафедри мають сформулювати відповідні вимоги щодо поглиблення фундаментальних основ професійного ядра дисциплін усіма кафедрами, що здійснюють природничонаукову, загальнотехнічну і фахову підготовки.

2.3. Науково-методична робота

Підготовка та використання в навчальному процесі електронної навчально-методичної літератури та курсів дистанційного навчання.

Університет постійно працює над удосконаленням методичного забезпечення кожної дисципліни.

Важливою формою організації та ефективності самостійної роботи студентів є створення на базі ЦНІТ «Файлового архіву ХНАДУ», де зосереджено електронні форми різноманітної навчально-методичної літератури.

На цей час на файловому архіві розміщено близько 7300 екз. навчальних матеріалів, у тому числі:

- робочих програм – 1170 екз.;
- навчальних посібників – 404 екз.;
- конспектів лекцій – 907 екз.;
- методичних вказівок – 1219 екз.;
- тестів діагностики знань – 550 екз.;

- інших навчальних матеріалів – 3050 екз.

Паралельно із традиційною формою видання навчальних матеріалів активно розроблялися і втілювалися в навчальний процес на усіх формах навчання дистанційні курси, розроблені в середовищі Moodle, а також електронні версії усіх навчально-методичних матеріалів для вивчення дисциплін (навчальні програми дисциплін, конспекти лекцій, методичні вказівки, засоби контролю знань тощо), які розміщувалися у файловому архіві університету на його Web-сторінці в мережі Internet. Дані матеріали доступні цілодобово як в локальній мережі університету, так і в глобальній мережі Internet. На даний час в університеті продовжується науково-методична робота щодо поєднання можливостей ЄКТС з дистанційними та інноваційними технологіями навчання та наповнення процесу навчання сучасним змістом.

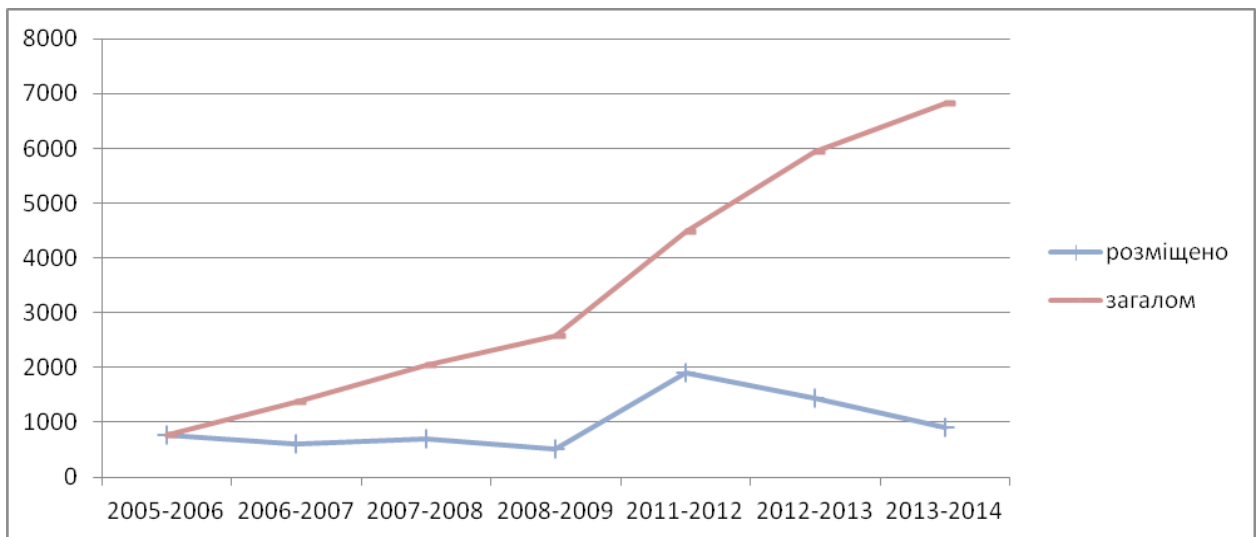
Науково-педагогічними працівниками в університеті щоденно ведеться планова робота щодо забезпечення навчально-методичною літературою (електронними версіями) за всіма дисциплінами державною мовою, а для контингенту іноземних студентів – адаптовані навчально-методичні матеріали російською мовою.

Необхідна методична допомога у цьому важливому питанні забезпечується з боку університетської лабораторії «Інноваційних технологій освіти» під науковим керівництвом професора В.М. Кухаренка. На цей час в наявності є інформаційні ресурси близько з 900 навчальних курсів (табл. 2.3.1; рис. 2.3.1, 2.3.2).

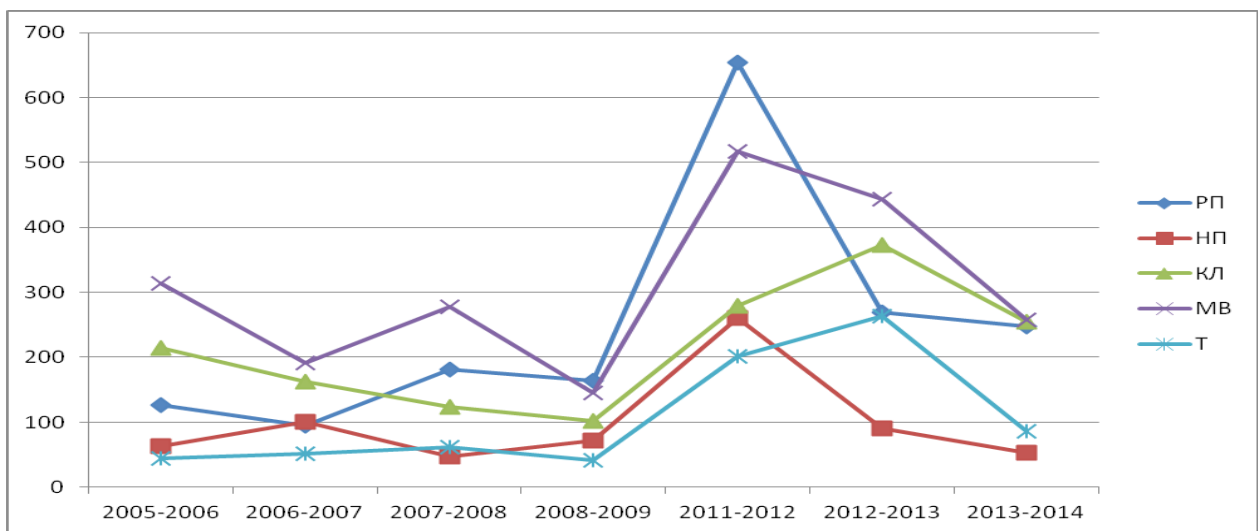
Таблиця 2.3.1

Забезпечення факультетів електронними інформаційними ресурсами навчання

Навчальні матеріали	Робочі програми	Навчальні посібники	Конспекти лекцій	Методичні вказівки	Тести
Розміщено в 2012 р.	654	260	279	517	201
Розміщено в 2013 р.	269	91	373	444	263
Розміщено в 2014 р.	247	53	255	258	86

Рис. 2.3.1 Динаміка розвитку файлового архіву

РП – робочі програми

НП – навчальні посібники

Т – тести

КЛ – конспекти лекцій

МВ – методичні вказівки

Рис. 2.3.2 Динаміка розвитку файлового архіву по складовим

Крім електронних форм навчальної літератури, науково-педагогічні працівники кафедр університету плідно працюють над 100% методичним забезпеченням дисциплін та створенням сучасних за змістом видань підручників і навчальних посібників, якість яких щорічно донедавна підтверджувалися наданням грифу МОН України (це в середньому близько 30 найменувань усіх видань кожного навчального року).

Крім цього, на сайті ХНАДУ створений так званий “Кабінет викладача”, в якому кожний науково-педагогічний працівник може дистанційно спілкуватися зі студентами в режимі реального часу, проводити індивідуальні та колективні консультації, видавати завдання, тощо. Це нова форма спілкування викладача зі студентами.

Організація навчального процесу за кредитно-трансферною системою

Політика керівництва університету у сфері вищої освіти має чітку направленість на глобальний контекст всесвітніх перетворень та розширення доступу громадян до навчання упродовж життя, підвищення ефективності навчальної діяльності, якості освіти та забезпечення вільних траєкторій навчання студентів.

У цих умовах керівництво ХНАДУ та науково-педагогічні працівники чітко усвідомлюють свої поточні та перспективні завдання, спрямовані на діяльність факультетів, кафедр та підрозділів ХНАДУ.

Згідно ст. 29, 32, 47 Закону України “Про вищу освіту” від 01.07.2014 року питання раціональної організації та планування навчального процесу відноситься до компетенції ВНЗ і є складовою їх академічної автономії.

Починаючи з 2015/2016 навчального року навчальний процес в університеті організовується за кредитно-трансферною системою (ЄКТС) на основі нового Закону України “Про вищу освіту”, принципів Болонського процесу та відповідно до наказу МОН України від 17.09.2014 року за № 1050 “Про визнання таким, що втратив чинність наказ МОН України від 30.12.2005 року за № 774 “Про впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу”. А це призводить до того, що залишається чинним Наказ МОН України від 16.10.2009 року за № 943 “Про запровадження у ВНЗ України Європейської кредитно-трансферної системи”, про що був виданий наказ ректора університету від 6.02.2015 року за № 20 “Про запровадження кредитно-трансферної системи навчання у 2015/2016 навчальному році”. Цим наказом затверджений графік навчального процесу в університеті на наступний навчальний рік, вводяться форми навчального та робочого навчального планів підготовки фахівців за всіма напрямками та спеціальностями підготовки.

Таким чином відповідно до вимог Методичних рекомендацій щодо впровадження ЄКТС і її ключових документів, розроблених на виконання наказу МОН України від 16.10.2009 р. № 943 «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи», на кафедрах і факультетах університету інтенсивно проводиться робота щодо втілення в навчальний процес вимог та положень Закону України «Про вищу освіту».

В руслі наказу МОН України від 13.11.2014 року за № 1310 ”Про визнання таким, що втратив чинність наказ МОН України від 02.06.1993 року за №161 “Положення про організацію навчального процесу у ВНЗ”, в університеті було розроблене власне “Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ”.

Розроблені проекти першочергових документів щодо переходу університету до ЄКТС:

- норми часу для планування і обліку навчальної, методичної,

наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників;
- інформаційний пакет та інші.

Відповідно до закону «Про вищу освіту» розроблені і затверджені на 2015/2016 навчальний рік навчальні плани, робочі навчальні плани підготовки бакалаврів та магістрів з урахуванням переходу до навчального навантаження науково-педагогічним працівникам в обсязі 600 годин, додатки до дипломів Європейського зразку.

Переробляються освітньо-професійні програми підготовки фахівців відповідно до ЄКТС, програми навчальних дисциплін.

До кінця навчального року буде відпрацьовано весь перелік ключових документів ЄКТС, представлених у Довіднику користувача ЄКТС 2009 року.

Підготовлені та розміщені у файловому архіві ХНАДУ низка інших регламентуючих документів відповідно до вимог ЄКТС.

Модернізація наукової та навчально-лабораторної бази

З метою забезпечення якості практичної підготовки студентів ХНАДУ проводить пріоритетний курс на постійне оновлення і модернізацію наукової та навчально-лабораторної бази за рахунок власних коштів університету. Щорічні витрати при цьому складають близько 2 мільйонів гривень. Крім того, значна увага приділяється поєднанню можливостей сучасної матеріальної бази виробництва та наукових установ, де існують філіали кафедр ХНАДУ.

Успішно працюють лабораторії: криогенної і пневмотехніки; експертизи технічного стану транспорту; метрології; наукових досліджень протипожежної технології; реологічних методів дослідження; зимового утримання доріг; інноваційних технологій освіти тощо. Існує також студентське конструкторське бюро кафедри автомобілів. Лабораторно-дослідні роботи студентів АФ та ДБФ проводяться за допомогою пересувних лабораторій (кафедр автомобілів, будівництва та експлуатації доріг).

Гордістю ХНАДУ є студентська лабораторія швидкісних автомобілів; полігон-музей дорожньо-будівельної техніки; науково-дослідні лабораторія ДВС; лабораторія комп'ютерної діагностики технічного стану автомобілів тощо.

Важливим напрямом оновлення навчально-лабораторної бази університету є щорічне поширення ресурсів комп'ютерної техніки та різноманітного електронного обладнання. Зараз на кафедрах та у гуртожитках університету діє 45 комп'ютерних класів. Безпосередньо у навчальному процесі використовується 650 одиниць комп'ютерних робочих

місць, що забезпечує виконання нормативів ДАК (12 комп'ютерів на 100 студентів). Загальна кількість комп'ютерів, що знаходяться на балансі університету 1504 одиниці, кількість комп'ютерів, які розташовані у навчально-наукових підрозділах, складає 1010 одиниць (станом на 01.04.2015р.)

Вагомим інформаційним ресурсом є комп'ютерна мережа з її навчальними серверами. Усі корпуси та гуртожитки університету об'єднані у єдину локальну мережу оптоволоконними лініями зв'язку. У всіх корпусах є вільний Wi-Fi доступ до Internet.

Ефективному використанню комп'ютерних засобів при організації навчального процесу сприяє наявність розробленого у ХНАДУ програмного комплексу АСУ ВНЗ «АІСТ», а також значної кількості ліцензійного програмного забезпечення. Серед них програми : «AUTOCAD 2014», «[PTV Vissim Visum](#)», «КОМПАС-3D», «MATLAB», «MATCAD», «ANSIS», «CREDO», «SolidWorks», «STATISTICA», «Moodle», «1С:Підприємство» та інші.

Робота наукової бібліотеки

Виходячи з завдань, що стоять перед вищими навчальними закладами, пріоритетними напрямками *роботи вузівських бібліотек* є подальший розвиток і впровадження інформаційних технологій шляхом інтеграції наявних у їх фондах наукових досягнень у світовий інформаційний простір. А також, надання більш якісних послуг віддаленим користувачам як власними ресурсами, так і запозиченими в Інтернет просторі.

Фонд наукової бібліотеки складає близько 500 тис. примірників навчальної та наукової літератури. Завершено створення електронного архіву ElArKhADI та розпочато створення інформаційного ресурсу електронної бібліотеки.

У звітному періоді поточні завдання наукової бібліотеки були наступні:

1. Проведення досліджень та подальша співпраця, щодо розміщення нових цифрових архівів збірок наукових праць “Автомобильный транспорт” та “Вестник ХНАДУ” в державному проекті „Наукова періодика України” Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського, в науковій електронній бібліотеці eLIBRARY.RU, польському порталі IndexCopernicus, шведському DOAJ науковій електронній бібліотеці КіберЛенінка.

2. Наповнення цифрового архіву Харківського національного автомобільно-дорожнього університету ElarKHADI, для забезпечення вільного доступу до наукових праць вчених університету.

3. Вивчення запитів та наповнення картотеки книгозабезпеченості (рис. 2.3.3), а також моніторинг нової науково-методичної та навчальної літератури відповідно до дисциплін та спеціальностей університету з питань

книгозабезпеченості.

4. Для забезпечення наукового та навчального процесів продовжували подальше наповнення баз даних, які ведуться бібліотекою та згідно замовлення кафедр організовували нові.

5. Якісне та оперативне виконання інформаційних запитів користувачів через web-сторінку бібліотеки.

6. Представлення спільноти наукової бібліотеки ХНАДУ, для розширення аудиторії користувачів, в соціальних мережах:

Вконтакте (https://vk.com/nb_khnadu) та

на Ютубі (<http://www.youtube.com/user/NBKHNADU>).

Наукова бібліотека ХНАДУ проводила роботу по вивченню та впровадженню нових форм роботи по застосуванню інформаційно-комунікативних технологій (при розробці Web-сайту бібліотеки; пошук нових інформаційних ресурсів в Internet; та подальша участь бібліотеки у корпоративних проектах по входженню у Світовий інформаційний простір).

Наукова бібліотека ХНАДУ отримала тестовий доступ до наступних ресурсів: WebofScience реферативна база даних якісної міждисциплінарної релевантної інформації у галузі природничих, суспільних, гуманітарних наук і мистецтва, Polpred.com бази даних повнотекстових оглядів ЗМІ та аналітики, «Лань» електронно-бібліотечна система, що включає в себе електронні версії навчальної літератури, та електронні версії періодичних видань з природничих, технічних і гуманітарних наук.

За звітний період з 2010-2014 наукова бібліотека одержала додатково 90300 примірників наукової та навчальної літератури за основними напрямками підготовки фахівців.

Для практичної підготовки фахівців-екологів використовується сучасне обладнання Харківського інституту «Укрводгео», при підготовці студентів механічного факультету - обладнання фірми «Wirtgen» (Німеччина) тощо.

Рис. 2.3.3 – Структурна схема автоматизованого модулю «Книгозабезпеченість» НБ ХНАДУ

Управління якістю освіти в ХНАДУ

Характерною особливістю нинішнього етапу розвитку економіки України є вихід на Європейський і світовий ринки. В зв'язку з цим все більше організацій та підприємств свої перспективи і плани на успіх пов'язують з підвищенням якості продукції і послуг, приведенням їх у відповідність з міжнародними стандартами. Для багатьох країн світу ключовим питанням стало забезпечення високої якості вищої освіти.

Серед значних здобутків навчально-методичної роботи останніх років є розробка науково-педагогічними працівниками ХНАДУ основних положень системи *управління якістю освіти* у відповідності з вимогами міжнародних стандартів ІСО серії 9000.

На теперішній час завершено процес розробки основних документів і йде поступове, поетапне, впровадження цієї системи.

В рамках підготовки до акредитації ВНЗ, яка нещодавно була в ХНАДУ, були розроблені, оформлені і затверджені за єдиною формою освітньо-кваліфікаційні характеристики і освітньо-професійні програми з кожного напрямку підготовки і спеціальності. Кожен документ проходив експертизу щодо якості його змісту.

Протягом наступних років планується повне впровадження системи управління якістю освіти і проведення внутрішніх аудитів з метою визначення готовності ХНАДУ до проведення сертифікації на відповідність вимогам стандартів ІСО серії 9000.

Проведення міжнародних та всеукраїнських науково-методичних конференцій

Багаторічний досвід науково-методичної роботи науково-педагогічних працівників узагальнюється та розповсюджується шляхом щорічної підготовки та проведення на базі факультетів та кафедр ХНАДУ міжнародних та всеукраїнських науково-методичних конференцій, семінарів, своєчасного видання збірників наукових праць та публікацій про стан цієї роботи у засобах масової інформації.

Згідно щорічних планів ХНАДУ та МОН України постійно проводяться міжнародні, всеукраїнські науково-методичні конференції та науково-практичні семінари з проблем вищої освіти і науки в системі освіти МОН України.

У 2015 році заплановано проведення ювілейної всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої 85-річчю з дня заснування ХНАДУ (ХАДІ) на тему «Досвід впровадження комп'ютерно-інтегрованих технологій у курсовому і дипломному проектуванні технологічних процесів і будівельно-дорожніх машин».

Слід відзначити також, що наші науково-педагогічні працівники беруть також активну участь у роботі науково-методичних конференцій та науково-

практичних семінарів, які проводяться на базі провідних ВНЗ м. Харкова та інших міст України.

Вже стало доброю традицією ХНАДУ щорічне проведення кафедрою педагогіки і мовної підготовки факультетських науково-педагогічних конференцій магістрів, учасниками яких є керівники кваліфікаційних робіт магістрів, а також магістранти-доповідачі та представники студентського активу факультетів. Головна мета цих конференцій – практичне засвоєння магістрами наукових досягнень в навчально-методичній роботі та педагогічній діяльності. Тому тематика доповідей, як правило, охоплює такі актуальні питання діяльності майбутніх педагогів як «Творчість викладача вищої школи та її розвиток в умовах входження системи освіти України в європейський простір», «Комплекс професійних здібностей викладача вищої школи», «Дистанційне навчання: від теорії до практики», «Впровадження інформаційних технологій у навчальний процес», «Значення володіння іноземною мовою для професійної кар'єри» тощо.

Наслідком цих конференцій є забезпечення якості вищої освіти та мобільність магістрів-дослідників або педагогів, а також підвищення ефективності їх майбутньої діяльності.

2.4. Формування державного мовного середовища

Важлива складова навчально-виховного процесу - це формування державного мовного середовища, у створенні якого найбільш активно працює викладацький склад кафедри українознавства. З намаганням дбати про престиж держави й відповідно до новітніх досягнень педагогічної науки, лінгводидактики та культурології кафедри розробляють і втілюють в навчально-виховний процес оновлену концепцію формування професійних знань з державної мови. При цьому використовуються досягнення галузевих термінологічних студій. У цілому серед студентів, що навчаються у ХНАДУ, формується національний менталітет майбутніх фахівців в галузях автомобільного та дорожнього будівництва.

Науково-педагогічними працівниками університеті щоденно ведеться планова робота щодо забезпечення навчально-методичною літературою (електронними версіями) за всіма дисциплінами державною мовою, а для контингенту іноземних студентів – адаптовані навчально-методичні матеріали російською мовою.

До пріоритетного напряму забезпечення навчально-методичною літературою за звітний період було видання науково-педагогічними працівниками університету монографій, підручників та навчальних посібників з Грифом Міністерства освіти і науки України.

З 2009 року по 2014 рік науково-педагогічними працівниками університету було видано 67 одиниць підручників та навчальних посібників (табл. 2.4.1).

Це складає 10,8% від загальної кількості виданих науково-

педагогічними працівниками університету видань, що відповідає вимогам п.16. „Положення про акредитацію вищих навчальних закладів”.

Таблиця 2.4.1

Видано з Грифом МОН України з 2009-2014 рр.

Видано з Грифом МОН України					
2009	2010	2011	2012	2013	2014
<u>підручник</u> навч. посіб.	<u>підручник</u> навч. посіб.	<u>підручник</u> навч. посіб.	<u>підручник</u> навч. посіб.	<u>підручник</u> навч. посіб.	<u>підручник</u> навч. посіб.
<u>8</u>	<u>5</u> 9	<u>6</u> 7	<u>4</u> 18	<u>2</u> 7	<u>1</u>
Всього: 8	Всього: 14	Всього: 13	Всього: 22	Всього: 9	Всього: 1

2.5. Робота щодо залучення абітурієнтів на навчання до ХНАДУ

Центр професійно-технічної та доуніверситетської підготовки (ЦПТ та ДП) створений згідно наказу ректора №150 від 31 грудня 2010 року з 1 січня 2011 року на базі ліквідованого факультету довузівської підготовки. Структурними підрозділами ЦПТ та ДП є підготовче відділення і відділення професійно-технічної та індивідуальної підготовки.

Ефективність роботи денних підготовчих курсів приведена в таблиці 2.5.1 і характеризується відсотком слухачів, які або зараховані до ВНЗ, або успішно склали тести зовнішнього незалежного оцінювання якості знань (табл. 2.5.1, рис. 2.5.1, 2.5.2).

Таблиця 2.5.1

Кількість слухачів, що навчалися на підготовчому відділенні

Рік навчання	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015
Кількість слухачів	35	48	35	45	51	41
Кількість слухачів, які успішно склали тести ЗНО, %	79,4%	89,6%	81,2%	100%	90%	92%

Рис. 2.5.1 Кількість слухачів, що навчалися на підготовчому відділенні, осіб

Рис. 2.5.2 Кількість слухачів, які успішно склали тести ЗНО, %

Підготовчі курси вихідного дня працюють з різним терміном навчання: 8-ми місячні курси (жовтень – травень місяці), 6-ти місячні (грудень-травень місяці) і 4-х місячні (лютий-травень місяці). Мінімальна кількість наданих слухачам аудиторного навантаження складає 150 годин, що відповідає вимогам правил прийому до ВНЗ, щодо надання додаткових балів до рейтингової оцінки знань абітурієнтів.

Загальна кількість слухачів підготовчих курсів вихідного дня і заочних підготовчих курсів за роками приведені на рис. 2.5.3.

Рис. 2.5.3 Кількість слухачів ПК вихідного дня і заочних ПК

Скорочення кількості слухачів підготовчих курсів за останні два роки пояснюється загальною демографічною ситуацією в 1996-1998 рр. і відповідно скороченням випускників шкіл.

Ефективність навчання слухачів на ПК вихідного дня і заочних ПК складає в середньому 78-82% і оцінювалася лише за даними вступу слухачів підготовчих курсів до ХНАДУ.

Відділення професійно-технічної та індивідуальної підготовки (ВПТ та ІП) є структурним підрозділом ЦПТ та ДП. Основною метою роботи відділення з надання професійної освіти на рівні кваліфікаційних вимог до підготовки кваліфікованих робітників студентам ХНАДУ, які бажають поліпшити рівень фахової підготовки шляхом поглибленого вивчення практичних навиків за фахом. Для цього ХНАДУ отримав від Департаменту професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України підтвердження дозволу на діяльність відповідного підрозділу (лист ДПТО МОНУ від 24.04.2014 р. №3-8-600-14) і 12 ліцензій на здійснення професійно-технічного навчання за професіями: 4112 «Оператор комп'ютерного набору», 7111 «Замірник на топографо-геодезичних і маркшейдерських роботах», 8322 «Контролер технічного стану автотранспортних засобів», 7241 «Слюсар-електрик з ремонту електроустаткування», 7231 «Слюсар з ремонту паливної апаратури на автомобільному транспорті», 8331 «Тракторист-машиніст сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва», 7231 «Слюсар з ремонту автомобілів», 7213 «Рихтувальник кузовів», 8159 «Лаборант хімічного аналізу», 7212 «Електрозварник ручного зварювання», 8155 «Оператор заправних станцій», 8322 «Водій автотранспортних засобів».

(категорії В, С)».

Кількість слухачів, які отримали робітничі професії за звітний період, приведено в таблиці 2.5.2.

Функціонування дійової системи надання професійно-технічної підготовки для студентів університету дозволила довести рівень отримання студентами технічних спеціальностей робітничих професій за звітний період в середньому до 91,3% від загальної кількості студентів четвертого курсу.

Таблиця 2.5.2

Кількість слухачів курсів робітничих професій

Рік навчання	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Кількість слухачів	911	987	897	973	809	847

2.6. Робота з обдарованою (творчою) молоддю

Оволодіння вищою освітою в університеті передбачає підготовку фахівця якісно нового типу – фахівця-дослідника, здатного, використовуючи накопичений особовий потенціал і отримані компетенції, на високому рівні здійснювати професійну діяльність.

Виростити елітного фахівця – означає підготувати майстра своєї справи, організатора виробництва, дослідника, людини високої професійної культури.

Цілеспрямована робота з обдарованою студентською молоддю – одна з умов інтеграції освіти і наукових досліджень в Європейський освітній простір.

Науково-педагогічні працівники університету, починаючи вже з першого курсу, прагнуть показати студентам можливості їх особистого зростання, розвитку творчих здібностей, пропонуючи брати участь у спеціально розроблених тренінгах, семінарах.

В університеті *створені умови* для розвитку обдарованих студентів, для спеціальної підготовки педагогічних кадрів, спроможних працювати з обдарованими студентами; створена відповідна матеріальна база навчального закладу; надана можливість студентам навчатися за індивідуальним графіком; створені творчі групи студентів; організовано фінансування дослідницької роботи студентів; матеріального стимулювання як викладачів, так і студентів; розроблені диференційовані завдання з кожного предмету; глибока розробка тематики рефератів; корегуються плани роботи проблемних груп; відслідковується перспективність запропонованих тем дослідження; існують різні форми заохочення студентів (нагородження почесними грамотами, книгами, преміями тощо); передбачені додаткові години для роботи з обдарованими студентами; кожним науково-педагогічним працівником ведеться «Журнал професійних досягнень», у якому зафіксовані його наукові досягнення, у тому числі і в роботі з

обдарованими студентами (за такого підходу легко побачити основні показники його діяльності, досвід і досягнення).

Робота з обдарованою (творчою) молоддю передбачає реалізацію низки заходів з розвитку творчих здібностей студентів, формування у них навичок до самостійного наукового пізнання.

Традиційно провідним напрямом навчання обдарованих студентів в університеті залишається залучення їх *науково-педагогічними працівниками* до науково-дослідницької роботи у наукових гуртках та дослідницьких групах, участі у таких заходах, як: олімпіади, конкурси наукових студентських робіт, студентських наукових конференціях на міжнародному, всеукраїнському, а також регіональному рівнях.

Ці заходи стали найкращою формою пошуку і підтримки обдарованої студентської молоді та певним індикатором залучення студентів до науково-дослідної роботи — однієї з головних напрямів формування якісного рівня освіти, що задовольняє потреби майбутніх спеціалістів.

Аналізуючи роботу всіх кафедр з обдарованою молоддю, треба визначити загальне покращення рівня творчого потенціалу студентів нашого університету (рис. 2.6.1).

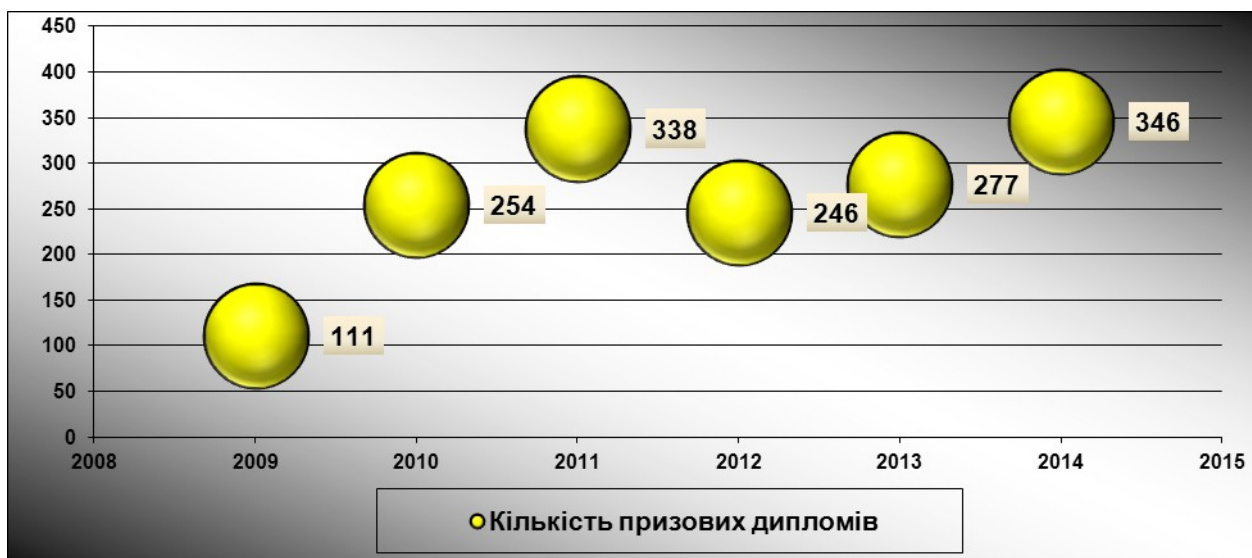

Рис. 2.6.1 Кількість призових дипломів

Порівнюючи кількість призових дипломів та грамот (I, II, III місця) за останні шість років, бачимо зростання кількості переможців у олімпіадах, конкурсах, конференціях. За останній рік кількість збільшилась з 277 студентів у 2012/2013 н.р. до 346 студентів у 2013/2014 н.р. – на 69 чоловік (на 20%). Це суттєво (табл. 2.6.1).

Таблиця 2.6.1

**Підсумки кількості учасників та переможців
по творчих заходах студентів ХНАДУ у 2013/2014 навчальному році**

Види заходів	Кількість учасників	Загальна кількість переможців (I, II, III місця)
<i>Міжнародні студентські олімпіади</i>	37	27
<i>Всеукраїнські студентські олімпіади (ВУСО)</i>	26	14
<i>Регіональна міжвузівська олімпіада з іноземної мови</i>	5	5
<i>Вузівські олімпіади з іноземної мови</i>	47	6
<i>Міжнародні конкурси студентських наукових робіт (МКСНР)</i>	212	72
<i>Всеукраїнські студентські конкурси студентських наукових робіт (ВУКСНР)</i>	67	49
<i>Регіональні конкурси</i>	74	17
<i>Всеукраїнські конкурси (ВУК) дипломних робіт</i>	6	1
<i>Інші конкурси</i>	43	27
Всього олімпіади, конкурси	517	218
<i>Міжнародні, Всеукраїнські та регіональні конференції, семінари, форуми</i>	1485	128
Всього	2002	346

Таблиця 2.6.2

**Кількість призових дипломів по творчих заходах
ХНАДУ на факультетах за останні 6 навчальних років**

Факультет	рейтинг	Кількість призових дипломів					
		2013/ 2014	2012/ 2013	2011/ 2012	2010/ 2011	2009/ 2010	2008/ 2009
ФУБ	1	115	128	28	74	59	40
МФ	2	97	60	49	109	36	14
ФТС	3	61	28	45	39	71	30
ФПГ	4	25	-	9	7	-	-
ДБФ	5	24	27	52	56	28	11
ФКТМ	6	15	29	41	14	43	14

АФ	7	9	5	22	39	2	3
Всього		346	277	246	338	254	111

Такий підхід визначає цілеспрямовану роботу з навчання обдарованих студентів *перспективною* з огляду на необхідність гуманізації освітнього процесу; наближення національної освіти до європейських стандартів; необхідності підвищення професійного рівня студентів, підготовки кваліфікованих спеціалістів, здатних до творчої праці, професійного розвитку; формування творчих, цілеспрямованих, конкурентоспроможних фахівців, талановитих науковців; забезпечення мобільності наших фахівців в освоєнні новітніх технологій науки та впровадження їх у життя; підвищення мотивації студентів до навчання; створення реальних умов для продуктивної роботи наукового студентського товариства; поповнення штату кафедр молодими науковцями, здатними до наукової роботи.

Кількість призових місць (дипломів) здобутих студентами ХНАДУ на різних олімпіадах та конкурсах по факультетах у 2013/2014 навчальному році наведено у таблиці 2.6.3.

Таблиця 2.6.3

Кількість призових дипломів по творчих заходах по факультетах ХНАДУ у 2013/2014 навчальному році

Факультет	Студенти – переможці 2013/2014 року у наступних заходах											Всього по факультетах
	Олімпіади					Конкурси					Міжнар., всеукр., регіон. конфер., форуми, семінари	
	РЕЙТИНГ	ВУСО	МСО	олімп. з іноз. мови Регіон. міжвуз-ка	з іноз. мови Вузівські олімпіади	студент. наук. робіт Міжнар. конкурс	Всеукр. конкурс студент. наук. роб.	Всеукр. конк. дипломних робіт	Регіон. конкурси	Інші конкурси		
ФУБ	1	-	11			5 (11)*	17 (22)	1	6 (11)	6 (3)	69 (81)	115(128)
МФ	2	2 (1)	3			57 (35)	15 (7)		1 (-)	15 (5)	4 (12)	97 (60)
ФТС	3	6 (3)	-	5	6	0(7)	7 (7)		-	5 (1)	32 (10)	61 (28)
ФПГ	4	-	12			10 (-)	-		-	-	3 (-)	25 (-)
ДБФ	4	5 (5)	1			-	3 (5)		5 (6)	1 (2)	9 (9)	24 (27)
ФКТМ	5	-	-			0(1)	2 (6)		5 (8)	0(3)	8 (11)	15 (29)

АФ	6	1 (1)	-			-	5 (4)		-	-	3 (-)	9 (5)
Всього		14 (10)	27	5	6	72 (54)	49 (51)	1	17 (25)	27 (14)	128 (123)	346 (277)

* - Примітка (5) – минулий навчальний рік

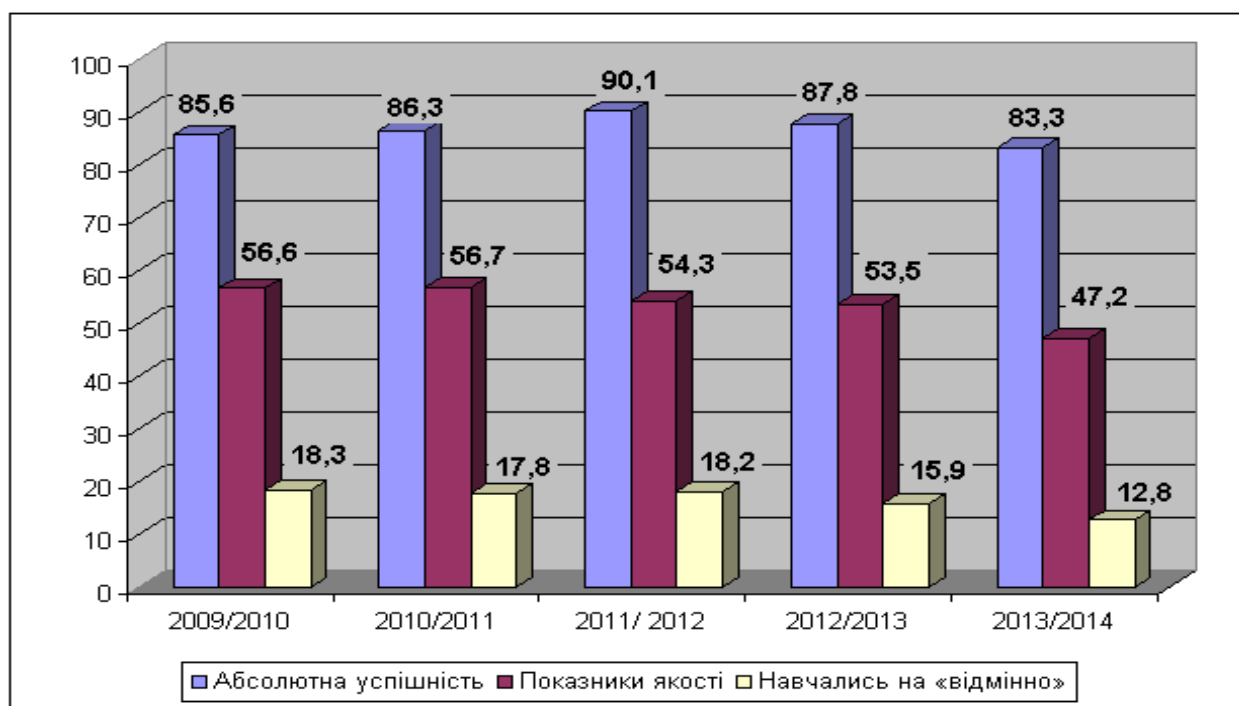
Показники захисту дипломних проектів та дипломних робіт за звітний період відображені у таблиці 2.6.4.

Таблиця 2.6.4

Показники захисту дипломних проектів (робіт)

Показники діяльності	2010		2011		2012		2013		2014	
	по унів-ту	денна	по унів-ту	денна	по унів-ту	денна	по унів-ту	денна	по унів-ту	денна
Захист дипломних проектів:	%		%		%		%		%	
на «відмінно» і «добре»	70,4	82,7	70,9	84,7	79,6	82,3	82,6	87,7	70,4	78,8
з відзнакою	9,4	18,4	9,3	18,8	10,8	15,5	8,0	10,8	9,4	12,7
ДП і робіт дослідницького характеру	54,6	68,1	57,6	78,2	77,8	91,1	83,2	90,2	54,2	85,5

Успішність навчання студентів ХНАДУ за звітний період відображено на рис. 2.6.2.

Рис. 2.6.2 Успішність навчання студентів 2009-2014 н. рр.

Успішність навчання студентів університету в цілому відповідає державним вимогам до якості навчання.

2.7. Міжнародна діяльність

Міжнародна діяльність університету здійснюється за двома напрямками: міжнародна освіта, тобто підготовка іноземних громадян і студентів за спеціальностями університету, а також міжнародне співробітництво, що завдяки чисельним контактам із закордонними вишами, науковцями, фірмами постійно підвищує міжнародний рейтинг ХНАДУ. Водночас, плідна взаємодія з провідними фахівцями, ученими, викладачами Європи й світу, спільні наукові дослідження, вивчення й впровадження сучасних освітніх технологій сприяють підвищенню якості підготовки українських і іноземних студентів ХНАДУ, зміцнюють його позиції на міжнародному ринку освітніх послуг.

Найбільш резонансною подією в міжнародному житті університету за останні п'ять років стала участь студентської команди лабораторії швидкісних автомобілів ЛША-ХНАДУ в 2010-2011 в Німеччині, а в 2013-2014 – в Нідерландах. Це була єдина команда, яка представляла усі країни СНД і вперше в історії прийняла участь в міжнародних змаганнях з паливної економічності автомобілів. Створений студентами разом з фахівцями і науковцями ХНАДУ спортивний болід вже з першої спроби подолав на 1 літрі палива відстань у 575 км! І за підсумками їх виступів в цих перегонах автомобіль ХАДІ-34 було внесено до книги Рекордів України як найбільш енергоефективний автомобіль країни (рис. 2.7.1).

Рис. 2.7.1 Болід студентської команди університету ЛША-ХНАДУ під час перегонів на трасі міжнародного Shell Eco-marathon (м. Лаузіц, Німеччина, 2010р.)

Взагалі, міжнародне співробітництво університету здійснюється за 61 міжнародною угодою, вони укладені з вишами, підприємствами, фірмами Німеччини, США, Польщі, Франції, Росії, Китаю, Йорданії, Литви, Латвії, Болгарії та інших країн світу.

Важливим кроком на шляху університету до європейської інтеграції стала його участь з 2014 року у міжнародному проекті TEMPUS-EANET. До складу консорціуму проекту окрім ХНАДУ увійшли чотири українських виші (Чернівецький національний університет, Харківський національний університет ім. Каразіна, Харківський національний університет радіоелектроніки та Київський університет «КРОК»), а також 9 європейських університетів з Голландії, Німеччини, Молдови, Румунії та Грузії. Учасниками конкурсу було підготовлено відповідний запит до європейського TEMPUS-офісу і в 2013 році прийнято рішення про його фінансування в обсязі 1,3 млн € терміном до 2017 року. Дуже цікава й актуальна головна мета цього проекту TEMPUS-EANET, пов'язана зі створенням міжнародної асоціації випускників-підприємців, що має сприяти працевлаштуванню майбутніх випускників університетів – членів Асоціації. Вже проведено перші координаційні наради і тренінги керівництва та учасників проекту в містах Амстердам і Берлін, розроблено Статут асоціації (зараз здійснюється її реєстрація), в усіх шести країнах проходять численні зустрічі з випускниками-підприємцями, зі студентами вишів, а також визначаються взаємовигідні форми співпраці випускників з almatmater (рис. 2.7.2, 2.7.3).

Рис. 2.7.2 Перша координаційна зустріч по програмі TEMPUS-EANET (м. Амстердам, Нідерланди, 2014р.)

Безумовно, що реалізація цього проекту активізує взаємодію між випускниками-підприємцями різних вишів і країн, створивши сприятливіші умови для розвитку їх бізнесу, уможливить залучення до нього, а значить і працевлаштування студентів – майбутніх випускників (перш за все своїх університетів), а значить – підніме мотивацію навчання та якість їхньої професійної підготовки. І, насамкінець, у співпраці з almatater сприятиме фінансовій стабільності вишу та його подальшому розвитку в сучасних економічних умовах.

**Рис. 2.7.3 Учасники тренінгу програми TEMPUS-EANET
(м. Берлін, Німеччина, 2014р.).**

Свій вагомий внесок в міжнародну скарбницю університету вносять чисельні індивідуальні гранти, що виборюють його співробітники. Це дає їм можливість за кошти Європи й США приймати участь у наукових міжнародних конференціях, симпозіумах, семінарах, розширювати закордонні контакти, навчатись, проходити наукові і професійні стажування у провідних ВНЗ, науково-дослідних інститутах і лабораторіях, підприємствах і компаніях світу.

Серед них:

- грант американського фонду FULBRIGHT, що отримала завідувач кафедри теоретичної механіки і гідравліки А.А. Тропіна, яка протягом 6 місяців проходила стажування в Принстонському університеті США (2009-2010), де разом з американськими вченими здійснювала наукові дослідження в напрямку удосконалення процесу згоряння з метою зниження шкідливих викидів ДВЗ;
- в 2011 році, захистивши дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук, А.А. Тропіна перемогла в міжнародному конкурсі оголошеному МОН України, і знову проходила тримісячне наукове й викладацьке стажування в університеті м. Принстон (США), беручи участь у спільних наукових дослідженнях з американськими колегами, знайомлячись з організацією і змістом підготовки студентів у Сполучених Штатах Америки;
- грант стипендіальної програми ім. Л. Кіркланда Польсько-Американського Фонду Свободи, що виборов докторант кафедри транспортних технологій В.С. Наумов, який проходив наукове стажування протягом навчального року (2010-2011) в найстарішому університеті Польщі – Ягелонському, у місті Краків;
- в 2014-2015 роках, уже захистивши докторську дисертацію, В.С. Наумов виборов грант DAAD (німецької служби академічних обмінів) і пройшов тримісячне наукове стажування в німецькому університеті міста Дуйсбург під керівництвом відомого вченого в галузі транспорту і логістики проф. А. Нохе;
- грант американського фонду FULBRIGHT, згідно з яким викладач-стажист факультету транспортних систем О.С. Токмиленко протягом 2-х навчальних років (2011-2013) навчалась в американському університеті м. Клемсон, отримавши диплом магістра за напрямом «Транспорт»;
- в 2012 році аспірантка кафедри екології Л.С. Михайлова перемогла в

- конкурсі та отримала міжнародний грант МОН України, згідно з яким проходила трьохмісячне стажування в Бранденбургському університеті м. Котбус (Німеччина), за підсумками якого успішно захистила кандидатську дисертацію в галузі охорони навколишнього середовища;
- грант стипендіальної програми ім. Л. Кіркланда Польсько-Американського Фонду Свободи, що виборолася аспірантка кафедри транспортних технологій Т.О. Омельченко і проходить наукове стажування протягом 2014-2015 навчального року в політехніці міста Люблін (Польща) за напрямом удосконалення транспортних перевезень і логістики;
  - грант Міністерства освіти Республіки Польща, що отримала магістр факультету транспортних систем М. Заблодська і проходить навчання протягом семестру в 2014-2015 навчальному році за магістерською програмою за напрямом «транспорт» в Люблінській політехніці (Польща);
  - грант DAAD, згідно з яким бакалавр дорожньо-будівельного факультету А. Павлюк вивчав німецьку мову на літніх мовних курсах в Німеччині, а потім, згідно з програмою ActNet (Academic Training Network) впродовж шести місяців (2013-2014) проходив стажування у відомій будівельній німецькій компанії в місті Нюрнберг;
  - гранти DAAD і міжнародної програми IAESTE (Міжнародної асоціації студентських обмінів з метою набуття технічного досвіду), згідно з якими близько 30 студентів ХНАДУ (2008-2013) проходили професійне стажування (від 2 до 12 місяців) за обраними спеціальностями на провідних підприємствах, у вищих навчальних закладах, у науково-дослідницьких інститутах і лабораторіях Німеччини, Австрії, Польщі, знайомились із найсучаснішими технологіями, матеріалами, обладнанням, брали участь в наукових дослідженнях, розрахунках, у лабораторних експериментах, в аналізі й обробці отриманих результатів.

Серед міжнародних досягнень окремо слід відзначити проект з Німецьким Центром Міграції і Розвитку (СІМ), згідно з яким в університет було делеговано (з 2010 по 2013 роки) СІМ-експерта Маттіаса Цілліха, головною метою якого була інтеграція ХНАДУ до освітнього й індустріального простру Німеччини (рис. 2.7.4).

Рис. 2.7.4 За сприяння СІМ-експерта з Німеччини пана М. Цілліха в університеті створено німецько-український центр.

Найвагомішими результатами проекту стали:

- створення в університеті німецько-українського центру (НУЦ) (за німецькі кошти в розмірі 20 тис. €, з обладнанням сучасними комп'ютерами, оргтехнікою, меблями), який перетворився і наразі залишається реальним «штабом» активного міжнародного співробітництва ХНАДУ. У рамках його діяльності впродовж чотирьох останніх років німецькі фахівці-філологи, делеговані DAAD, навчали українських студентів німецької мови, знайомили з культурою, традиціями, фольклором Німеччини через вечори німецького кіно, дискусійні клуби, страви німецької кухні та інші культурно-розважальні заходи (рис. 2.7.5).

Рис. 2.7.5 Заняття з німецької мови під керівництвом фахівця-філолога DAAD пані Міріам.

- Постійно з українськими студентами ведуться консультації, тренінги з питань їх участі у різноманітних міжнародних програмах і проектах, зустрічі з представниками DAAD, які допомагають в оформленні відповідних документів. У вересні 2013 року з ініціативи Харківської міської Ради разом з мерією м. Нюрнберг за участі німецької делегації на чолі з Генеральним Консулом Німеччини в Україні паном Детлефом Вольтером відбулось яскраве свято «Ніч Науки», під час якого провідні науковці та викладачі університету розповідали численним школярам міста Харкова і області, у тому числі й абітурієнтам, у цікавій оригінальній формі про спеціальності і досягнення університету, демонстрували роботу сучасного лабораторного і науково-дослідницького обладнання (рис. 2.7.6).

Рис. 2.7.6 Університетський захід «Ніч науки» відвідав Генеральний Консул Німеччини в Україні пан Детлеф Вольтер (2013р.).

Під час реалізації СІМ-проекту було підписано п'ять угод з ВНЗ Німеччини, а саме з технічними університетами з міст Вупперталь, Вільдау, Ганновер, Нюрнберг (університет ім. Г. Ома), з Бранденбургським університетом м. Котбус. У рамках цих угод до Харкова в 2013 році завітали делегації науковців німецьких університетів, які провели низку презентацій, семінарів, оглядових лекцій, перемовини з ученими і колегами ХНАДУ.

І, як підсумок, уже протягом півтора року ведуться спільні наукові дослідження: у напрямку сучасних дорожньо-будівельних матеріалів (проф. В.О. Золотарьов – проф. Х. Бекедаль, ТУ Вупперталь), у напрямку охорони навколишнього середовища (кафедра екології ХНАДУ – проф. Бранденбургського університету Томас Фішер), двічі (в 2014 і в 2015 роках) до Ганноверу запрошено проф. кафедри ТММ і деталей машин І.В. Янчевського, який разом з проф. Р. Лахмайером проводили спільні теоретичні розрахунки в напрямку інженерної механіки, а саме, оптимізації геометрії і випробування деталей машин в умовах екстремальних навантажень (рис. 2.7.7, 2.7.8).

Рис. 2.7.7 Презентація проф. Х. Бекедаля технічного університету м. Вупперталь (Німеччина)

Рис. 2.7.8 Виступ професора Бранденбургського університету м. Котбус пана Т. Фішера перед науковцями ХНАДУ

Вже протягом двох років студенти ХНАДУ беруть участь у конкурсах програми Нюрнберзького технічного університету ім. Георга Сімона Ома ActNet. Протягом шести років здійснюються студентські обміни з технічним університетом м. Аахена (рис. 2.7.9).

Рис. 2.7.9 Група студентів з технічного університету м. Аахен, Німеччина, в гостях у ХНАДУ

За сприяння СІМ-експерта Маттіаса Цілліха суттєво активізувалась робота з DAAD. І, сьогодні, разом з її представником у Харкові, паном Тимо Янца, готується візит студентської делегації ХНАДУ до технічного університету м. Мюнхена, де в січні 2015 році завідувач кафедри проф. А.В. Черніков взяв участь у роботі міжнародного семінару з питань комп'ютерного і графічного моделювання, підписано протокол про співробітництво в галузі освіти з відомим німецьким проф. Людвігом Кристофером. А наприкінці 2014 року делегація студентів ХНАДУ взяла участь у молодіжному міжнародному проекті з проблем захисту прав дітей в країнах світу (в місті Кельн), отримавши високу оцінку з боку організаторів проекту за підсумками підготовленої презентації й активної участі в обговоренні порушеної проблеми (рис. 2.7.10).

Рис. 2.7.10 Учасники молодіжного міжнародного проекту з проблем захисту прав дітей (м. Кельн, Німеччина)

Суттєво активізувалося в останні п'ять років співробітництво з вищими навчальними закладами Республіки Польща. Підстави для такого вибору логічні та зрозумілі.

По-перше, це європейська, до того ж сусідня держава з високим рівнем підготовки студентів і високим рівнем наукового потенціалу її вчених. По-друге, і це дуже важливо для успішного розвитку міжнародних контактів, це мінімальні транспортні витрати, що роблять співробітництво з польськими вишами особливо привабливим і економічно ефективним. І, насамкінець для оформлення шенгенської візи, дуже зручними є розміщення в м. Харкові Генерального Консульства Польщі (на одній вулиці з університетом) і добрі, конструктивні відносини з колишнім Генеральним Консулом, Яном Гранатом, і теперішнім – паном Станіславом Лукасіком (з жовтня 2014 року), які часто відвідують університет, зустрічаються з українськими студентами і науковцями, а також з польськими гостями під час їх візитів до Харкова (рис. 2.7.11).

Рис. 2.7.11 Зустріч ректора, проф. А.М. Туренка з Генеральним Консулом Республіки Польща в м. Харкові паном Станіславом Лукасіком.

Отже, сьогодні активно розвиваються контакти з найстарішим в Польщі Ягелонським університетом, підписані міжнародні Угоди з політехніками міст Лодзі, Кракова, економічним університетом ХУМАНІТАС (м. Сосновіце), а 3 грудня 2014 року – з Варшавською політехнікою.

Головними напрямками співробітництва є транспорт і логістика, інженерна механіка і газодинаміка, економіка і охорона навколишнього середовища. Найбільш результативними його формами стали спільні наукові дослідження вчених-професорів П.Ф. Горбачова, В.С. Наумова, І.Г. Кириченка, В.І. Мощенка, А.А. Тропіної – з української сторони, і професорів Михала Зайонца, Анджея Шарати, Лукаша Качмарика, Ірека Збічинського – з польської.

Щорічно здійснюється студентські обміни, візити вчених, викладачів, аспірантів, магістрів з метою участі в міжнародних науково-технічних конференціях і семінарах, видаються спільні публікації наукових статей в університетських збірниках і журналах (рис. 2.7.12).

У 2014 році найвідоміший серед польських партнерів за своїми публікаціями в системі SCOPUS, професор І. Збічинський, увійшов до складу редакції наукового журналу ХНАДУ, а в 2015 році професор університету Альбіна Тропіна отримала запрошення прочитати курс лекцій студентам і аспірантам Варшавської політехніки з питань газодинаміки.

Рис. 2.7.12 Міжнародна наукова конференція за участі проф. В.С. Наумова (м. Лодзь, Польща).

Ведеться активна підготовка до реалізації програми подвійного диплома для українських студентів з політехнікою м. Лодзі. До речі, студенти ХНАДУ можуть отримати подвійний диплом відповідно до міжнародної угоди, укладеної зі Швейцарською вищою школою бізнесу, після успішного виконання спеціально розробленої навчальної програми.

Активно, давно і плідно ХНАДУ співпрацює зі своїми російськими партнерами, головними серед яких є Московський автомобільно-дорожній інститут (Державний технічний університет), Белгородський державний технологічний університет ім. В.Г. Шухова та Белгородський державний університет, Воронежська державна лісотехнічна академія, Саратовська політехніка. У межах укладених угод партнерські контакти майже всіх 40 кафедр університету створюють умови для численних контактів українських і російських студентів, які беруть участь у міжнародних студентських форумах, наукових конференціях, семінарах, засіданнях круглих столів, виступаючи з доповідями та презентаціями, в олімпіадах, в двосторонніх спортивних змаганнях, культурних заходах тощо. Регулярно здійснюються також обміни вченими, педагогами, керівниками університетських підрозділів, які, окрім наукових доповідей, обговорюють спільні проблеми підвищення якості підготовки студентів і фахівців, адаптації болонських освітніх технологій, виховної роботи, студентського самоврядування та інше.

Найбільш поширеною формою міжнародного співробітництва завжди залишається проведення в університеті міжнародних науково-технічних конференцій, симпозіумів, семінарів і участь наших науковців в подібних заходах за кордоном. В останні роки в таких наукових заходах, які

відбувалися в США, Німеччині, Польщі, Росії, Білорусі, Бельгії, Швейцарії, Туреччині, Греції, Польщі, Словачії брали участь провідні вчені ХНАДУ: В.О. Золотарьов; В.М. Колодяжний; А.А. Тропіна; В.С. Наумов; П.Ф. Горбачов; Д.А. Горовий; В.К. Жданюк; Є.Б. Угненко; О.В. Черніков; В.В. Маляр; О.В. Бажинов; В.О.Юрченко; Л.С. Безкоровайна; В.І. Клименко; О.Я. Ніконов; О.Г. Гурко. До речі, на конференції, що проводилася в Американському інституті аеронавтики та космонавтики в 2012 році професора А. Тропіну було призначено головою секції «Діагностики та моделювання плазми» з повним фінансуванням її участі (грант Window on Science), що свідчить про рівень її наукових досліджень і досягнень і визнання його в світі. До речі, фонд Window on Science ще тричі фінансував участь А. Тропіної в наукових конференціях, що проводилися в Сполучених Штатах Америки.

Серед наукових конференцій, що проходили в ХНАДУ, найбільш представницькими з них були: конференція з проблем підвищення безпеки, комфорту і культури дорожнього руху (16-17.04.2013 р.) і «Сучасні комп'ютерно-інноваційні технології проектування, будівництва і експлуатації автомобільних доріг і аеродромів» (1-4.11.2012 р.). У кожній з них взяли участь делегації вчених шести країн світу з університетів і наукових установ США, Німеччини, Польщі, Росії, Білорусії, Сирії, Литви, Латвії, Грузії та Естонії. Важливо відзначити, що під час останньої конференції на кафедрі вишукувань і проектування автомобільних доріг і аеродромів було відкрито спеціальний KREDO центр, комп'ютерне обладнання якого разом з пакетом сучасних авторських програм подарував кафедрі її білоруський партнер – відома європейська фірма KREDO-DIALOG. І зараз встановлене обладнання успішно й ефективно використовується студентами в навчальному процесі, зокрема під час занять з підвищення кваліфікації фахівців дорожньої галузі країни, а також у сучасних наукових дослідженнях.

У листопаді 2013 року на кафедрі технічної експлуатації і сервісу автомобілів відкрито Академію BOSCH, в якій студенти автомобільного факультету за допомогою сучасного німецького обладнання вивчають технології діагностування транспортних машин і після успішного завершення спеціально розробленої програми отримують відповідні сертифікати німецької фірми, що сприяє їх кращому працевлаштуванню. Зауважимо, що чотири студентки факультету управління і бізнесу, ставши переможцями міжнародного освітнього конкурсу бізнес-планів, організованого німецькою фірмою BOSCH CAR SERVICE, отримали стипендії BOSCH і відповідні дипломи «Перший крок до бізнес-кар'єри».

Серед найвагоміших міжнародних досягнень студентів університету в останні роки стала їх участь і результати міжнародного конкурсу чотирьох країн СНД із комп'ютерного моделювання (2013-2014 роки), організованого всесвітньо відомою американською компанією AUTODESK. Студентська команда ХНАДУ під керівництвом завідувача кафедри інженерної і комп'ютерної графіки професора О.В. Чернікова надала свої роботи до журі

конкурсу, яке відібрало загалом 250 найкращих з них, і за його остаточним рішенням студенти нашого університету отримали 5 перших і 3 других місця (за два роки). А представництвом компанії AUTODESK в країнах СНД підписано міжнародну угоду про створення на базі ХНАДУ її освітнього центру (до речі, першого в Україні) з наданням університету відповідного сертифікату і статусу стратегічного партнера AUTODESK. У подальшому передбачається надання в створеному центрі освітніх послуг, за програмою компанії, на комерційних засадах з видачею відповідних сертифікатів.

В останні роки вчені і фахівці дорожньо-будівельного факультету під керівництвом професорів В.О. Золотарьова і В.К. Жданюка успішно співпрацюють із закордонними фірмами і компаніями з Італії, Кіпру, Росії, виконуючи дослідницькі роботи на їх замовлення щодо підвищення фізико-механічних властивостей дорожньо-будівельних матеріалів, а також здійснення науково-технічного супроводу робіт із капітального ремонту автомобільних доріг.

Дуже важливим з точки зору якості фахової підготовки і перспектив працевлаштування студентів університету є можливість проходити стажування у відомих закордонних фірмах і компаніях за обраними спеціальностями. Тож протягом п'яти років студенти механічного, дорожньо-будівельного факультетів, а також факультету комп'ютерних технологій та мехатроніки проходили стажування в Німеччині на заводах фірми WIRTGEN, яка виробляє найнадійніші й енергоефективні дорожньо-будівельні машини. Знайомство з сучасними технологіями й організацією виробництва, матеріалами й обладнанням, конструктивними рішеннями та інноваціями роблять студентів більш досвідченими, обізнаними, креативними, і здатними ефективно вирішувати проблеми розбудови дорожньо-транспортного комплексу нашої держави. Кількість студентів університету, які беруть участь у міжнародних програмах, студентських обмінах, стажуваннях, конференціях та інших заходах постійно збільшується і становить у середньому щорічно понад 100 осіб.

Найоб'єктивнішим визнанням здобутків ХНАДУ на міжнародному рівні можна вважати вибір іноземними студентами, аспірантами, викладачами, наукових шкіл університету з його провідними вченими і фахівцями університету для проходження стажування на його кафедрах і факультетах. З цією метою в 2012 році до нас завітали (за всесвітньовідомою програмою IAESTE) студенти із Німеччини, Іспанії, Тунісу і впродовж двох місяців вони спілкувалися з науковими керівниками стажування (до речі, англійською і французькою мовами), знайомилися з результатами і методиками наукових досліджень, брали активну участь у проведенні експериментів і обробці їх результатів, готували звіти і презентації на кафедрах дорожньо-будівельних матеріалів (під керівництвом проф. В.О. Золотарьова), екології (під керівництвом проф. А.В. Гриценко), комп'ютерних технологій (під керівництвом проф. О.Я. Ніконова). У 2013-2014 роках до університету завітали: аспірант з Канади для участі в проведенні експериментальних досліджень кафедри двигунів внутрішнього

згоряння (завідувач проф. Ф.І. Абрамчук); аспірант з Якутії (на цю ж кафедру), для знайомства й участі в дослідженнях роботи ДВЗ на альтернативних видах палива; викладач Саратовської Політехніки з Росії для знайомства із лабораторним обладнанням, методичним забезпеченням і змістом навчального процесу на кафедрах автомобільного факультету. Усі вони залишали університет, даючи високу оцінку науковому потенціалу його кафедр, факультетів і вчених – керівників стажування.

Однією із значних проблем на шляху до стрімкого розвитку міжнародного розвитку університету є ще недостатній рівень володіння науковцями, викладачами, аспірантами і студентами іноземними мовами. З метою невідкладного вирішення цієї проблеми в університеті розроблено, затверджено Вченою Радою і впроваджено Концепцію мовної підготовки співробітників ХНАДУ. Згідно з її положеннями створені групи окремо для провідних учених, завідувачів кафедр і деканів факультетів, для викладачів і співробітників, у тому числі, наукової бібліотеки університету, для аспірантів і студентів, з якими за інтенсивними програмами працюють найкращі викладачі і фахівці кафедр іноземних мов. Уже є і перші результати, адже після успішного завершення програми навчання спеціальні сертифікати отримали: декан факультету проф. А.І. Левтеров; завідувачі кафедр, професори О.В. Черніков, П.Ф. Горбачов, В.О. Карпенко, В.О. Юрченко; провідні викладачі, доценти О.І. Позднякова, Н.В. Внукова, С.В. Анісімова; докторанти Д.М. Клец, О.Г. Гурко. Вони дають їм право за необхідності викладати окремі дисципліни англійською мовою, що є вже вимогою часу для українських і особливо іноземних студентів університету.

Отже, конкретні результати міжнародного співробітництва: встановлені численні партнерські контакти з провідними вченими Європи і США; значний контингент іноземних студентів, які успішно навчаються за спеціальностями університету і забезпечують високий міжнародний рейтинг ХНАДУ в освітньому просторі, сприяють його постійному удосконаленню, створюючи реальні підстави для подальшого стабільного розвитку університету і зміцненню його позицій на міжнародному ринку освітніх послуг.

Що ж до підготовки іноземних студентів, то в університеті вона розпочалась ще в 1948 році і сьогодні близько 3000 його випускників успішно працюють в понад 70 країнах світу, обіймаючи керівні й відповідальні посади в міністерських установах, в державних і приватних підприємствах, в галузях автомобільного транспорту й дорожнього будівництва.

Головним завданням як раніше так і в останні часи залишається якість підготовки іноземних студентів. В більшості випадків їх навчання починається з підготовчого відділення, де вони опановують мову навчання.

Це сьогодні найкраще підготовче відділення в Україні завдяки сучасній матеріально-технічній базі, впровадженню лінгвістичних комп'ютерних програм, інтерактивних освітніх технологій, оригінального авторського

методичного забезпечення, спеціальної рейтингової системи контролю поточних і підсумкових знань студентів.

У підсумку, за останні роки значно покращилася мовна підготовка іноземців, суттєво активізувалася робота кураторів. Особлива увага приділяється якості викладання іноземним студентам і професійно орієнтованих дисциплін на базових факультетах, з використанням сучасних мультимедійних і інформаційних технологій, забезпеченню студентів адаптованими навчально-методичними матеріалами для їх більш ефективної самостійної роботи.

Студенти, які успішно вчаться, залучаються до наукової роботи, участі в наукових студентських сесіях, виступаючи з доповідями, презентаціями, приймають участь в навчальних олімпіадах, конкурсах. Поширюються ефективні контакти з батьками іноземних студентів: в разі успішного навчання їх дітей – батьки отримують листи подяки, в разі проблемних ситуацій – рішення приймаються разом з батьками після їх об'єктивного інформування щодо порушень з боку їх дітей. Окрема увага приділяється виховній роботі з іноземцями, створенню доброзичливої атмосфери в їх середовищі, в контактах з українськими студентами і викладачами, запобігаючи випадкам ксенофобії (рис. 2.7.13 – 2.7.18).

Рис. 2.7.13 Група студентів підготовчого відділення під час перерви

Рис. 2.7.14 Зі студентами підготовчого відділення працюють висококваліфіковані і досвідчені викладачі

Рис. 2.7.15 Серед студентів викладачі створюють дружню та мотивовану на навчання атмосферу

Рис. 2.7.16 Команда КВК факультету підготовки іноземних громадян

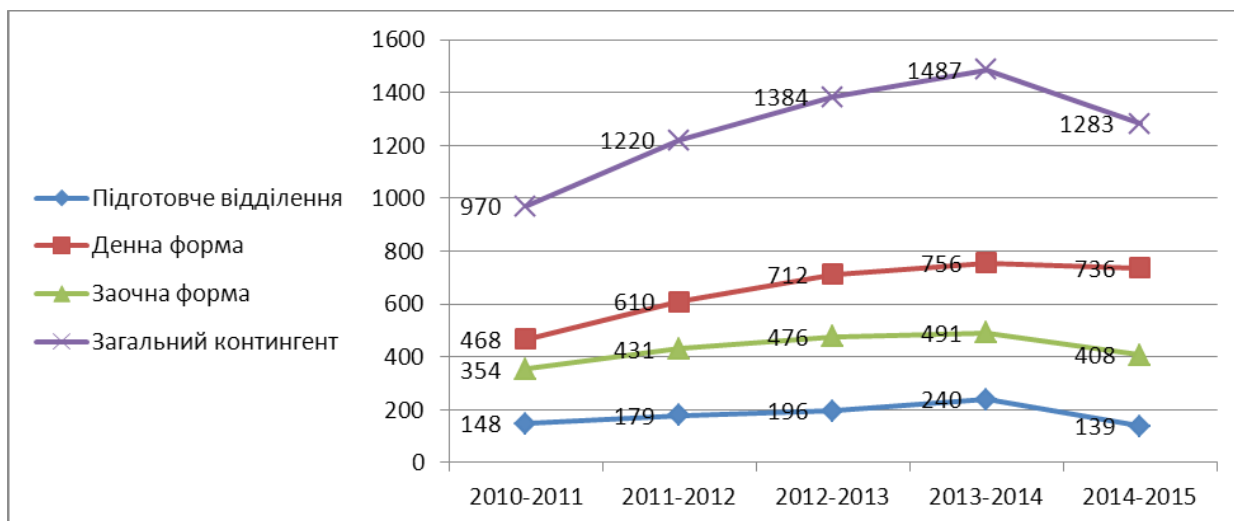

Рис. 2.7.17 Навчання в університеті приносить студентам справжнє задоволення

Рис. 2.7.18 Фотографія на згадку про навчання в ХНАДУ

У підсумку високопрофесійної освітньої діяльності університету контингент іноземних студентів за останні роки постійно зростає, крім 2015 року, через певні форс мажорні обставини. Загальні кількісні показники представлені на рис. 2.7.19.

Рис. 2.7. 19 Кількісні показники контингенту іноземних студентів

Нижче в таблицях 2.7.1, 2.7.2, 2.7.3 представлені якісні показники навчання іноземних студентів, а саме, підсумки складання ними державних іспитів з мови навчання (таблиця 2.7.1), з дисциплін обраної спеціальності

(таблиця 2.7.2), а також результати захисту дипломних проектів по закінченні навчання за два останні навчальні роки (таблиця 2.7.3).

Таблиця 2.7.1

Результати складання держіспитів з російської мови іноземними студентами

Навчальні роки	Кільк. студ.	іспиту Допущено до	З них склали на				Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %
			Відмінно	Добре	Задов.	Незадов.		
2012-2013	66	66	8	31	27	-	100	59
2013-2014	116	116	15	71	30	-	100	74

Таблиця 2.7.2

Результати складання держіспитів іноземними студентами

Навчальні роки	Кільк. студ.	Допущено до іспиту	З них склали на				%Абсолютна успішність,	Якісна успішність, %
			Відмінно	Добре	Задов.	Незадов.		
2012-2013	108	104	19	25	58	2	98,1	42,3
2013-2014	143	138	19	52	67	-	100	51,4

Таблиця 2.7.3

Результати захисту дипломних проектів іноземних студентів

Н	Кі	Д	З них склали на	А	Я
---	----	---	-----------------	---	---

авчальні роки	льк. студ.	опущено до іспиту	Відмінно	Добре	Задов.	Незадов.	%абсолютна успішність,	кісна успішність, %
2012-2013	72	62	16	17	29	-	100	53,2
2013-2014	41	39	14	17	8	-	100	79,49

Отже, кількісні і якісні показники навчання іноземних студентів за обраними спеціальностями університету свідчать про те, що позиція ХНАДУ на міжнародному ринку освітніх послуг виглядає переконливою для подальшої освітньої діяльності з підготовки фахівців для закордону в таких важливих галузях, як транспорт, дорожнє будівництво, охорона навколишнього середовища, економіка, інженерна механіка, комп'ютерні, мехатронні та інформаційні системи тощо.

3. Виконання державного замовлення та договірних зобов'язань (п. 2.3.2 контракту)

3.1. Державне, галузеве, регіональне замовлення на фахівців

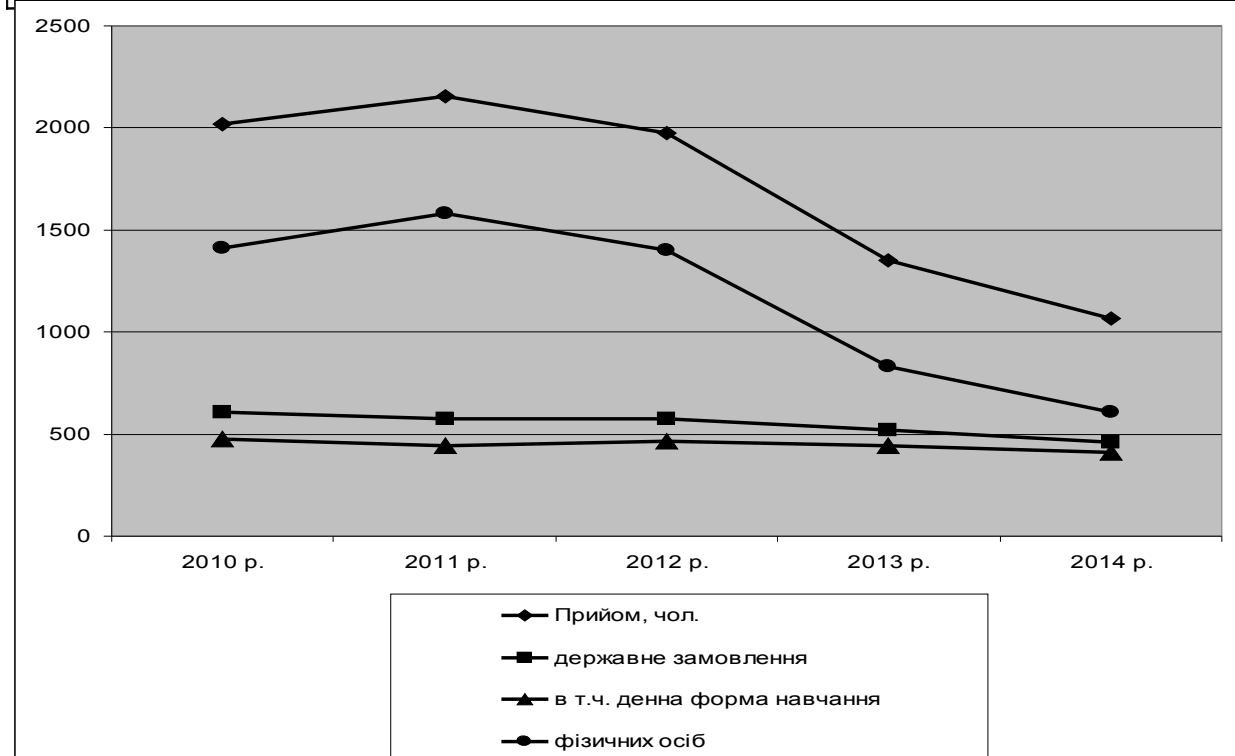
Динаміка системи показників відповідає державному замовленню за роками звіту (табл. 3.1.1 та рис. 3.1.1, 3.1.2).

У звітному періоді обсяги державного замовлення виконуються в межах нормативних відхилень.

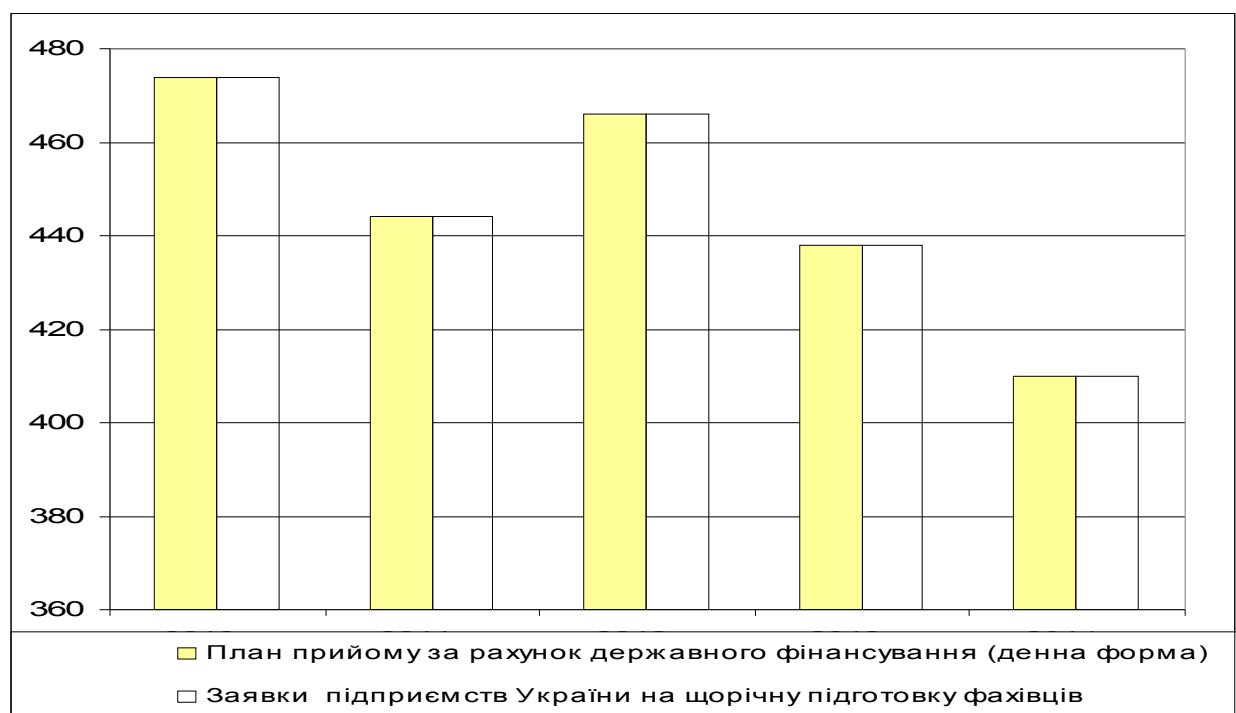
Таблиця 3.1.1

Показники державного, галузевого, регіонального замовлення на фахівців та їх виконання

Показники діяльності	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6
Прийом за джерелами фінансування, чол.	2017	2157	1975	1352	1066
- державне	608	576	576	519	460
в т.ч. денна форма навчання	474	444	466	445	410
- фізичних осіб	1409	1581	1399	833	606
в т.ч. денна форма навчання	372	605	445	357	306
Конкурс чол. на місце	3,92	3,86	3,74	3,51	3,39
Випуск, чол.	2331	2039	2143	1809	1347
- денна форма навчання	1122	829	1018	873	768
У т.ч. держ. замовлення	483	465	434	453	429
З них забезпечені місцями роботи	470	457	420	442	426
Випускники, розподілені на пільгових умовах	13	8	14	11	3
План прийому за рахунок державного фінансування (денна форма)	474	444	466	438	410
Заявки підприємств України на щорічну підготовку фахівців	відповідає плану прийому				

Рис. 3.1.1 Динаміка показників замовлення на підготовку фахівців

Рис. 3.1.2 Показники державного замовлення на фахівців та їх виконання

3.2. Сприяння працевлаштуванню

Зміна бізнес-середовища, ускладнення положення на ринку працівників України протягом останніх років, відсутність досвіду практичної діяльності випускників, навичок пошуку роботи, спілкування з роботодавцями вплинула на перспективу працевлаштування молодих фахівців. Кінцевим результатом якості підготовки студентів для Харківського національного автомобільно-дорожнього університету є працевлаштування випускників, якому ВНЗ приділяє значну увагу. Для ефективного вирішення проблеми працевлаштування випускників та студентів в університеті створено структурний підрозділ – відділ організації сприяння працевлаштуванню студентів, діяльність якого спрямована разом з випускаючими кафедрами на створення сприятливих умов щодо працевлаштування та подальшій адаптації

у бізнес-середовищі студентів та випускників ХНАДУ. Взаємодія ХНАДУ з питань сприяння працевлаштуванню студентів та випускників представлена на рис. 3.2.1.

В своїй роботі університет визначив та втілює такі пріоритетні напрямки з питань сприяння працевлаштуванню студентів і випускників:

- Профорієнтаційна робота;
- Організація стажувань та практик;
- Вивчення ринку праці;
- Формування банку потенційних роботодавців;
- Взаємодія з підприємствами та організаціями, які мають вплив на ринку праці;
- Формування професійного іміджу випускника;
- Формування у студента комунікативних навичок, навичок ефективного пошуку роботи, впевненості в собі;
- Налагодження партнерських відносин з випускниками ХНАДУ.

В якості позитивних кроків, зроблених за останній можна відмітити творчу і результативну взаємодію роботодавцями у сфері організації виробничої практики студентів та укладання угод на взаємовигідне співробітництво. Можливість мати значну кількість баз практик з перспективою працевлаштування випускників. Особлива увага приділяється та базовим підприємствам, як основній формі співдружжя з підприємством.

Для виявлення основних тенденцій ринку праці використовуються взаємовигідні форми співпраці — співробітництво. В рамках договору передбачаються всі види взаємодії ХНАДУ - підприємство у науковій та виробничій підготовці та перепідготовці кадрів, практичної працевлаштування випускників. Чисельність таких договорів на сьогодні складає 250.

Підприємства, установи та організації різних форм власності

Підприємства – бази практики

Центральні та місцеві органи виконавчої влади

Державна служба зайнятості населення

Рекрутингові та інші служби

Взаємодія ХНАДУ

з питань сприяння працевлаштуванню студентів та випускників

РЕКТОР

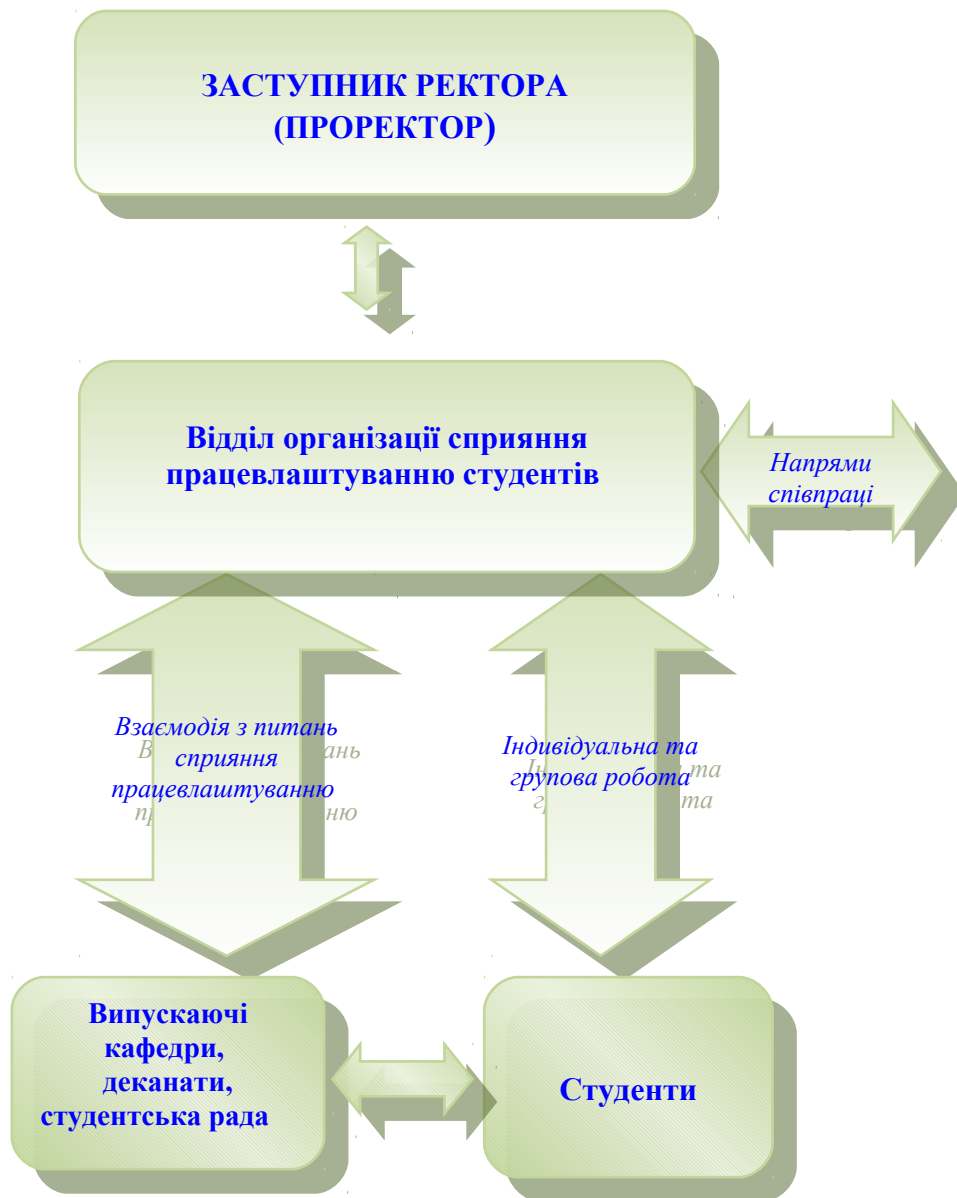
Міський інформаційний центр «Біржа праці»

Засоби масової інформації

Інші навчальні заклади

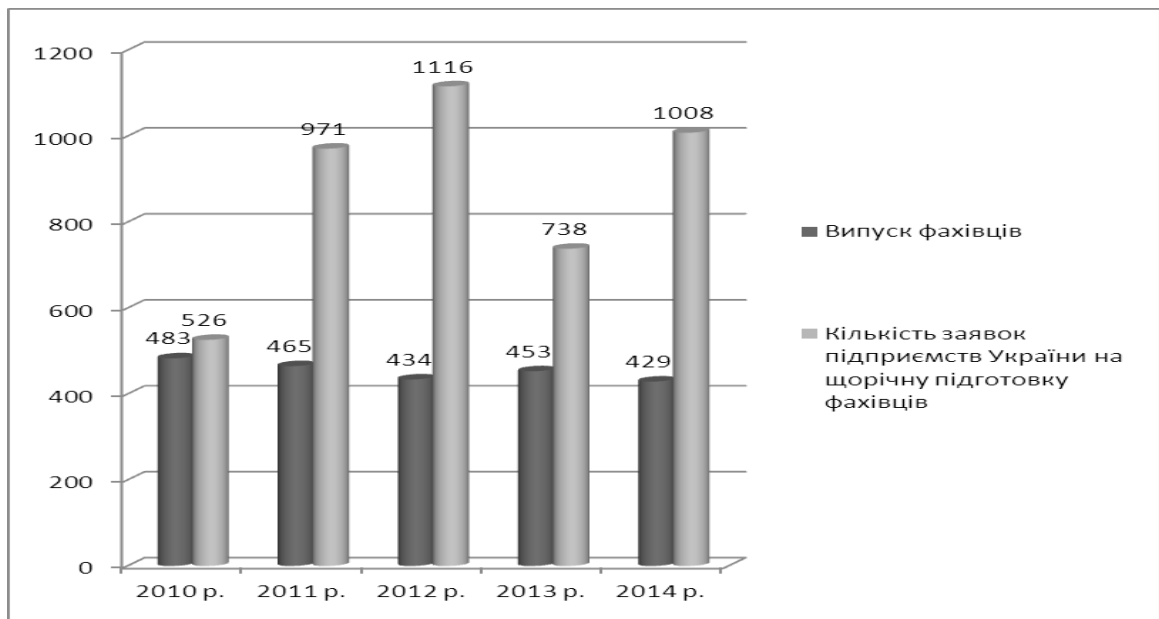
Випускники минулих років

Рис. 3.2.1 Взаємодія ХНАДУ з питань сприяння працевлаштуванню студентів

Забезпеченість заявками на фахівців по рокам випуску представлено на рис. 3.2.2.

Рис. 3.2.2 Забезпеченість заявками на фахівців по рокам випуску

Постійно вивчається стан ринку праці та постійно оновлюється база даних підприємств різних форм власності, що можуть бути потенційними роботодавцями. На сьогодні така база нараховує близько 300 підприємств, установ та організацій.

З метою формування у студентів практичних навичок працевлаштування в умовах ринкової економіки фахівцями відділу використовуються наступні тренінгові програми:

- “Ефективні технології пошуку роботи”;
- “Пишемо резюме разом. Кар'єрне портфоліо випускника ХНАДУ”;
- “Проходимо співбесіду з роботодавцем успішно. Телефонне інтерв'ю”;
- “Моя кар'єра. Досягнення мети та керування часом”;
- “Тренінг впевненої поведінки в процесі працевлаштування”.

Спільні проекти ХНАДУ з підприємствами — роботодавцями дають можливість впливати на загальну мотиваційну поведінку студентів та дають позитивні результати. Постійно, по мірі надходження пропозицій, проводяться презентації підприємств з використанням відеороликів та рекламних матеріалів. Щороку в таких заходах приймають участь близько 50 підприємств та організацій різних форм власності. В університеті постійно проходять заходи („Тиждень кар'єри”, „День випускника”, „День кар'єри”, „Ярмарок вакансій”, ознайомчі екскурсії та ін.), мета яких сприяти працевлаштуванню студентів ХНАДУ.

4. Високоєфективна наукова і науково-технічна діяльність вищого навчального закладу (п. 2.3.3 контракту)

4.1. Фінансування науково-дослідних робіт

Наукова та науково-технічна діяльність є головною складовою частиною навчання в університеті, яка сприяє підвищенню якості освіти та зростанню інноваційного потенціалу економіки. Основна мета наукової діяльності – це здобуття нових наукових знань та одержання конкурентоспроможних наукових результатів для забезпечення інноваційного розвитку суспільства, підготовки фахівців інноваційного типу.

Наукова діяльність університету здійснюється і фінансується відповідно до Законів України: «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки».

Протягом звітної періоду (2010-2014 рр.) науково-дослідна робота в університеті була спрямована на:

- використання нетрадиційних видів енергетики на транспорті;
- підвищення ефективності автомобільного транспорту, дорожніх і будівельних машин;
- підвищення ефективності проектування, будівництва та експлуатації автомобільних доріг;
- охорону навколишнього природного середовища в автомобільно-дорожньому комплексі;
- розробку перспективних інформаційних технологій;
- створення новітніх ресурсозберігаючих технологій в енергетиці та промисловості;
- розробку транспортних систем та технологій;
- удосконалення методів господарського механізму функціонування підприємств автомобілебудування та автосервісу, методів планування і управління підприємствами.

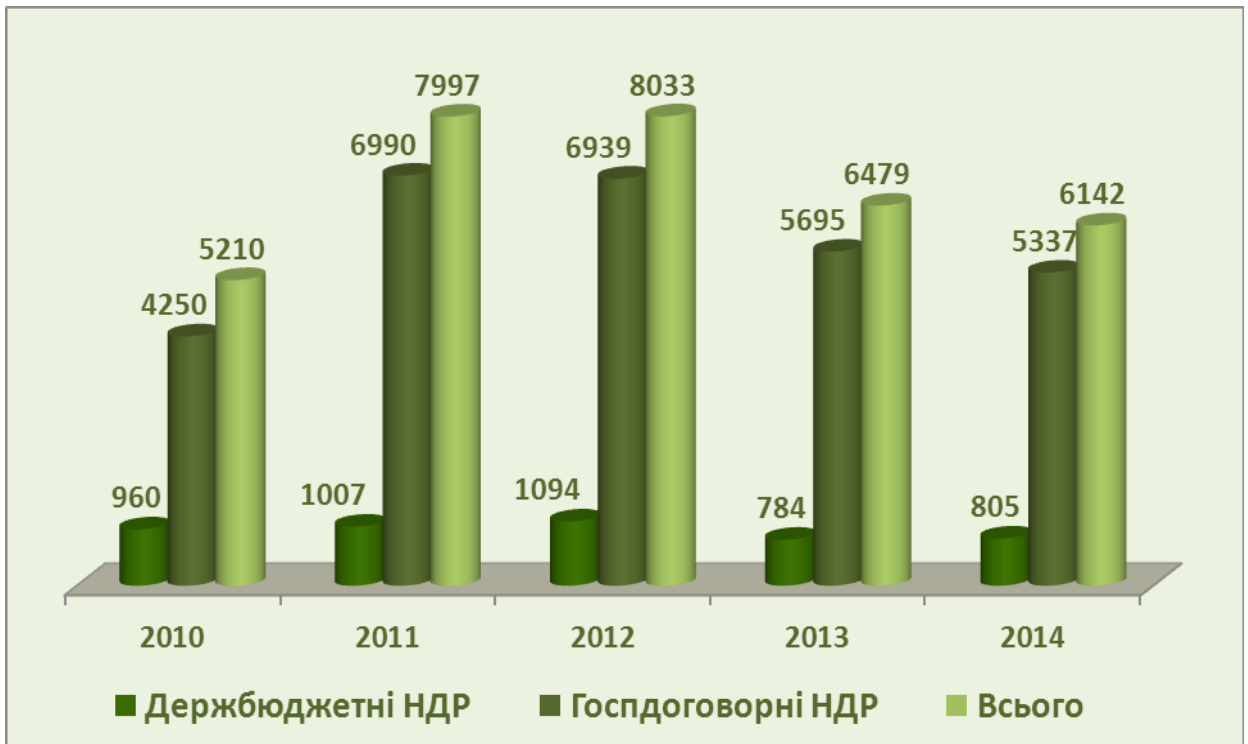
Фундаментальні та прикладні дослідження в університеті здійснюються за такими пріоритетними напрямками науково-технічної діяльності:

- «Фундаментальні дослідження з найважливіших проблем природничих, суспільних і гуманітарних наук»,
- «Енергетика та енергоефективність»,
- «Інформаційні та комунікаційні технології».

Загальний обсяг замовлень на наукові дослідження за 5 років складає 33,9 млн. грн., з них 4,7 млн. грн. за рахунок видатків загального фонду та 29,2 млн. грн. за рахунок видатків спеціального фонду.

В 2014 році виконано та профінансовано науково-дослідних робіт на суму 6,1 млн. грн.

Найбільший обсяг науково-дослідних робіт виконується за рахунок недержавного фінансування (більше 86% від загального обсягу робіт). Таким чином основним джерелом фінансування науково-дослідних робіт залишаються кошти замовників (рис. 4.1.1).

Рис. 4.1.1 Динаміка фінансування НДР, тис. грн.

Співвідношення обсягів фінансування фундаментальних та прикладних досліджень за рахунок загального фонду складає 40:60 (рис. 4.1.2).

Рис. 4.1.2 Фінансування фундаментальних та прикладних розробок за загальним фондом, тис. грн.

За результатами ефективності використання бюджетних коштів університет входить до найпотужніших по цьому показнику ВНЗ України.

На 1 грн. бюджетних коштів університет отримує більше 6 грн. за спеціальним фондом (рис. 4.1.3).

Рис. 4.1.3 Динаміка ефективності використання бюджетних коштів, грн.

4.2. Найвагоміші результати досліджень і розробок

Прикладами найбільш важливих досягнень за останні роки є:

- екологічно чистий автомобіль з гібридною силовою установкою (рис.4.2.1);
- пневмодвигун комбінованої силової установки автомобіля (рис. 4.2.2);
- спортивний екомобіль (рис. 4.2.3);
- спортивні автомобілі для кільцевих гонок формули-1600 (ХАДІ-33, ХАДІ-34) (рис. 4.2.4);
- холодна органо-мінеральна суміш (рис. 4.2.5);
- лазерна вимірювальна система ЛВС-3-ХНАДУ (рис. 4.2.6);
- система відеодіагностики дорожніх покриттів ОКО-2 (рис. 4.2.7);
- портативний прилад вібраційного контролю дорожніх покриттів (рис. 4.2.8);
- комплект устаткування для визначення в'язко-пружних характеристик асфальтобетонів (рис. 4.2.9);
- інтелектуальна теорія управління громадським пасажирським транспортом великих міст та регіонів України (рис. 4.2.10);
- моделі та методи синтезу системи автоматичного керування робочим обладнанням екскаватора (рис. 4.2.11);

- інтелектуальна система керування гальмами транспортного засобу (рис. 4.2.12);
- магнітно-імпульсні технології ремонту транспортних засобів (рис. 4.2.13);
- інформаційна система підтримки прийняття рішень при управлінні процесами транспортного обслуговування (рис. 4.2.14);
- вимірювальний комплекс для георадарного дослідження дорожніх одягів (рис. 4.2.15).

Розробка гібридної силової установки дорожнього транспортного засобу

(Прикладна, закінчена)

Побудований експериментальний зразок гібридної силової установки, яка встановлена на серійний легковий автомобіль, наданий ПАТ «ЗАЗ». В режимі електромобіля автомобіль може рухатися на відстань до 35 км на швидкості до 40 км/год., у гібридному режимі витрата палива складає 3,8 л/100 км.

З результатами роботи захищена 1 докторська та 1 кандидатська дисертації. Видані 2 навчальних посібника з грифом МОН України, 1 монографія, 77 наукових публікацій, отримано 3 патенти.

Показник ефективності використання держбюджетних коштів дорівнює 1,06
За результатами держбюджетної роботи укладено договори з ТОВ НВП «ТОР» і ТОВ «Стирол»

Рис. 4.2.1 Екологічно чистий автомобіль з гібридною силовою установкою

Теоретичні основи робочого циклу пневмодвигуна комбінованої силової установки автомобіля

Прикл.

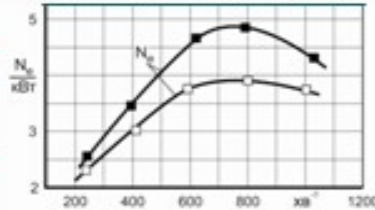

За результатами виконаної роботи отримані наступні результати:

- розроблені схеми систем підігріву стиснутого повітря з використанням енергії відпрацьованих газів ДВЗ;
- розроблена математична модель робочого циклу пневмодвигуна з підігрівом заряду;
- розроблений пакет прикладних програм ПЕОМ для розрахунку робочого циклу пневмодвигуна з підігрівом заряду;

Отримано патентів	1
Подано заявок на отримання патенту України	1
Статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних	7
Підготовлено докторських дисертацій	1
Підготовлено кандидатських дисертацій	1

- отримані швидкісні характеристики пневмодвигуна з підігрівом заряду;
- визначені діапазони найбільш економічних режимів роботи пневмодвигуна.

Отримані результати використовуються при виконанні господарських робіт з підприємствами України:

- > ТОВ «Глобалінвест», м. Харків – обсягом 15,0 тис. грн.
- > ПрАТ «Промстроймонтаж» м. Краматорськ – обсягом 5,0 тис. грн.
- > ПрАТ «Промстроймонтаж», м. Краматорськ – обсягом 160,0 тис. грн.

Показник ефективності використання держбюджетних коштів дорівнює 1,3

15

Рис. 4.2.2 Пневмодвигун комбінованої силової установки автомобіля

Модернізований екомобіль «ХАДІ 34»

Колектив лабораторії швидкісних автомобілів з модернізованим екомобілем «ХАДІ 34» взяв участь в міжнародних студентських змаганнях «Shell eco-marathon 2013» в місті Роттердам (Нідерланди). Як єдиний представник України в цьому виді змагань серед 220 команд з 24 країн світу команда ХНАДУ зайняла 22 місце. Група компаній АІС запросила команду «ЛСА ХАДІ» з автомобілем «ХАДІ 34» прийняти участь в експозиції компанії під час проведення 21-го Київського міжнародного автосалону в Міжнародному Виставковому Центрі.

Рис. 4.2.3 Спортивний екомобіль

Рис. 4.2.4 Спортивні автомобілі для кільцевих гонок формули-1600 (ХАДІ-33, ХАДІ-34)

Г/Д

Суміш органо-мінеральна холодна дорожня

Лабораторні зразки

Зберігання

У покритті

Холодна органо-мінеральна суміш тривалого зберігання для ямкового ремонту асфальтобетонних покриттів.

Такий метод ремонту отримав достатньо широке розповсюдження і популярність в багатьох країнах за свою простоту і меншу строгість правил і вимог, в першу чергу, до погодних умов, за більш тривалий сезон використання і високу економічність, в порівнянні з традиційною технологією.

Підібрано склад холодної органо-мінеральної суміші та визначені її властивості. Обґрунтовані вимоги до вихідних матеріалів, призначених для приготування холодних асфальтобетонних та органо-мінеральних сумішей.

Розроблені рекомендації з технології використання холодних органо-мінеральних сумішей для ямкового ремонту асфальтобетонних покриттів.

Технологія опрацьована у виробничих умовах (ДП «Кримавтодор», ДП «Харківський облавтодор», ДП «Дніпропетровський облавтодор», ДП Житомирський облавтодор, ВАТ ШРБУ-33).

Загальна сума госпдогворів складає 310 тис. грн.

21

Рис. 4.2.5 Холодна органо-мінеральна суміш

Лазерна вимірювальна система ЛВС-3

Система ЛВС-2 розроблена в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті і призначена для діагностики стану поверхні дорожніх покриттів і підстав по рівності.

Система не має аналогів на території України. Програмне забезпечення дозволяє виконувати вимірювання (виміри), записувати дані і визначати рівність, зокрема по IRI (Міжнародному Індексу Рівності).

Виконано госпдоговір обсягом 114 тис. грн.

ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ:

Кількість лазерних датчиків	18
Діапазон вимірювання нерівностей	0,1 - 500 мм
Дискретність вимірювання нерівностей	0,1 мм
Подовжній кут нахилу пробірної частини	± 16 °
Поперечний кут нахилу пробірної частини	± 16 °
Дискретність вимірювання кута нахилу	0,001
Кількість робочих режимів	2
Ширина вимірювання	2 м у звичайному режимі

Рис. 4.2.6 Лазерна вимірювальна система ЛВС-3-ХНАДУ

Система відеосканування «ОКО-2»

Система відеодіагностики (відеосканування) дорожніх покриттів «ОКО» призначена для визначення наявності дефектів на дорожніх покриттях і їх геометричних характеристик. Система може використовуватися при контролі якості нових покриттів і покриттів, що знаходяться в експлуатації.

Результатом роботи системи сумарна відомість, в якій вказується площа дефектів по видах.

Виконано госпдоговір обсягом 154 тис. грн.

Перелік дефектів

- Трещини продольные
- Трещини поперечные
- Трещини косіе
- Сетка трещин
- Выбоины
- Штробление
- Обрушения
- Просадки
- Просели
- Разрушение краев дорожной одежды
- Разрушение деформационных швов

Результат оконтуривания границ дефектов

Рис. 4.2.7 Система відеодіагностики дорожніх покриттів ОКО-2

Портативний прилад вібраційного контролю дорожніх покриттів ППКВ-ДП-1

Г/Д

Портативний прилад вібраційного контролю дорожніх покриттів далі ППКВ-ДП-1 призначено для визначення модуля пружності та товщини окремих асфальтобетонних шарів без їх руйнування.

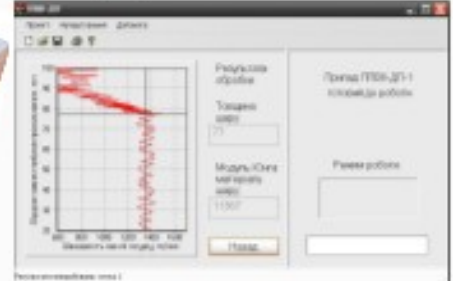
Робота приладу заснована на методі спектрального аналізу розповсюдження поверхневих хвиль, що виникають під дією тестового імпульсного навантаження. Процес проведення випробувань цілком автоматизований. Обробка результатів випробувань виконується за допомогою розробленого спеціалізованого програмного забезпечення графоаналітичним методом.

Блок реєстрації сигналів датчиків

Система позиціонування датчиків

Обробка результатів вимірювання

Технічні характеристики

Визначення модуля юнга шару покриття.....	не обмежено
Товщина шару асфальтобетонного покриття	50-120 мм
Коефіцієнт ущільнення шару асфальтобетонного покриття	0,9-1,1
Температурний діапазон.....	0-50° С

Загальний обсяг робіт – 240 тис. грн.

22

Рис. 4.2.8 Портативний прилад вібраційного контролю дорожніх покриттів

Комплект устаткування для визначення в'язко-пружних характеристик асфальтобетонів

Лабораторне устаткування ВУС-ХНАДУ, ВУР-ХНАДУ та ВУЗ-ХНАДУ призначене для визначення в'язко-пружних характеристик асфальтобетонів при стиску, розтягу та зсуві, які використовуються для розрахунку конструкції дорожніх одягів некорсткого типу.

Виконано 3 господарські угоди загальним обсягом 1098 тис. грн.

ТЕХНІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Навантаження.....	від 0 до 10 кН
Деформація	від 0,001 до 25 мм
Мінтгєва в'язкість при η_1	від 0 до 1·10 ¹⁴ Па·с
В'язкість при повзучості η_2	від 0 до 1·10 ¹⁶ Па·с
В'язкість залишкових деформацій η_3	від 0 до 1·10 ¹⁴ Па·с
Мінтгєва жорсткість G ₁	від 50 до 10 ⁶ МПа
Жорсткість при повзучості G ₂	від 50 до 10 ⁶ МПа

За допомогою устаткування можливо визначити указані характеристики при різних рівнях навантаження.

Вигляд робочої частини лабораторного устаткування

ВУС-ХНАДУ

ВУР-ХНАДУ

ВУЗ-ХНАДУ

Рис. 4.2.9 Комплект устаткування для визначення в'язко-пружних характеристик асфальтобетонів

Розроблення та впровадження інформаційно-комунікаційної технології руху наземного транспорту великих міст

ДЗ

Мета роботи – забезпечення ритмічності, оперативності, керованості та прогнозованості роботи транспортного комплексу міст та регіонів України і підвищення інформативності учасників дорожнього руху

РЕЗУЛЬТАТ

Інформаційно-комунікаційна технологія руху наземного транспорту виконує моніторинг транспортних ситуацій та умов руху, передає інформацію до транспортного Інтернет-порталу, сервер якого реєструє мережі Інтернет та відбиває на екрані автомобільного комп'ютера або смартфона результати спостереження окремого автомобіля або транспортного потоку. Технологія базується на розробленому бортовому автомобільному інформаційно-комунікаційному комплексі, який взаємодіє з розгорнутим у ХНАДУ транспортним Інтернет-порталом

Перспективи реалізації науково-технічної продукції у 2013 році полягають:

- > у створенні ХНАДУ сумісно з НТУ, ХНУРЕ НТУ «ХПІ», нової глобальної супутниковою системою спостереження рухомих об'єктів для забезпечення заходів проти угому автомобілю (швидке реагування на розрив зв'язку із рухомою одиницею);
- > у супроводі на основі господарських договорів виготовлення автомобільних інформаційно-комунікаційних комплексів в таких підприємствах та організаціях: Науково-виробниче підприємство «Хартрон-Аркос», підприємство «Львівський науково-дослідний радіотехнічний Інститут» та інш.

За результатами опубліковано два навчальних посібники, 55 науково-технічних статей та отримано 7 патентів

Автомобільний інформаційно-комунікаційний комплекс

Застосування для автоматизації управління маршрутним транспортом, диспетчеризації в умовах великого місту може дати не менше 2 млн. грн. економії на рік завдяки використанню існуючих комп'ютерних ресурсів транспортних, дорожніх організацій та учасників руху.

Підприємство організує впровадження впроваджуваної фірми для розгортання транспортних порталів спостереження за автомобілями та умовами їх руху у транспортних підприємствах, організаціях, органах міського самоврядування.

Рис. 4.2.10 Інтелектуальна теорія управління громадським пасажирським транспортом великих міст та регіонів України

Розробка моделей та методів синтезу системи автоматичного керування робочим обладнанням екскаватора

(Прикладна, закінчена)

Основні результати

- Запропонована і обґрунтована концепція створення інтелектуальних інформаційно-керуючих систем для керування робочими процесами екскаваторів в умовах невизначеності.
- Удосконалено метод ідентифікації координат стану робочого обладнання (РО) екскаватора з урахуванням взаємозв'язку конструктивних характеристик РО і в припущенні про нестохастичний характер зміни умов експлуатації.
- Удосконалено математичні моделі інформаційно-керуючих систем для керування робочими процесами.
- Розроблено систему керування робочим процесом екскаватора в умовах невизначеності.
- Створено експериментальний стенд екскаватора з системою керування.

Експериментальна модель

Ефект від впровадження результатів:

- спрощення умов роботи оператора, зниження вимог щодо його кваліфікації;
- підвищення якості процесу копання (до 1 см у порівнянні з 20 см при ручному керуванні);
- підвищення продуктивності за рахунок можливості безперервного виконання робіт;
- збереження енергоресурсів за рахунок забезпечення найбільш раціональної траєкторій руху робочого обладнання екскаватора;
- скорочення часу виконання робіт за рахунок зменшення кількості проходів при розробці забою, що позитивно позначиться на фінансових і трудових витратах.

Тип публікації	План	Факт
Статті у виданнях ВАК	6	8
з них 1 – за участю студента	1	1
Матеріали конференцій та інші видання	6	8
Публікацій у наукових БД	2	5
Заявок на охоронний документ	1	1

Ефективність використання бюджетних коштів 0,36

Рис. 4.2.11 Моделі та методи синтезу системи автоматичного керування робочим обладнанням екскаватора

Рис. 4.2.12 Інтелектуальна система керування гальмами транспортного засобу

Рис. 4.2.13 Магнітно-імпульсні технології ремонту транспортних засобів

Розробка інформаційної системи підтримки прийняття рішень при управлінні процесами транспортного обслуговування

(Прикладна закінчена)

Метою НДР є забезпечення конкурентоспроможності послуг транспортних підприємств України за рахунок використання програмної системи з підтримки прийняття рішень щодо технології обслуговування вантажовласників.

Область застосування – транспортно-експедиторське обслуговування підприємств і організацій.

Чисельні показники виконання НДР

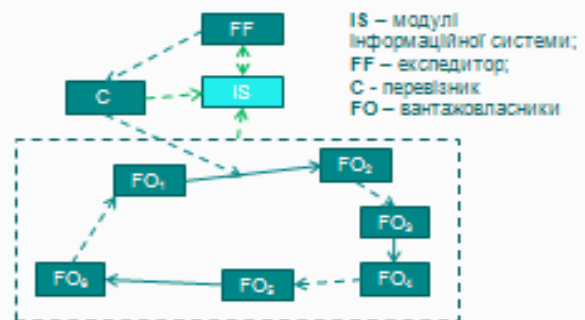
Монографії	3
Свідчення авторського права	11
Статті у науковометричних БД	7
Статті у виданнях з переліку МОН	32
Тези доповідей	16
Матеріали конференцій	10
Підручники з грифом МОН	3
Захищені дисертації (докторські + кандидатські)	4 (2 + 2)
Захищено КВР магістрів	7
Виділено коштів, тис. грн	129
Залучено коштів за госпдоговірною тематикою, тис. грн.	156

Практичні результати виконання НДР:

1. Розроблено моделі управління процесами транспортного обслуговування та програмні модулі, які є основою для створення конкурентоздатних інформаційних систем, що за своїми властивостями перевищують існуючі у світі аналоги.

2. Виконано роботи за госпдоговірною тематикою в рамках НДР: "Розробка інформаційної системи підтримки прийняття рішень при управлінні потоком заявок від клієнтури експедиторського підприємства" (замовник – ТОВ "ТЕК Авто-Транзит"), "Розробка аналітичної системи для обґрунтування оптимальних варіантів логістичних ланцюгів доставки вантажів автомобільним транспортом" (замовник – ФОП "Звягінна З.О.")

Схема обслуговування клієнтури із використанням інформаційної системи

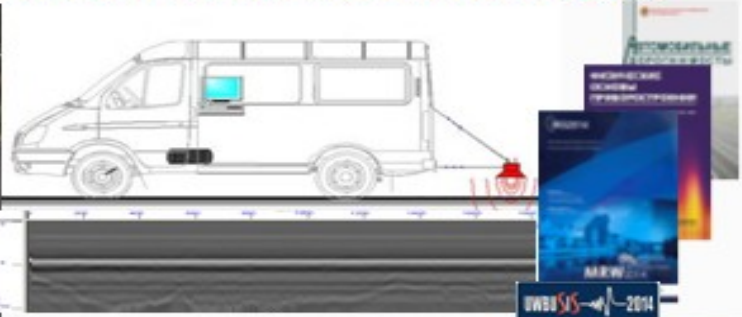
Ефективність використання бюджетних коштів 1,2

Рис. 2.4.14 Інформаційна система підтримки прийняття рішень при управлінні процесами транспортного обслуговування

Розробка пересувної лабораторії для використання георадіолокаційних технологій в системі діагностики дорожніх одягів нежорсткого типу

Діагностика дорожнього одягу з використанням георадару «ОДЯГ»

Ефективність наукового напрямку:
Госпдоговірних робіт – 8
Загальний обсяг фінансування – 1 960 000 грн.

Впровадження:
Підприємства Державного агентства автомобільних доріг України («Укравтодор») - ДП «Дорцентр» - георадар «ОДЯГ-1»;
Служба автомобільних доріг в АР Крим;
Служба автомобільних доріг в Харківській області;
Нормативні документи дорожньої галузі – 6;

Очікувані результати:
Перспективний обсяг фінансування – 450 000 грн

Рис. 2.4.15 Вимірювальний комплекс для георадарного дослідження дорожніх одягів

Результати досліджень:

«Виготовлення блоку лінійних вимірювань для системи ЛВС (лазерний профілометр) та блоку відео реєстрації для системи ОКО (сканування дорожніх покриттів)» (термін виконання роботи 2011 р., науковий керівник к.т.н. Кіяшко І.В., обсяг фінансування 1,6 млн. грн.). Актуальність роботи для народного господарства України полягає у забезпеченні дорожньої галузі сучасним, надійним, точним та інформативним устаткуванням для оцінки рівності та стану покриттів автомобільних доріг. Для отримання інформації для прийняття рішень та рекомендацій щодо стану окремих ділянок автомобільних доріг розроблені та передані замовнику програмно-апаратні комплекси лазерного профілометра ЛВС-3-ХНАДУ та автоматизованої системи відео діагностики дорожніх покриттів ОКО-2 на базі автомобілів вантажно-пасажирського класу «Ford Transit». Вартість існуючих світових аналогів складає від 350 тис. євро за укомплектовану лабораторію, що набагато дорожче від українського аналогу.

«Теорія розвитку інформаційної інфраструктури транспортних систем» (термін виконання роботи 2010-2012 роки, науковий керівник д.т.н. Алексієв О.П., обсяг фінансування – 328,4 тис. грн.) створено: концепцію, методологію та теорію розвитку інформаційної інфраструктури транспортних систем. Результати роботи відповідають сучасному світовому рівню інформатизації суспільства. Об'єднання мехатроніки, автомобільної телематики та синергетики, як нових інструментальних засобів розвитку інформаційної інфраструктури транспортних систем є відмінною особливістю отриманих результатів дослідження. Вперше запропоновано синергетичне об'єднання комп'ютерних, інформаційних ресурсів учасників руху із застосуванням GRID, Cloud Computing та WEB технологій на транспорті. Економічна ефективність мехатронізації транспортних машин та систем в умовах тільки одного українського великого міста може скласти до 2 млн. грн.

«Розроблення та впровадження інформаційно-комунікаційної технології руху наземного транспорту великих міст» (термін виконання роботи 2011-2012 р., науковий керівник д.т.н. Ніконов О.Я.) обсяг фінансування 2 млн. грн.

Створено нову інформаційно-комунікаційну технологію руху наземного транспорту великих міст, що є універсальною комп'ютерною системою моніторингу наземного транспорту та середовища руху. Система дає користувачам-учасникам руху рішення задач навігації, оцінки стану транспортної мережі. Результати впроваджені на рівні дослідної експлуатації у 8-ми підприємствах та організаціях транспортної галузі. В умовах міста або регіону технологія руху наземного транспорту дає економії не менше 2 млн. грн. на рік (за рахунок спрощення автоматизації обладнання зупинок, автомобілів засобами безперервного моніторингу дорожнього середовища). У світі немає подібних систем. Використання комплексу дозволяє при обранні найкращого маршруту підвищити економічну ефективність

пересування пасажирів і вантажів на 21% за вартістю, на 16% по відстані та на 18% за тривалістю поїздки.

«Розробити дослідний зразок апаратного вимірювального комплексу для георадарного дослідження дорожніх одягів» (термін виконання роботи 2011-2012 р., науковий керівник к.т.н. Батракова А.Г.) обсяг фінансування 240 тис. грн. Розроблено вимірювальний комплекс ОДЯГ-1 – прилад неруйнівної діагностики, який призначений для обстеження дорожніх одягів. Впровадження георадарного обладнання дозволить оперативно визначати товщину шарів дорожнього одягу при обстеженні, а також в процесі будівництва та капітального ремонту, що дозволить обґрунтовано розрахувати міцність дорожнього одягу, розробити конструктивні та технологічні заходи з забезпечення несучої здатності дорожнього одягу. Це сприяє зменшенню витрат на ремонт та утримання доріг, раціональному плануванню грошових ресурсів.

«Розробка гібридної силової установки дорожнього транспортного засобу» (термін виконання роботи 2012-2013р., науковий керівник д.т.н. Бажинов О.В., обсяг фінансування 155 тис. грн.). Розроблено та виготовлено експериментальний зразок гібридної силової установки, що встановлена на серійний легковий автомобіль ЗАЗ Пікап, який наданий ПАТ ЗАЗ. Проведені дорожні випробування гібридного автомобіля в реальних умовах експлуатації. В результаті створення та експлуатації екологічно чистих дорожніх транспортних засобів вирішуються економічні та соціальні проблеми сучасності, як на рівні України, так і на світовому рівні. Це пов'язане з вирішенням проблем енергозалежності транспортних засобів від паливних енергоресурсів та впровадженням екологічно чистих технологій на транспорті. При масовому впровадженні в експлуатацію електричних транспортних засобів шкідливі викиди в масштабах країни зменшуються не менше чим в двічі. Відмінною рисою гібридного автомобіля є його невисока вартість (до 100 тис. грн.) в порівнянні з зарубіжними аналогами.

«Провести дослідження та розробити рекомендації щодо технологій ремонту тріщин в асфальтобетонних покриттях дорожніх одягів» (термін виконання роботи 2012-2013 р., науковий керівник д. т. н. Жданюк В.К., обсяг фінансування 170 тис. грн.).

Розроблено склади вітчизняних бітумно-полімерних герметиків. Виготовлено дослідну партію герметика, який за показниками властивостей не поступається закордонним аналогам. Встановлені вимоги до показників властивостей мастик та герметиків з урахуванням кліматичних умов України. Апробацію результатів дослідження виконано шляхом герметизації тріщин на дослідній ділянці на автомобільній дорозі М03 «Київ - Харків - Довжанський».

«Розробка моделей та методів синтезу системи автоматичного керування робочим обладнанням екскаватора» (термін виконання роботи 2013-2014р., науковий керівник д.т.н. Нефьодов Л.І., обсяг фінансування 138 тис. грн.) створено систему автоматичного керування рухом робочого обладнання, що здатна ефективно функціонувати в умовах неповноти та

невизначеності апріорної інформації про зовнішні збурення та поточний стан робочого обладнання.

Запропонована і обґрунтована концепція створення інтелектуальних інформаційно-керуючих систем для керування робочими процесами екскаваторів, що забезпечують робастні властивості системі керування робочими процесами.

Система автоматичного керування робочим обладнанням екскаватора є новою і не має аналогів в Україні. Вирішена актуальна проблема покращення функціональних та економічних показників екскаватора за рахунок підвищення продуктивності, точності та економічності його робочого процесу.

Розробка є корисною для будівельної і дорожньої галузей України. Може бути використана як при модернізації існуючих так й при виробництві нових екскаваторів.

«Провести дослідження та розробити рекомендації щодо забезпечення єдності вимірювань та оцінки рівності дорожніх покриттів за Міжнародним індексом рівності (IRI)» (термін виконання роботи 2014 рік, науковий керівник к. т. н. Кіяшко І.В., обсяг фінансування 180 тис. грн.). На сьогодні в Україні для діагностики стану покриттів розроблені та використовуються системи лазерного сканування ЛВС-2 та ЛВС-3. Проведені на дослідній ділянці порівняльні випробування наявного устаткування з оцінки рівності дорожніх покриттів, яке використовується організаціями та підприємствами системи Укравтодору.

Розроблено, затверджено та передано до фонду нормативних документів Державного агентства автомобільних доріг України рекомендації РВ.2.3.-02071168-843:2014 «Рекомендації щодо забезпечення єдності вимірювань та оцінки рівності дорожніх покриттів за Міжнародним Індексом Рівності (IRI)».

Рекомендації реалізовані при виконанні робіт з діагностики та обстеження дорожніх покриттів, контролю якості будівництва, реконструкції та ремонту автомобільних доріг.

На замовлення Державної служби автомобільних доріг України протягом останніх років розроблено майже 50 нормативних документів державного та галузевого значення – СОУ, ВБН, рекомендацій, методик, методичних вказівок.

4.3. Інформаційне забезпечення наукової діяльності. Наукові публікації

За звітний період результати наукових досліджень, які виконали науковці ХНАДУ, відображено у 190 монографіях, 234 підручниках і навчальних посібниках, 14454 наукових публікаціях (з них 3666 публікацій у фахових виданнях України) (табл. 4.3.1).

Наукові публікації

Назва показника	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Монографії	25	31	44	47	43
Підручники та посібники	31	50	50	52	51
Публікації (статті), з них:	2521	2778	3395	2722	3038
- в Україні, у тому числі:	2155	2482	2984	2253	2499
- у фахових виданнях	569	753	750	780	816
- за кордоном, у тому числі:	366	296	411	469	539
- у міжнародних наукометричних базах даних	204	212	253	270	390

Видання монографій, підручників та навчальних посібників, публікацій статей має постійну тенденцію зростання (рис. 4.3.1).

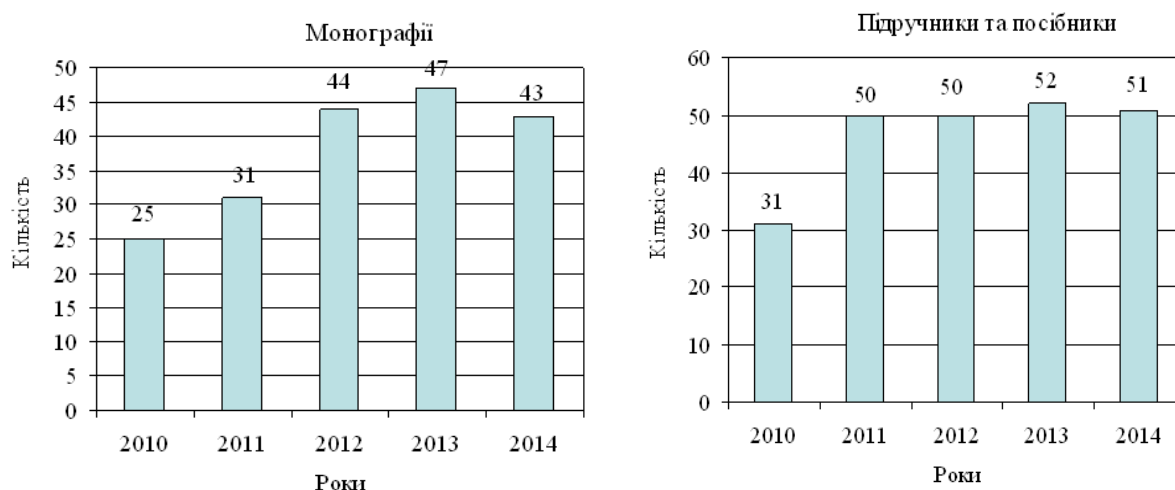
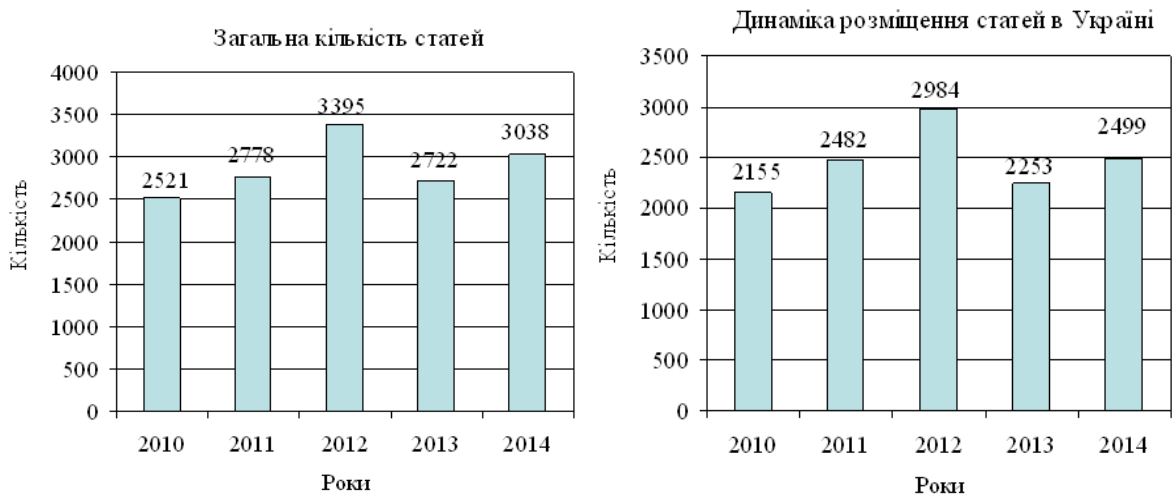
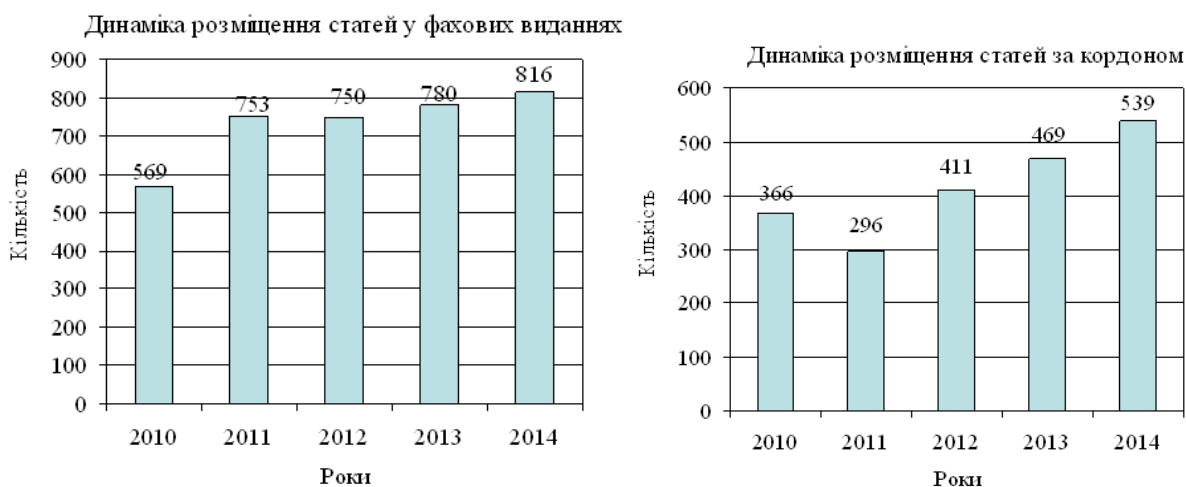

Рис. 4.3.1 Видання монографій, підручників та посібників за роками

Покращуються показники не лише кількості, але й якості публікацій, тобто щороку збільшується відсоток статей, опублікованих за кордоном, фахових статей та статей, що входять до міжнародних наукометричних баз даних (рис. 4.3.2, 4.3.3).

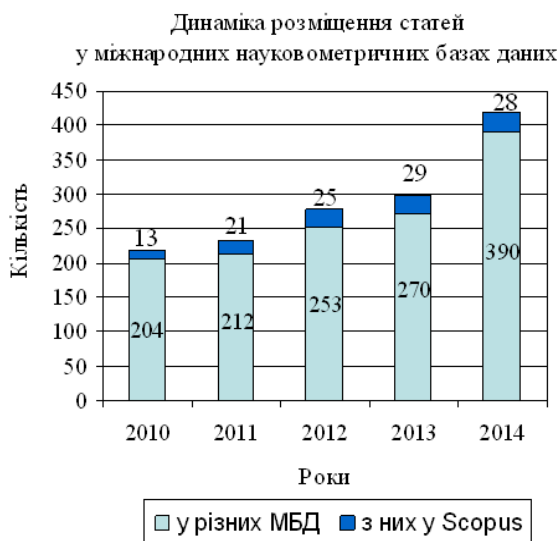

Рис. 4.3.2 Кількість статей 2010-2014 роки, загальна та в Україні

Рис. 4.3.3 Динаміка розміщення статей у фахових журналах та за кордоном

За 2010-2014 роки кількість наукових публікацій працівників університету, опублікованих у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, збільшилася вдвічі та досягла 1329 (рис. 4.3.4).

Рис. 4.3.4 Динаміка розміщення статей у МБД

Ведеться постійна робота, спрямована на підвищення статусу наукових збірників, що видаються в університеті. В наступний час п'ять наукових видань - чотири друкованих («[Вісник Харківського національного автомобільно-дорожнього університету](#)» ISSN 2219-5548, «[Автомобільний транспорт](#)» ISSN 2219-8342, «[Економіка транспортного комплексу](#)» ISSN 2225-2304, «Проблеми і перспективи розвитку підприємництва» ISSN 2226-8820) та одне електронне («Автомобіль і електроніка: сучасні технології» ISSN: 2226-9266) - входять до затвердженого ДАК Переліку наукових фахових видань України (рис. 4.3.5).

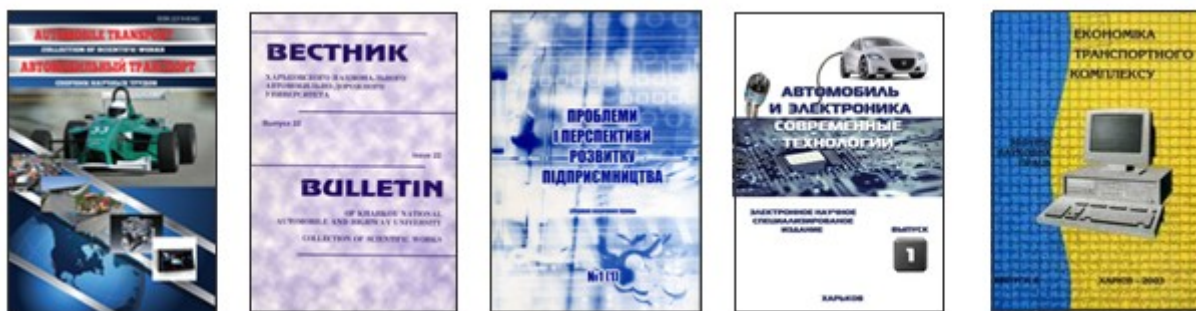

Рис. 4.3.5 Наукові видання ХНАДУ

Наукові збірники ХНАДУ входять до наступних міжнародних наукометричних баз даних: Наукова електронна бібліотека eLIBRARY; Російський індекс наукового цитування РІНЦ; Наукова електронна бібліотека «КіберЛенінка»; База даних ВІНІТІ РАН; Index Copernicus (Польща); [Directory of Open Access Journals](#) DOAJ (Швеція); Академія Google (Google Scholar) (рис. 4.3.6).

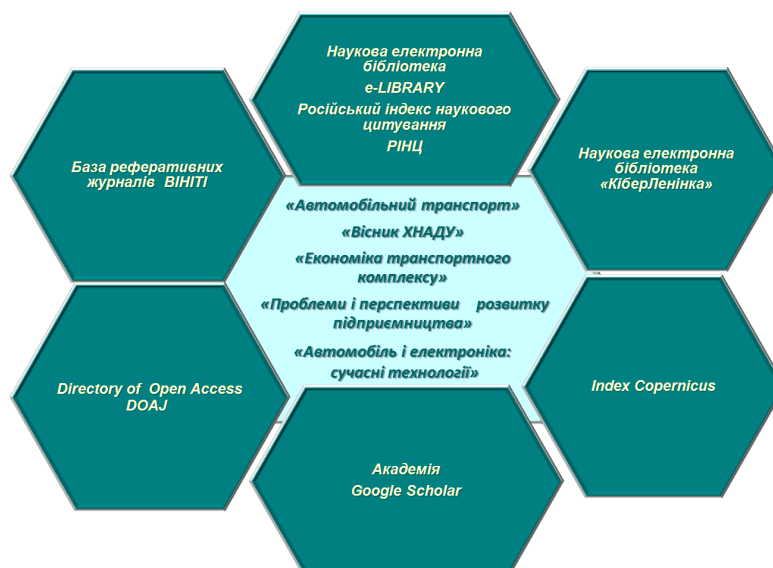

Рис. 4.3.6 Наукові видання ХНАДУ в МНБД

Цього року було розпочато роботу по підготовці наукового журналу «Автомобільний транспорт» згідно міжнародним стандартам з метою включення до міжнародної наукометричної бази даних Scopus.

4.4. Винахідницька, інноваційна та виставкова діяльність

Результати фундаментальних та прикладних досліджень і розробок, що виконуються в університеті в межах тематичного плану і фінансуються з держбюджету Міністерства освіти і науки України, а також у межах робочого часу викладачів, знаходять практичне застосування у господарчих договорах з підприємствами, фірмами, приватними структурами та фізичними особами. Актуальність і наукова новизна виконуваних держбюджетних та госпдоговірних науково-дослідних робіт підтверджується охоронними документами України. Усі отримані охоронні документи використовуються в навчальному процесі.

В університеті успішно діє система реєстрації, охорони та захисту наукових розробок, інтелектуальної власності та авторських прав науково-педагогічних працівників. Організацію забезпечення захисту об'єктів інтелектуальної власності здійснює сектор з питань інтелектуальної власності, що входить до складу науково-дослідної частини університету. Він надає співробітникам консультаційну допомогу з питань захисту об'єктів права інтелектуальної власності, авторського права тощо (рис. 4.4.1).

Рис. 4.4.1 Динаміка патентування 2010-2014 роки

За останні п'ять років науковцями університету отримано 318 охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності (патентів на винаходи і корисні моделі та свідоцтв про реєстрацію авторського права), подано 358 заявок. За період з 2011 до 2014 року кількість охоронних документів, отриманих університетом протягом року, збільшилася у 3 рази.

Наукові розробки, підтвержені патентами ХНАДУ, знаходять широке впровадження у вітчизняному виробництві. Серед замовників – Державне агентство автомобільних доріг, Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України, Державне підприємство "ДерждорНДІ" (м. Київ); Запорізький автомобільний завод, ДЗАТ "Дніпробуд", ТОВ "ІНТЕРСТИЛ" (м. Дніпропетровськ), Державне підприємство "Укрдіпродор"- "Харківдіпрошлях", Харківський науково-дослідний інститут

судових експертиз ім. Бокаріуса, Служба автомобільних доріг у Харківській області, Комунальне підприємство «Харківводоканал», Державне підприємство "Завод імені В.О.Малишева", ПАТ "Харківський тракторний завод ім. С.Орджонікідзе", ЗАТ «Аерокосмологія», ТОВ "Дорожньо-будівельне управління "Аерошляхбуд"", ТОВ «Газтехніка» (м. Харків), ТОВ "Азовська нафтова компанія" (м. Маріуполь) та інші (рис. 4.4.2).

Рис. 4.4.2 Винаходи та наукові розробки ХНАДУ

На кафедрі автомобільної електроніки ХНАДУ розроблений, побудований та пройшов дорожні випробування експериментальний екологічно чистий автомобіль з гібридною силовою установкою. Гібридний автомобіль побудований на базі серійного легкового автомобіля ЗАЗ Пикап (модель TF55Y0-02), який наданий ПАТ «ЗАЗ» для проведення науково-дослідних робіт та подальшого впровадження гібридної силової установки у виробництво.

Не мають аналогів на території України розробки кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг: система ЛВС-2, призначена для діагностики стану поверхні дорожніх покриттів і основ по рівності; система відеодіагностики дорожніх покриттів «ОКО» призначена для визначення наявності дефектів на дорожніх покриттях і їх геометричних характеристик; система реєстрації та оцінки стану технічних засобів організації дорожнього руху. Отримана інформація дозволяє значно підвищити рівень і якість проведення робіт по діагностиці, інвентаризації та оцінці стану інженерного облаштування автомобільних доріг, контролю якості виконаних ремонтних робіт (рис. 4.4.3).

Рис. 4.4.3 Дорожня інформаційно-діагностична лабораторія

Патент №79404 від 13.05.2013 «Спосіб визначення корозійної стійкості асфальтобетону» покладено в основу СОУ 42.1-37641918-086 «метод визначення показника стійкості асфальтобетону у рідких агресивних середовищах» і включено до проекту ДСТУ Б В.2.7-XX 201X «Суміші асфальтобетонні і асфальтобетон дорожній та аеродромний. Метод випробувань».

Укладено ліцензійні договори на комплекс для обробки металів тиском імпульсного магнітного поля, який може знайти широке застосування в автомобільній та авіаційній галузях промисловості для рихтування корпусу автомобіля або літака без його розбирання, та в машинобудівній галузі, у випадку, коли обробка заготовки може здійснюватися лише з одного боку.

Науковці ХНАДУ щороку приймають участь у конкурсі «Винахід року», який проводить Державна служба інтелектуальної власності України з метою виявлення найталановитіших та найперспективніших розробок.

Так, у квітні 2013 року університет отримав звання переможця Всеукраїнського конкурсу «Винахід року» у номінації «Розвиток транспортних систем» за комплекс винаходів і корисних моделей, направлений на вирішення проблеми регулювання транспортних потоків великих міст (рис. 4.4.4).

Рис. 4.4.4 Автори розробки: декан факультету комп'ютерних технологій і мехатроніки Левтеров А.І. та доцент кафедри транспортних систем і логістики Денисенко О.В. з головою Служби інтелектуальної власності України на церемонії нагородження.

Щороку науковці університету відзначаються за активну інноваційну і винахідницьку діяльність Головним управлінням освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації та Харківською обласною радою Товариства винахідників і раціоналізаторів, а молоді науковці займають призові місця в обласному Конкурсі «Молодий новатор Харківщини». У 2013 році ХНАДУ було відзначено за сприяння розвитку інноваційної діяльності в Україні.

У 2012 році за підсумками Міжнародного конкурсу інноваційних та інвестиційних проектів «Kharkiv initiatives» в номінації «Кращий інноваційний проект у сфері високотехнологічного машинобудування» проект ХНАДУ «Створення наукового парку Харківського Національного автомобільно-дорожнього університету» було нагороджено золотою медаллю у номінації «Кращий інвестиційний проект «Транспортно-логічного кластера»» (рис. 4.4.5).

Рис. 4.4.5 Переможці конкурсу «Kharkiv initiatives», автори інвестиційного проекту «Створення наукового парку ХНАДУ, доцент Смирнов О.П. та доцент Гнатов А.В.

У виставковому комплексі університету представлено експонати всіх факультетів. Кожний факультет та всі підрозділи навчального закладу посідають чільне місце й мають окремо відведену частку території для репрезентування власних досягнень.

Для своєчасного оформлення експозицій ведеться щорічне оновлення експонатів, розробок та інших матеріалів, що подаються кафедрами як підтвердження здобутків за певний навчальний рік.

Уся ця інформація відбивається у щорічних звітах деканів факультетів (рис. 4.4.6).

Рис. 4.4.6 Звіт деканів про здобутки у всіх сферах діяльності

Наприкінці кожного року, за традицією, декани факультетів звітують про здобутки в усіх сферах діяльності, самокритично оцінюють допущені прогалини, пропонуючи своє бачення поліпшення роботи. Одні пишаються відмінними науковими досягненнями та успіхами у навчанні молоді, в інших добре налагоджена виховна робота, а хтось пишається талановитою молоддю - нашими поетами і співаками, акторами і танцюристами, здобутими спортивними нагородами.

Три дні поспіль на розширених засіданнях ректорату декани усіх факультетів доповідають про сьогоднішнє та планують роботу на майбутній рік. А напередодні цих звітів у виставковому комплексі університету проводиться щорічна виставка досягнень факультетів.

За час роботи виставкового комплексу, крім постійних відвідувань нашими співробітниками, викладачами та студентами, його відвідали представники Сирії, Єгипту, Марокко, Іспанії, Німеччини, Росії, Білорусії, Польщі, співробітники Міносвіти України, управління Мінтрансу, працівники служб автомобільних доріг та Укравтотрансу (рис. 4.4.7).

Рис. 4.4.7 На проведенні щорічної виставки досягнень факультетів

Студенти університету виявляють велику зацікавленість тематичними виставками та експонатами виставкового комплексу, тому що саме тут вони можуть ознайомитися з роботою як свого, так і інших факультетів.

Загалом можемо констатувати безперечну актуальність створення виставкового комплексу як ефективного механізму маркетингової діяльності національних ВНЗ в сучасних умовах розвитку системи освіти України та її входження у Європейський освітній простір (рис. 4.4.8).

Рис. 4.4.8 Виставковий комплекс ХНАДУ

За останні роки університет взяв участь у багатьох виставках міжнародного та регіонального рівнів, на яких уже традиційно одержує нагороди вищого гатунку: гран-прі у номінації «Видання підручників та навчальних посібників нового покоління», золоті та срібні медалі в номінаціях «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології»,

«Досягнення у працевлаштуванні випускників» під час участі у XXIII Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра - 2013» у м. Києві (рис. 4.4.9).

Рис. 4.4.9 На Міжнародній виставці «Освіта та кар'єра - 2013»

Під час участі у Форумі «Наука і бізнес – основа розвитку економіки» та Міжнародній виставці «Освіта та кар'єра - 2012» (м. Дніпропетровськ) ХНАДУ був нагороджений золотою медаллю у номінації «Компетентнісний підхід в освітній діяльності вищої школи» та дипломом за розробку найенергоефективнішого автомобіля в Україні у номінації «Науково-дослідна діяльність навчального закладу».

Університет було відзначено дипломом 13-ого Міжнародного Форуму з будівництва, експлуатації та проектування автомобільних доріг і мостів «AVTODORехр».

Інформація про розробки та комерційні пропозиції ХНАДУ розташована на багатьох Інтернет-сайтах, зокрема

- Харківського національного автомобільно-дорожнього університету <http://www.khadi.kharkov.ua>
- Національної мережі трансферу технологій <http://www.nttn.org.ua/>
- Науково-дослідного співтовариства CORDIS <http://cordis.europa.eu>
- Українського інституту науково-технічної і економічної інформації [http:// store.uinte1.kiev.ua](http://store.uinte1.kiev.ua) та інш.

Продовжується співпраця з Національною мережею трансферу технологій NTTN, Українським інститутом науково-технічної і економічної інформації УкрІНТЕІ, Харківською обласною державною адміністрацією з метою рекламування та подальшої комерціалізації інноваційних розробок університету.

17 грудня 2014 року в університеті відбувся семінар-тренінг «Програма HORIZON 2020: Можливості отримання фінансування на дослідження в галузі автомобільного транспорту». Захід було організовано Національним Контактним Пунктом програми HORIZON 2020 за напрямком «Транспорт» (рис. 4.4.10).

INCLUDEPICTURE

"http://ncp.khai.edu/uploads/editor/14/3023/news_77/images/IMG_4334.JPG" *

MERGEFORMATINET

INCLUDEPICTURE

"http://ncp.khai.edu/uploads/editor/14/3023/news_77/images/IMG_4334.JPG" *

MERGEFORMATINET

Рис. 4.4.10 Проведення семінару-тренінгу HORIZON 2020

Під час проведення заходу було представлено огляд Рамкової Програми з досліджень та інновацій HORIZON 2020 та конкурсів HORIZON 2020 на 2015 рік, спрямованих на фінансування досліджень в галузі автомобільного транспорту. Учасники семінару отримали інформацію про те, як взяти участь у програмі та були ознайомлені з онлайн-платформою HORIZON 2020.

4.5. Організація наукових заходів на базі університету

Упродовж 2010-2014 рр. Харківський національний автомобільно-дорожній університет був організатором 113 міжнародних і всеукраїнських конференцій, семінарів, симпозіумів (рис. 4.5.1).

Рис. 4.5.1 Динаміка проведення наукових заходів на базі ХНАДУ

Щороку близько 4 тисяч науковців і студентів бере участь у заходах на базі нашого університету. В міжнародних заходах приймають участь представники більш ніж 50 країн.

В проведених наукових заходах 2010 року на базі університету взяли участь представники 171 організацій і вищих навчальних закладів, серед яких Університет архітектури, будівництва та геодезії (м. Софія, Болгарія), Університету Ліон-2 ім. Люм'єра (м. Ліон, Франція), Ягеллонський університет (м. Краков, Польща).

2011 року слід відзначити проведення Міжнародної науково-технічної конференції “Проблеми і перспективи автомобілебудування та автомобільного транспорту”, яку організувала кафедра автомобілів на честь 80- річного ювілею від дня заснування. Сьогодні ЛША є візитною картою не тільки для університету, але й для міста Харкова. Завдяки її існуванню та автомобілям, створеним колективом учнів і послідовників В.К. Нікітіна, про ХНАДУ знають в усьому світі. Велику зацікавленість у учасників цього ювілейного форуму викликали виступи науково-педагогічних працівників кафедри автомобілів, інших кафедр-учасників конференції, багатьох колег з Білорусі, Польщі, Канади, Узбекистану, Німеччини, які поділилися результатами своїх досліджень з актуальних проблем автомобілебудування й автомобільного транспорту, оцінили рівень і глибину здобутків за конкретними напрямками діяльності (рис. 4.5.2).

Рис. 4.5.2 Пленарне засідання Міжнародної науково-технічної конференції "Проблеми і перспективи автомобілебудування та автомобільного транспорту"

2012 року в проведенні наукових заходів на базі університету взяла участь 3661 особа з 29 країн. 2012 року слід відзначити проведення Міжнародної науково-практичної конференції за участю студентів і молодих вчених "Сучасні комп'ютерно-інноваційні технології проектування, будівництва, експлуатації автомобільних доріг і аеродромів". Мета конференції полягала в обговоренні студентами, молодими вченими та фахівцями розвитку сучасних комп'ютерно-інноваційних технологій в дорожній галузі (рис. 4.5.3).

Рис. 4.5.3 Пленарне засідання Міжнародної науково-практичної конференції "Сучасні комп'ютерно-інноваційні технології проектування, будівництва, експлуатації автомобільних доріг і аеродромів" за участю студентів і молодих вчених

2013 року слід відзначити проведення III Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми підвищення рівня безпеки, комфорту та культури дорожнього руху».

Конференція відбулася за підтримки Міністерства освіти і науки України, Департаменту ДАІ МВС України та інших структур, що опікуються проблемами транспортної безпеки, збереженням життя та здоров'я громадян нашої країни.

У роботі форуму взяли участь більше 130 учасників (у т.ч. три доповідачі із США в режимі он-лайн) та 40 гостей: провідних науковців, фахівців-практиків як з України, так і ближнього та дальнього зарубіжжя (США, Німеччина, Польща, Сирія, Грузія, Естонія), керівників ДАІ та Державної інспекції України з безпеки на наземному транспорті, представників Міністерства інфраструктури України.

Учасники конференції обговорили низку нагальних питань з безпеки дорожнього руху, підготували обґрунтовані пропозиції, які були рекомендовані для включення у проект Державної цільової програми з підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2016 року і реалізації Транспортної Стратегії України до 2020 року (рис. 4.5.4).

Рис. 4.5.4 Президія III Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми підвищення рівня безпеки, комфорту та культури дорожнього руху»

Наприкінці листопада 2013 року на кафедрі автомобільної електроніки пройшла III міжнародна науково-технічна конференція «Автомобіль і електроніка. Сучасні технології». У роботі конференції взяли участь понад 150 вітчизняних науковців, представників вищих навчальних закладів, науково-дослідних організацій та промислових підприємств Німеччини, Сирії, Білорусі, Польщі та України.

Наше професійне свято – День працівників автомобільного транспорту і дорожнього господарства, автомобільний факультет 2014 року зустрів проведенням Міжнародної науково-практичної конференції «Новітні

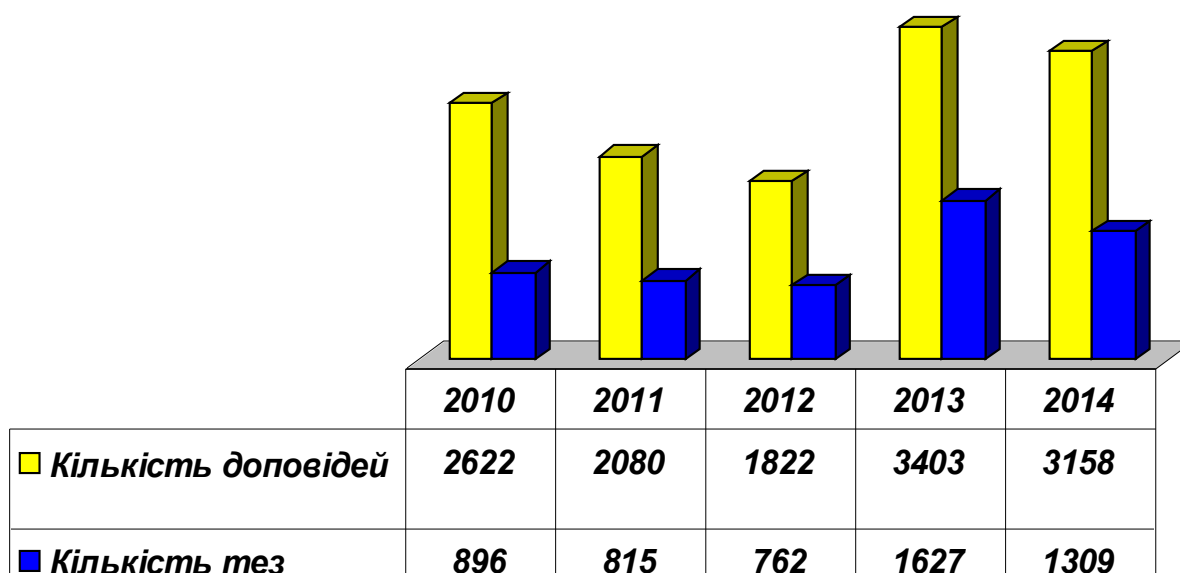
технології розвитку конструкції, виробництва, експлуатації, ремонту і експертизи автомобіля».

Серед загальноуніверситетських заходів слід відзначити проведення щорічних Міжнародної студентської і Науково-технічної та науково-методичної конференцій університету. Їх проведення стало однією з добрих традицій нашого університету і кожного року кількість доповідей на них лише зростає (рис. 4.5.5).

Рис. 4.5.5 Фіналісти конкурсу «Найкращий науковець ХНАДУ», що проходить в рамках щорічної Науково-технічної та науково-методичної конференції університету.

Результати наукових заходів знайшли відображення у збірниках матеріалів конференцій, збірках наукових праць, тез доповідей та випусках наукових фахових видань (рис. 4.5.6).

Рис. 4.5.6 Участь науково-педагогічних працівників і студентів ХНАДУ в наукових заходах на базі університету та поза його межами

4.6. Науково-дослідна діяльність студентів і молодих вчених

У листопаді 2014 року на виконання нового Закону про Вищу освіту (ст. 41) було створено Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХНАДУ шляхом злиття Ради молодих вчених і Наукового студентського товариства. Його метою є підтримка наукоємних ідей, інновацій, популяризації різних галузей науки, шляхом розкриття потенційних ресурсів обдарованої молоді. Управління Науковим товариством здійснюється Радою, на чолі з головою, яким є докторант кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів Мастепан Сергій Миколайович.

Якість наукової підготовки студентів підтверджується тим, що щорічно вони стають переможцями й призерами міжнародних, всеукраїнських і регіональних конкурсів студентських наукових робіт, результати яких свідчать про широке коло наукових інтересів студентів. Однією з найбільш поширених масових форм організації науково-дослідної роботи є участь студентів у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, гуманітарних і технічних наук.

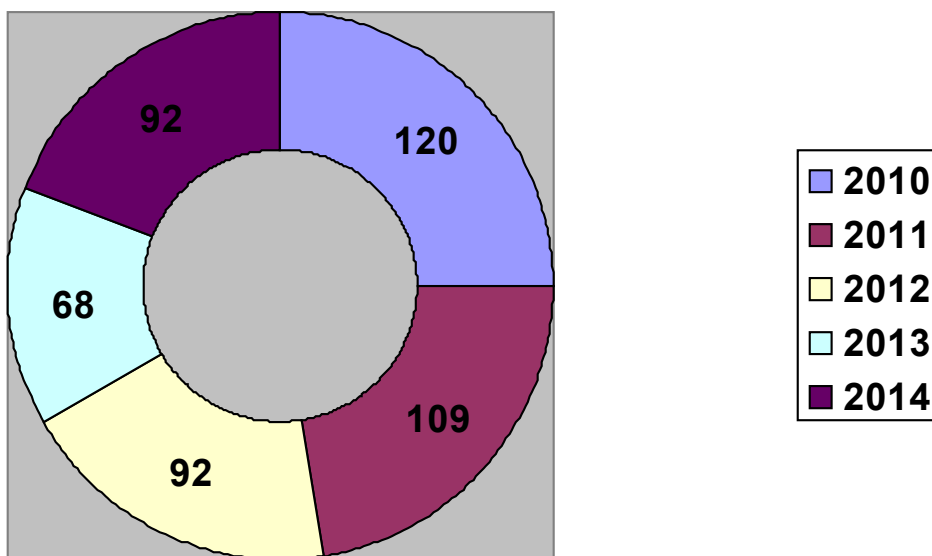
Всього за зазначений період з 391 студента, які взяли участь у підсумкових конференціях конкурсу (тобто пройшли до II туру) здобули нагороду 278. З них дипломи I ступеня отримали 73, II ступеня 84, III ступеня 121 студента. Окремо слід зазначити що три роки поспіль ми входимо до п'ятірки найкращих вузів України за показником по кількості переможців.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет неодноразово виступав базовим вищим навчальним закладом під час проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук і до 2017 року був подовжений термін проведення II туру Конкурсу зі спеціальностей «Транспорт» і «Безпека життєдіяльності» на нашій базі (рис. 4.6.1).

Рис. 4.6.1 Учасники II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук, 2013/2014 н.р. однієї з секцій в галузі «Транспорт»

У міжнародних конкурсах за зазначений період прийняли участь 982 студента, з яких майже половина – 432 студенти – стали переможцями (рис. 4.6.2 – 4.6.4).

Рис. 4.6.2 Кількість студентів університету, які одержали перемогу у міжнародних конкурсах

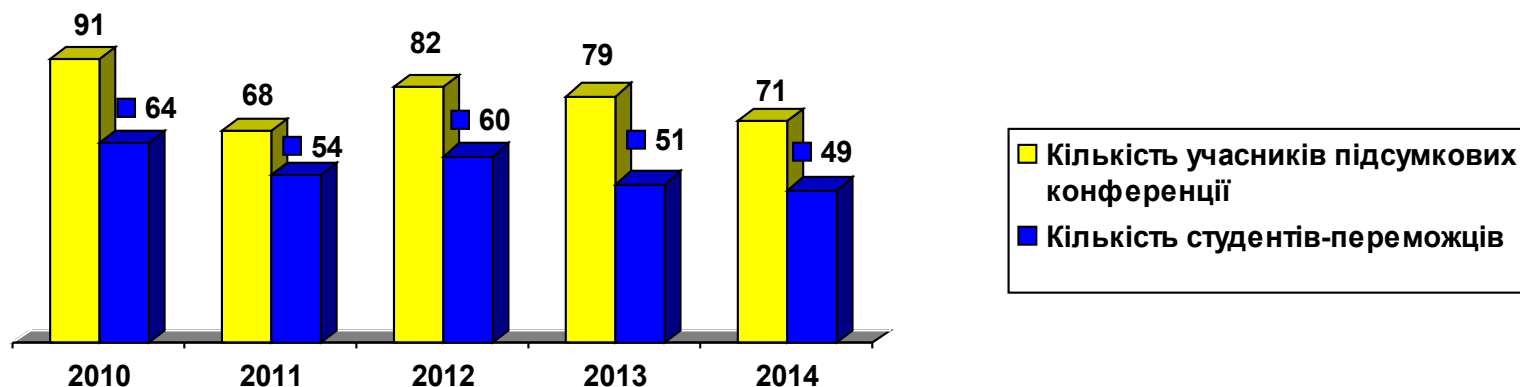

Рис. 4.6.3 Участь студентів університету у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з природничих, гуманітарних і технічних наук

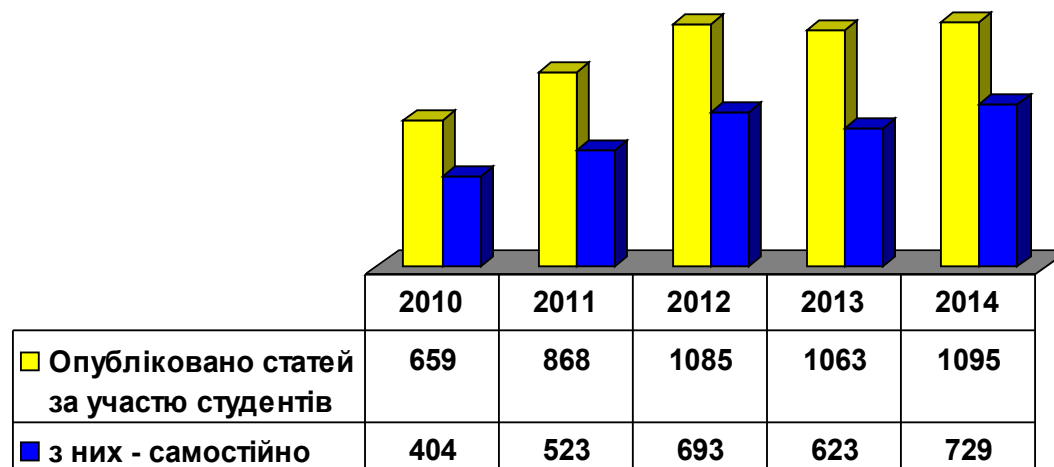
№	Назва вищого навчального закладу	Загальна кількість переможців		Диплом I ступеня		Диплом II ступеня		Диплом III ступеня	
		студентів	робіт	студентів	робіт	студентів	робіт	студентів	робіт
1	Сумський державний університет	92	76	26	22	25	22	41	32
2	Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського	79	56	12	8	17	11	50	37
3	Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»	67	61	18	17	20	20	29	24
4	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	50	47	22	20	20	19	8	8
5	ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	49	46	14	13	11	10	24	23

Рис. 4.6.4 Інформація щодо підсумків Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт у 2013/2014 навчальному році за даними наказу МОН України № 800 від 07.07.2014 р.

З останніх конкурсів, що проходили на базі Харківського національного автомобільно-дорожнього університету слід виділити проведений спільно з Департаментом науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації Міжнародний конкурс науково-технічної творчості студентської молоді «Стратегії майбутнього: автомобільні інновації» і Міжнародний конкурс студентських науково-дослідницьких робіт “10 MOSTACUTEPROBLEMSOFTHEPRESENTDAYS” («10 найгостріших проблем сучасності»), співорганізатором виступило Управління у справах сім’ї та молоді Харківської міської ради. Підсумки обох конкурсів були оголошені восени 2014 року, 47 наших студентів стали переможцями.

Також студенти беруть активну участь у Харківському регіональному конкурсі студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук, що проводиться Радою ректорів. В період з 2010 по 2014 рік 59 студентів стали переможцями.

З року у рік збільшується не лише кількість переможців конкурсів різних рівнів, а й кількість студентських публікації, так якщо 2009 року – близько 500, то 2014 ця цифра збільшилась більш ніж в два рази (рис. 4.6.5).

Рис. 4.6.5 Кількість публікації студентів університету

Сьогодні в університеті працюють наукові об'єднання студентів: гуртки, конструкторські і проектно-технічні бюро, науково-дослідні лабораторії з різних напрямків наукової діяльності, де студенти вчаться аналізувати наукові джерела, готувати наукові доповіді, виступати перед аудиторією тощо.

Команда «Лабораторії Швидкісних Автомобілів ХАДІ» – перший колектив з України і СНД, який вирішив взяти участь в престижному міжнародному змаганні «Shell eco-marathon» в Європі, принципи і технічні ідеї якого були нові для більшості українців. Болід «ХАДІ-34», що приймав участь у цих змаганнях встановив рекорд України в 2010 році, завдяки тому, що проїхав 570 кілометрів всього на одному літрі палива. Цей рекорд внесений до реєстру книги рекордів України, «ХАДІ-34» визнаний самим економічним автомобілем України (рис. 4.6.6).

Рис. 4.6.6 «Shell eco-marathon» з модернізованим екомобілем «ХАДІ 34», травень 2014, Нідерланди

Автомобілі марки «ХАДІ» добре відомі не тільки професіоналам, але й численним уболівальникам, на них було встановлено 42 рекорди швидкості, 16 з яких перевищують світові досягнення. Спортивна команда «ЛША ХАДІ» бере участь у кільцевих гонках на автомобілях власного виробництва Формули класу Е-8, є неодноразовим переможцем і призером чемпіонату України. По своїй суті, ЛША є унікальною школою з підготовки професійних кадрів, що випустила сотні фахівців, які затребувані виробництвом і працюють за своєю спеціальністю, і є єдиною школою в Україні, що надає можливість всім зацікавленим молодим людям взяти участь в реальних проектах, адже кращої школи ніж участь в реальних змаганнях і бути не може. Колектив лабораторії не обмежується тільки практичною діяльністю, студенти і співробітники щорічно захищають наукові роботи з тематики досліджень ЛША. До проектування автомобілів «ХАДІ-31», «ХАДІ-33» активно залучалися наші студенти, проектування здійснювалося в програмному додатку Solid Works.

Автомобілі спортивної команди «ЛША ХАДІ» зараз готуються до участі в чемпіонаті України з автомобільних кільцевих гонок, для того, щоб знову і знову підтвердити своє гасло: «Там, де ми, там перемога!» (рис. 4.6.7).

Рис. 4.6.7 «ХАДІ-33»

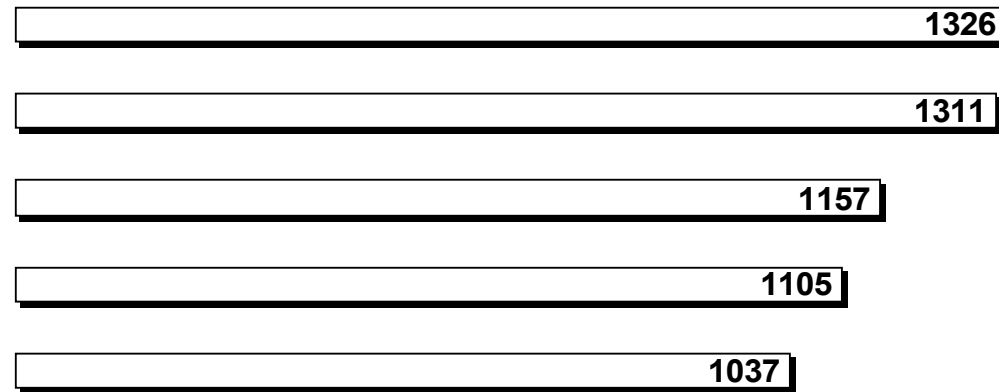
У сучасному світі в умовах зростаючої глобалізації володіння іноземною мовою стає необхідністю. Керівництво нашого університету створює багато можливостей для реалізації цих бажань. Однією з таких можливостей є засідання дискусійного клубу з англійської мови «English speaking club» кожного тижня, які вже стали традиційними.

В рамках університету також діє Інтелектуальний клуб TEDx ХНАДУ.

TEDx – це конференції, що проводяться в усьому світі з метою привернути увагу громадськості до нагальних суспільних питань. Вони проходять у форматі коротких виступів відомих діячів культури, науки, політики, бізнесу на цікаві та актуальні для громадськості теми. Не оминув цей рух і наш університет, адже у нас вистачає цікавих людей, які готові не тільки давати студентам професійні знання, а й здатні розкрити секрети свого успішного життя, дати власне розуміння життєвого щастя, поділитися власним досвідом щодо важливих аспектів сьогодення.

Щорічно університет стає організатором десятків наукових заходів для студентів і молодих учених (міжнародних, всеукраїнських, регіональних, вузівських конференцій, семінарів і круглих столів). Окремо слід відзначити роботу щорічної міжнародної наукової студентської конференції. Її проведення вже давно стало однією з добрих традицій у нашому університеті (рис. 4.6.8).

Рис. 4.6.8 Кількість учасників щорічної міжнародної студентської наукової конференції

Наукове товариство нашого університету весь звітний період займається організацією участі молодих науковців у конкурсах на здобуття державних премій, стипендій, грантів та в інших заохочувальних заходах для стимулювання наукових досліджень аспірантів, молодих вчених. Так лише за минулий навчальний рік:

- аспірант кафедри інформаційних технологій та мехатроніки Шуляков В.М. здобув академічну Стипендію Президента України для аспірантів,
- Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених здобув доцент кафедри технології машинобудування і ремонту машин Пономаренко І.В.
- Імена стипендія Верховної Ради України для найталановитіших молодих вчених призначена професору кафедри транспортних технологій Наумову В.С.

- асистент кафедри транспортних систем Т.О. Омельченко виграла грант стипендіальної програми ім. Л. Кіркланда. Польсько-Американського Фонду Свободи на проведення наукового дослідження в університеті ім. Марії Склодовської-Кюрі в Любліні на 2014-2015 н.р.
- професор Наумов В.С. отримав Грант Німецької Служби Академічних Обмінів DAAD на проведення дослідження «Підвищення якості обслуговування стохастичного потоку заявок на перевезення вантажів» на базі Університету Дуйсбург-Есен (Дуйсбург, Німеччина). До цього ж професор Наумов В.С. увійшов до редколегії міжнародного журналу «Archives of Transport», що видається Польською Академією Наук і Політехнікою Варшавською і який включено до наукометричної бази даних Scopus, має ненульовий імпаکت-фактор і є найбільш рейтинговим журналом Східної Європи в галузі транспорту.
- обласну іменну стипендію ім. Г.Ф. Проскури (з технічних наук) призначено обдарованому молодому науковцю, кандидату технічних наук, доценту кафедри автомобілів Леонт'єву Д.Н.
- аспірантка Грайворонська І.В. під керівництвом завідувача кафедри хімії проф. Хоботової Е.Б. отримала бронзовий диплом на I етапі Відкритого Європейсько-азіатського дослідно-аналітичного чемпіонату за напрямом «Хімічні науки – відкрита спеціалізована секція» (м. Лондон).
- в обласному конкурсі «Молодий новатор Харківщини» в номінації «Краща публікація в галузі інновації» посіли I і III місце вчений секретар доцент Прилуцька Л.А. і відповідно старший викладач кафедри екології Малей О.В.
- грамоти лауреатів районного етапу міського конкурсу «Молода людина року 2013» в номінації «Наукова діяльність» отримали Сукач Ю.О. доцент кафедри менеджменту, Леонт'єв Д.М. доцент кафедри автомобілів, Малей О.В. старший викладач кафедри екології.

Перемоги та здобуття студентів і молодих науковців нашого університету стали можливими завдяки наполегливій і копіткій праці, увазі до наукового процесу, системі мотивації та стимулювання – всього того, що є невід'ємними складовими успіху в науці (рис. 4.6.9, 4.6.10).

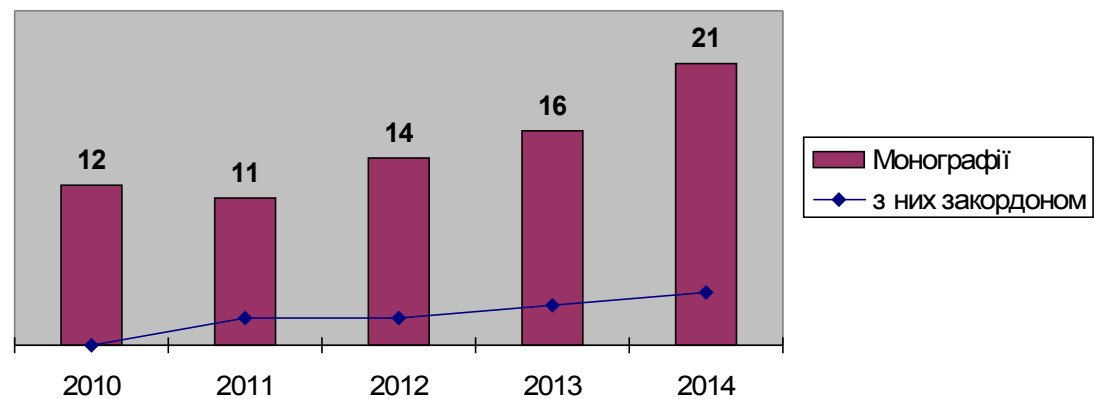

Рис. 4.6.9 Кількість монографій за участю молодих вчених

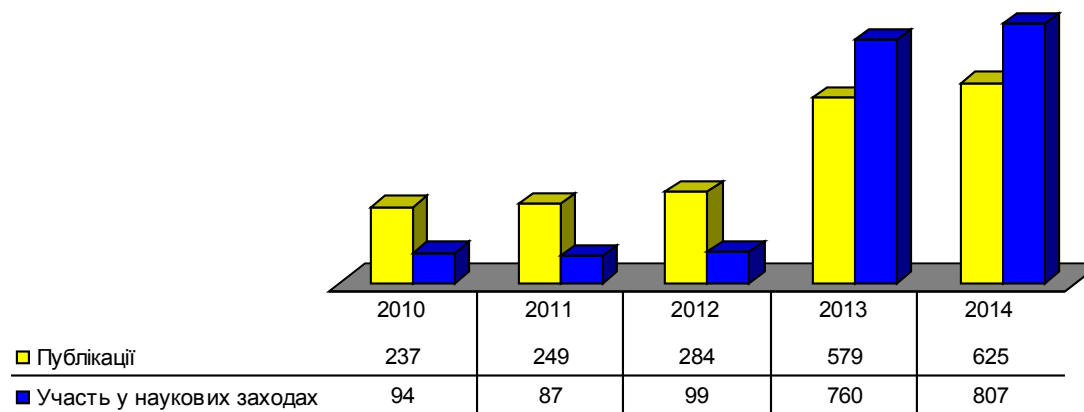

Рис. 4.6.10 Показники наукової активності молодих вчених ХНАДУ

5. Погодження з Міністерством кандидатур, які пропонуються вченою радою вищого навчального закладу для призначення на посади проректорів (п. 2.3.4 контракту)

В університеті забезпечується виконання вказівки МОН України стосовно погодження з ним кандидатур для призначення на посади проректорів. Усі кандидатури працівників, які обіймають посади проректорів, погоджені з МОН України.

6. Підготовка наукових, науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації (кандидатів, докторів наук) та їх атестацію щодо присвоєння вчених звань (п. 2.3.5 контракту)

Підготовка наукових кадрів в університеті ведеться через аспірантуру та докторантуру. На цей час загальна чисельність аспірантів складає 138 осіб та докторантів 11 осіб.

Підготовка аспірантів та докторантів в університеті здійснюється через нові та пріоритетні наукові спеціальності.

Відкрита постійна діюча аспірантура за 17 спеціальностями та докторантура за 10 спеціальностями.

29 докторів наук та 14 кандидатів наук (що працюють над докторськими дисертаціями) забезпечують наукове керівництво аспірантами і наукову консультацію докторантів.

Кожного року підготовка фахівців з науковими ступенями кандидата та доктора наук в університеті має позитивну динаміку до зростання (табл. 6.1).

Таблиця 6.1

Порівняльні показники діяльності аспірантури та докторантури

Назва показника	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Прийом до аспірантури, всього, чол.	36	33	34	45	26
У тому числі денної форми навчання	30	26	24	24	17
Прийом до докторантури, чол.	2	3	2	3	5
Випуск аспірантів, всього, чол.	17	28	34	29	30
У тому числі денної форми навчання					

	11	18	21	25	25
Випуск докторантів, чол.	2	2	2	2	2
Захистили кандидатські дисертації, чол.	23	27	28	29	33
Захистили докторські дисертації	3	3	3	7	6
Аспіранти захистили кандидатські дисертації у термін, чол. (% ефективності аспірантури)	6 (53)	13 (54)	6 (53)	9 (55)	17 (53)
Кількість аспірантів, які закінчили аспірантуру та залишились працювати в університеті, чол.	13	20	22	24	23

В університеті протягом 5 років зростає прийом до докторантури та захист докторських дисертацій (рис. 6.1).

Так, якщо у 2010 р. було захищено 3 докторських дисертації, то у 2014 р. захищено 6 докторських дисертацій. Протягом 2010 – 2014 р.р. в університеті захищено 22 докторські дисертації (рис. 6.2, 6.3).

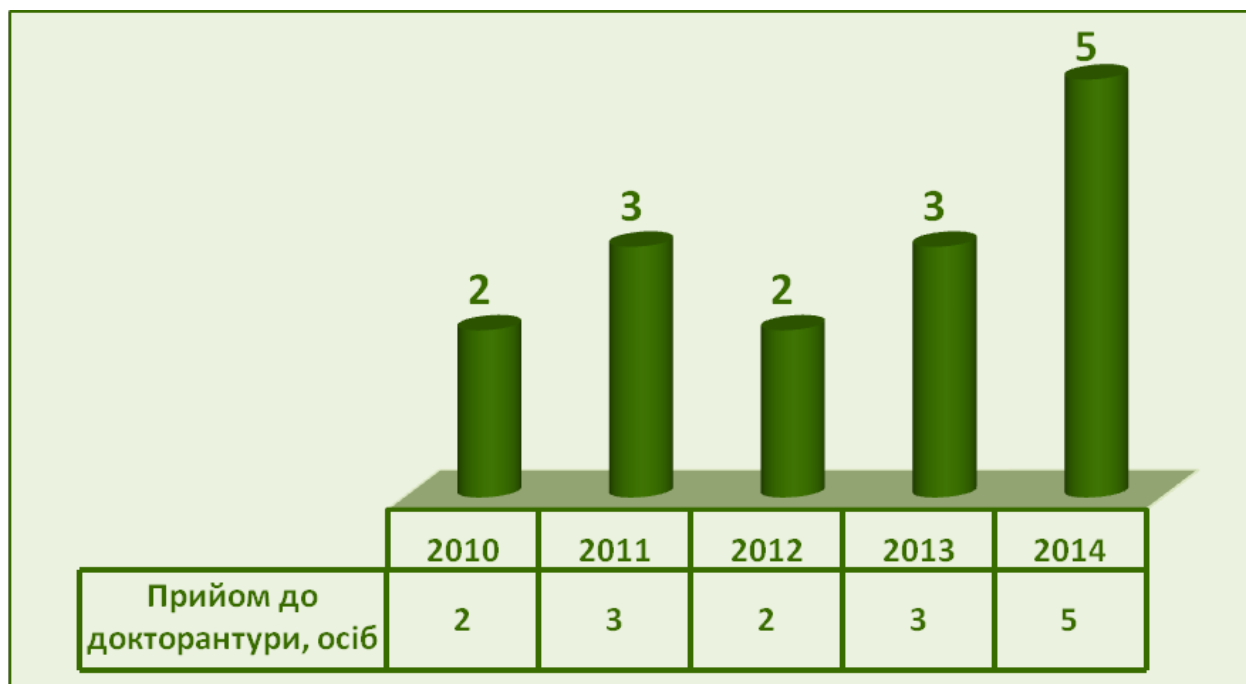

Рис. 6.1 Прийом до докторантури, осіб

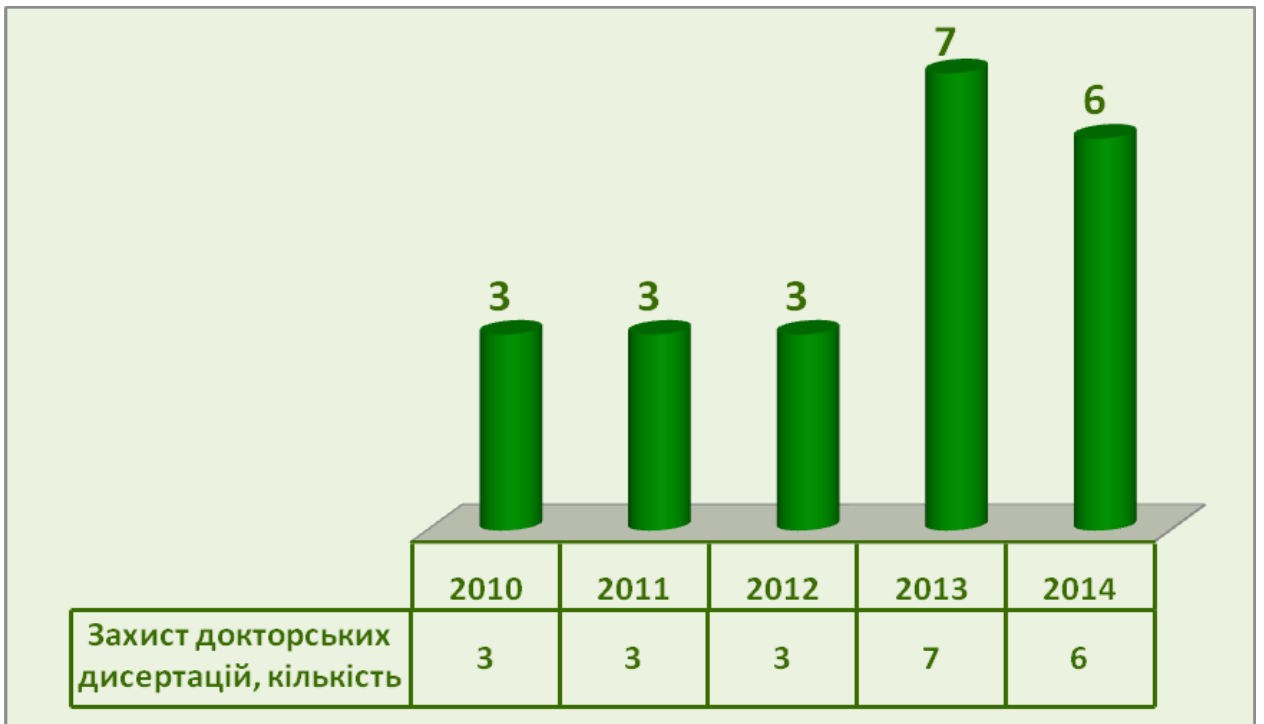

Рис. 6.2 Захист докторських дисертацій, кількість

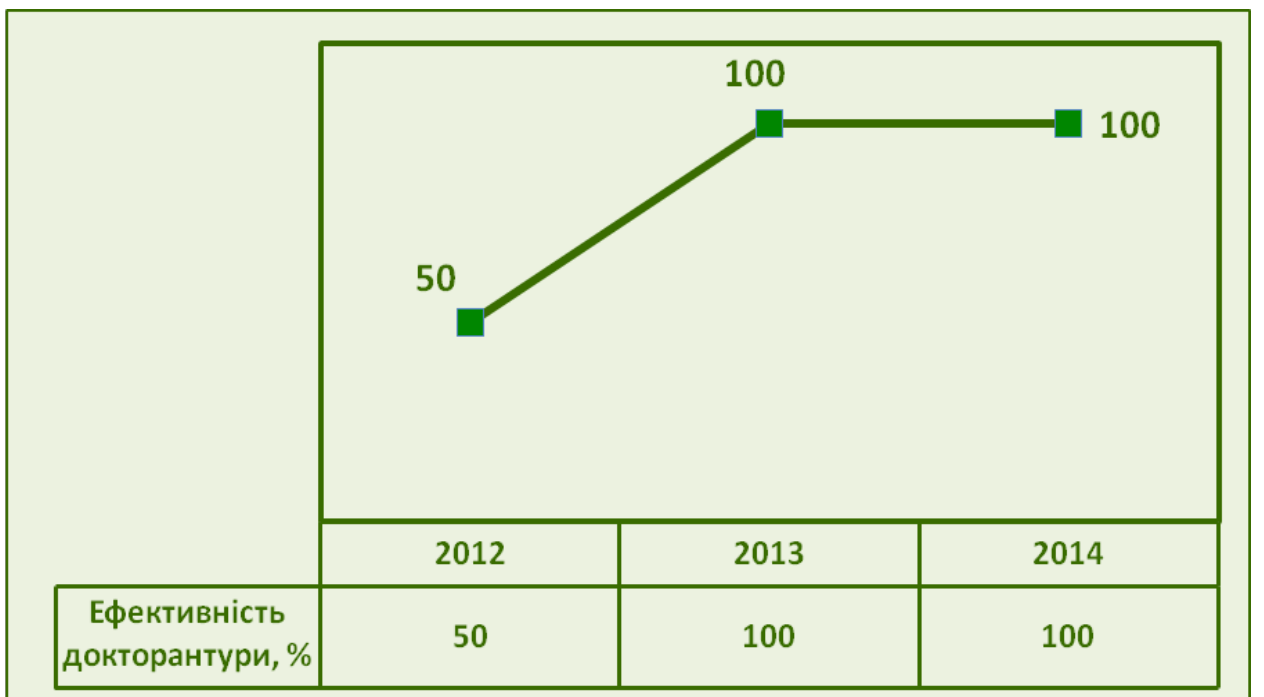
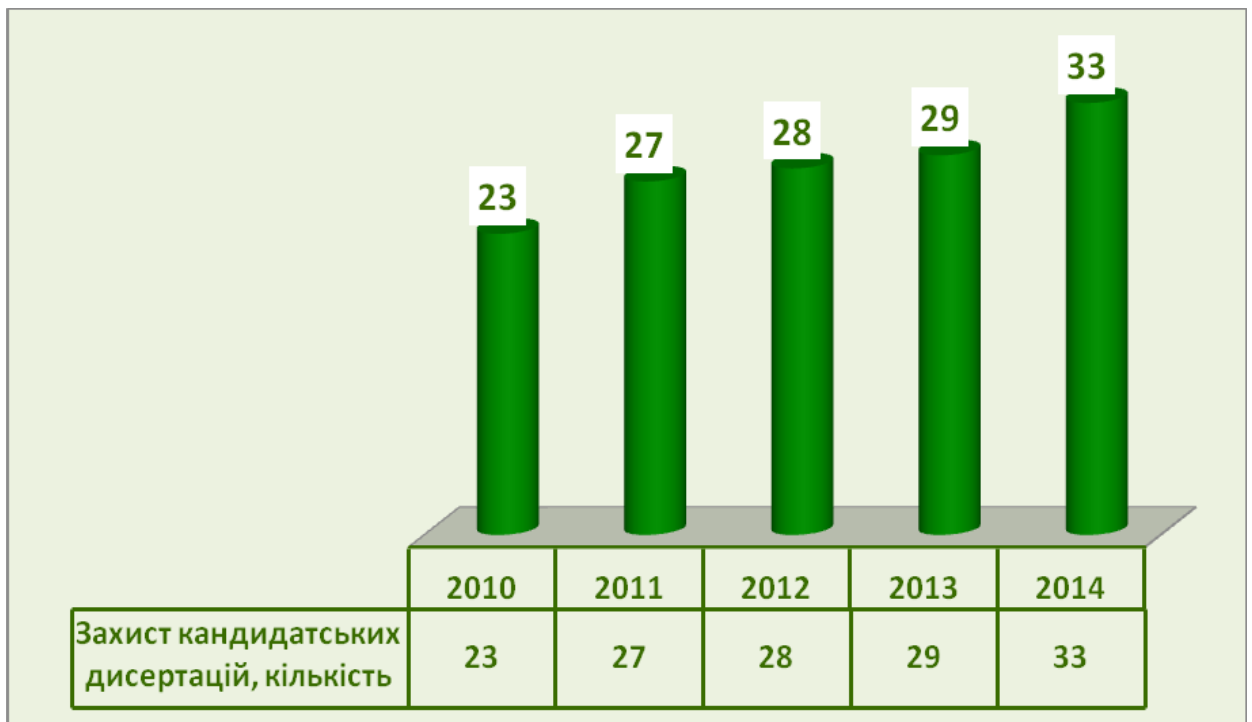

Рис. 6.3 Ефективність докторантури, %

Загальна динаміка захисту кандидатських дисертацій має чітку тенденцію до зростання. Так, якщо в 2010 році захистили кандидатські дисертації 23 чоловіка, то у 2014 році – 33 особи (рис. 6.4).

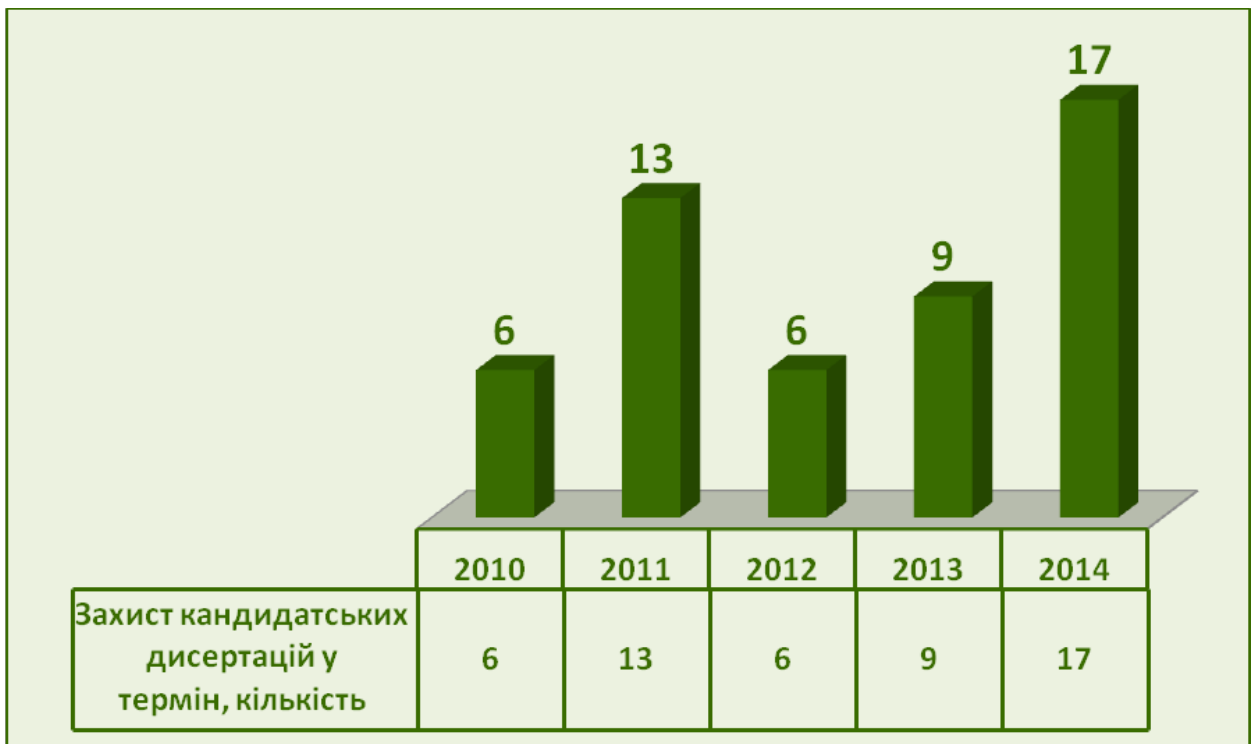

Рис. 6.4 Захист кандидатських дисертацій, кількість

Ефективність аспірантури протягом 5 років не була нижчою, ніж 50% (рис. 6.5).

Рис. 6.5 Ефективність аспірантури, %

Рис. 6.6 Захист кандидатських дисертацій у термін, кількість

За останні роки значно збільшився прийом до аспірантури поза державним замовленням. В наступний час доля аспірантів, що навчаються на договірній основі складає майже 50% від загальної кількості.

В університеті створені 3 спеціалізовані вчені ради (2 докторські та 1 кандидатська) з правом брати до розгляду та проводити захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата технічних наук із спеціальностей:

Д 64.059.01 Голова спец. Ради проф. Жданюк В.К.

05.05.03 «Двигуни та енергетичні установки»

05.05.04 «Машини для земляних, дорожніх та лісотехнічних робіт»

05.22.11 «Автомобільні шляхи та аеродроми»

Д 64.059.02 Голова спец. Ради проф. Туренко А.М.

05.22.01 «Транспортні системи»

05.22.02 «Автомобілі та трактори»

05.22.20 «Експлуатація та ремонт засобів транспорту»

К 64.059.04 Голова спец. Ради проф. Дмитрієв І.А.

08.00.04 «Економіка та управління підприємствами»

За останні 5 років у спеціалізованих вчених радах було захищено 64 кандидатських та 13 докторських дисертацій.

Крім того, підготовка науково-педагогічних кадрів здійснювалась через захист кандидатських і докторських дисертацій у інших спеціалізованих радах. Протягом 2010 – 2014 р.р. співробітниками університету захищено 140 кандидатських дисертацій та 22 докторські дисертації.

7. Додержання прав і законних інтересів осіб з особливими потребами

(п. 2.3.6 контракту)

Керівництво університету постійно приділяє увагу покращенню умов навчання та проживання студентів з особливими потребами. Для забезпечення освітніх потреб молоді з інвалідністю та безперешкодного доступу до університету, всі навчальні корпуси обладнані пандусами, поручнями та світловими вимикачами на рівні доступу сидячої людини. У головному корпусі ХНАДУ є гарно обладнаний заїзд для інвалідів-колясочників з вулиці ім. Каразіна, не потребує пандуса, через який можна потрапити безпосередньо до головного корпусу університету крізь широкі дуже зручні двері. Корпуси механічного факультету та факультету управління та бізнесу обладнані зручними пандусами та широкими дверима. Всі гуртожитки (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) обладнані пандусами, а 5 та 6 гуртожитки – оснащені ліфтами для безперешкодного підняття на поверхи. Для поліпшення умов проживання в гуртожитках студентів з обмеженими фізичними можливостями є спеціально обладнані кімнати (туалет та ванна, обладнані спеціальними поручнями).

Законні права і інтереси осіб з особливими потребами дотримуються.

8. Високоєфективне і стійке фінансово-економічне становище (п. 2.3.7 контракту)

В університеті вживалися заходи щодо забезпечення у 2010-2014 рр. високої ефективності діяльності й стійкого фінансово-економічного стану закладу. Зусилля спрямовувалися на збільшення обсягів фінансування за рахунок пошуку і залучення додаткових надходжень до університетського бюджету, економне і раціональне його використання.

Дані за роками наведені у таблиці 8.1, а їх динаміка відображена на рис. 8.1, 8.2, 8.3.

Таблиця 8.1

Дані про позабюджетні кошти, отримані ХНАДУ

<i>Показники діяльності</i>	<i>2010 р.</i>	<i>2011 р.</i>	<i>2012р.</i>	<i>2013 р.</i>	<i>2014 р.</i>
Всього, тис. грн.	47117	53487	51376	51369	45604
– за оренду приміщень	71	198	222	119	72
– за підготовку спеціалістів на контрактній основі, навчання іноземних студентів, аспірантів, докторантів	39280	444408	42669	42498	45422
– з інших джерел	7766	8881	8485	8752	110
<i>Дані про використання позабюджетних коштів</i>					
Всього, тис. грн.	43634	44324	47355	43846	40114
– на розвиток та утримання технічної бази	34068	34589	40975	35186	31955
– на розвиток навчально-лабораторної та методичної бази	345	410	402	484	173
– на інші заходи	9221	9325	5978	8176	7986
<i>Заробітна плата ректора з урахуванням усіх доплат, винагород, передбачених умовами контракту, грн.</i>					
– середньомісячна	19674	14030	24542	28233	18074
– сумарна	236090	168369	294500	338800	216890

Рис. 8.1 Дані про позабюджетні кошти, отримані ХНАДУ, тис. грн.

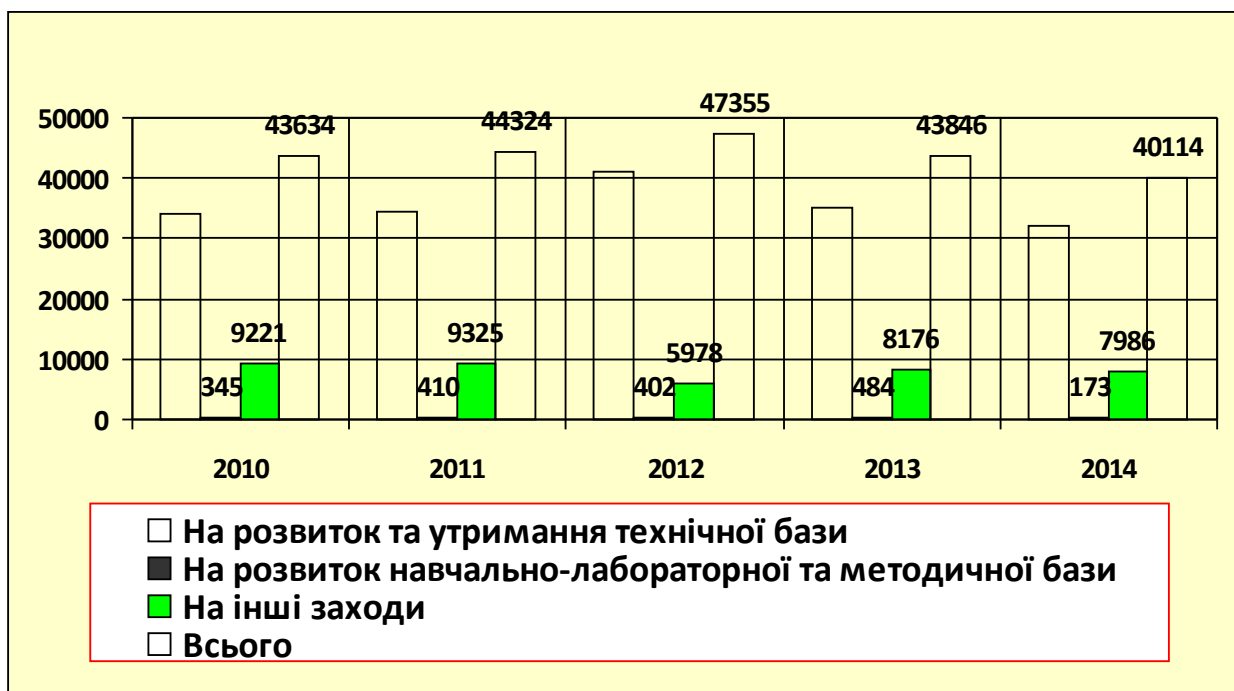
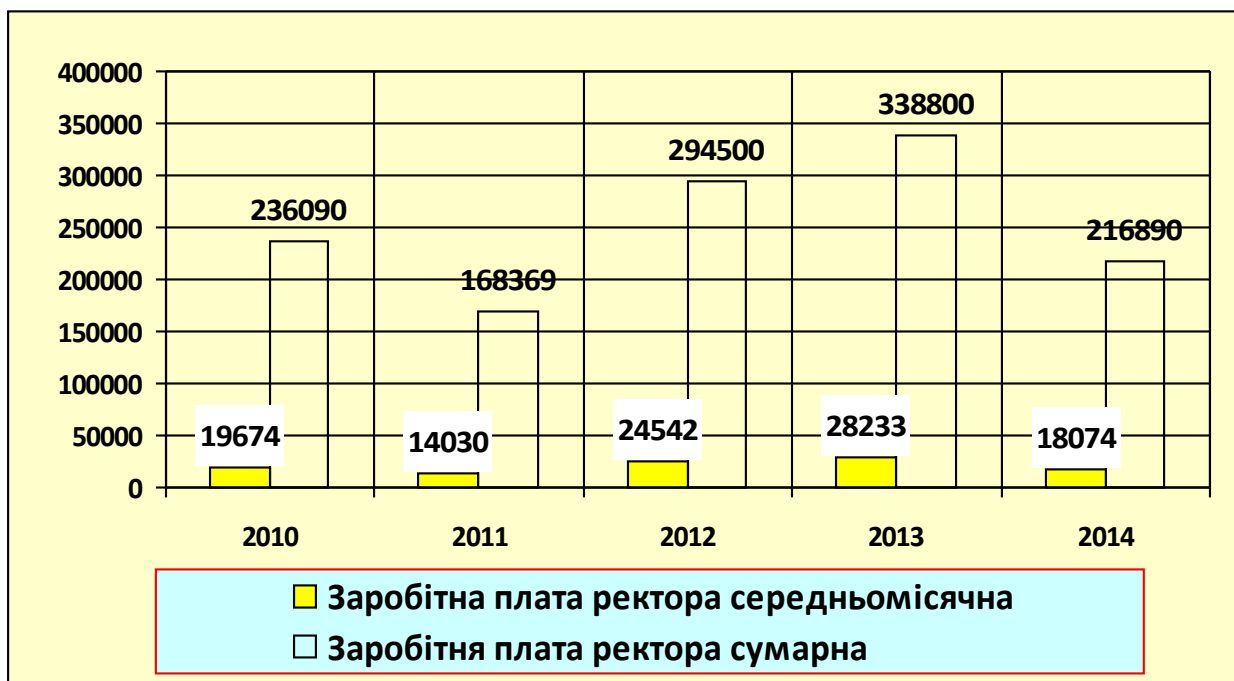

Рис. 8.2 Дані про використання позабюджетних коштів, тис. грн.

Рис. 8.3. Заробітна плата ректора з урахуванням усіх доплат, винагород, передбачених умовами контракту, грн.

9. Додержання умов колективного договору (п. 2.3.8 контракту)

Ректор виконує умови колективного договору.

У відповідності з колективним договором протягом 2010-2014 років виконано основні вимоги.

Обов'язки сторін, які випливають з колективного договору в повній мірі були виконані.

Колективний договір схвалено конференцією трудового колективу на 2007-2010 р. 6 червня 2007 р. та зареєстровано управлінням праці та соціального захисту Київської районної Ради м. Харкова 15 червня 2007 р.

Згідно рішення наступної конференції трудового колективу від 12 квітня 2010 р. було продовжено колективний договір між адміністрацією і первинною профспілковою організацією на невизначений термін. Згідно рішення конференції трудового колективу від 30 серпня 2013 р. було внесено зміни до колективного договору між адміністрацією і первинною профспілковою організацією. Зміни до колективного договору зареєстровані управлінням праці та соціального захисту населення адміністрації Київського району Харківської міської ради 12 вересня 2013 р. за №174. В 2014 році зміни до колективного договору не вносились.

Трудові відносини між адміністрацією та працівниками регулюються правилами внутрішнього трудового розпорядку.

Умови щодо робочого часу науково-педагогічних працівників загалом відповідають законодавству.

Умови щодо порядку надання відпусток виконуються. Відпустки надаються відповідно плану-графіку, узгодженого із профспілкою університету. Додаткові відпустки за рахунок університету відсутні.

Оплата відпусток для всіх працівників університету здійснюється згідно із Законом України „Про відпустки”.

Умови щодо оплати праці працівників університету – виконуються. Заробітна плата здійснюється 2 рази на місяць в повному обсязі. Довготривалих затримок з виплати немає.

В університеті створена і продовжує діяти служба охорони праці відповідно до типового положення.

Адміністрація ХНАДУ забезпечує фінансування та організує проведення попереднього (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників.

Виділяються кошти працівникам, які опинилися у скрутному становищі і самостійно не можуть з нього вийти (складна операція, тривале захворювання, придбання дорогих ліків, лікування дітей з складними захворюваннями); для придбання та здешевлення путівок в санаторії на лікування співробітників, їх дітей, аспірантів, студентів, сплачуючи їх за допомогою профспілкового комітету; для придбання спортивного інвентарю та оплату праці керівників секцій; для фінансування культурно-масових заходів, у т.ч. на придбання квітів; на придбання нової медичної апаратури та медикаментів.

За підсумками виконання колективного договору ректор щорічно звітує перед трудовим колективом. Звіт про виконання колективного договору за 2013-2014 навчальний рік відбувся 29 серпня 2014 року.

Суми коштів, витрачених на соціальні потреби, наступні:

- В 2009/2010 н.р. підсумкова сума коштів, витрачених на соціальні потреби, запровадження яких не передбачено чинним законодавством, працівникам нашого університету згідно умов колективного договору з 1.09.2009-по 30.08.2010 склала: на виплату премій – 608 тис. грн.; на виплату надбавок – 2 692 тис. грн.; на виплату матеріальної допомоги по персональним заявам (окрім допомоги на оздоровлення) – 30,7 тис. грн.

Всього: 3300,7 тис. грн.

Сума коштів, витрачених на одного працівника за колективним договором, запровадження яких не передбачено чинним законодавством, по університету склала 1993 грн. на одну особу.

- В 2010/2011 н.р. викладачам та співробітникам було надано премій на загальну суму 971 тис. грн., виплачено матеріальної допомоги у зв'язку з тяжким матеріальним становищем - 8,3 тис. грн. Студентам за цей термін було виплачено 220,8 тис. грн. матеріальної допомоги та 517,8 тис. грн. премій. Додатково з коштів фонду соціального страхування було витрачене 18 тис. грн. на оздоровлення викладачів, співробітників в санаторіях України. Лікування студентів, викладачів і співробітників зараз здійснюється у філії 20-ї обласної студентської лікарні, що розташована у студмістечку. Оздоровлення студентів здійснювалося в санаторії - профілакторії у кількості 55 осіб, термін оздоровлення кожного студента - 21 доба.

Підсумкова сума коштів, витрачених на соціальні потреби, запровадження яких не передбачено чинним законодавством (премії, надбавки, матеріальна допомога) склала на 1 працівника у 2010/2011 н.р. - 2341 грн. на одну особу. В цьому навчальному році 18 викладачів та співробітників нашого університету отримали квартири у новому будинку за адресою вул. Р. Ейдемана, 13- а.

- В 2011/2012 н.р. викладачам та співробітникам було надано премії на загальну суму 1,063 млн. грн., надбавок – на 2,977 млн. грн., виплачено матеріальної допомоги у зв'язку з тяжким матеріальним становищем – 2,13 тис. грн. Студентам за цей термін було виплачено 85 тис. грн. матеріальної допомоги та 36 тис. грн. премій. Додатково з коштів фонду соціального страхування було витрачене 32 тис. грн. на оздоровлення викладачів, співробітників в санаторіях України. Лікування студентів, викладачів і співробітників зараз здійснюється у 20-ї обласної студентської лікарні. Оздоровлення студентів здійснювалося в санаторії – профілакторії у кількості 66 осіб, термін оздоровлення кожного студента – 21 добу.

- В 2012/2013 навчальному році викладачам та співробітникам було надано премій на загальну суму 752,7 тис. грн., надбавок – на 3,3 млн. грн., виплачено матеріальної допомоги у зв'язку з тяжким матеріальним становищем – 30,3 тис. грн. Студентам за цей термін було виплачено 197,5 тис. грн. премій.

Підсумкова сума коштів, витрачених на соціальні потреби,

запровадження яких не передбачено чинним законодавством (премії, надбавки, матеріальна допомога), склала на 1 працівника у 2012/2013 н.р. – 2816 грн. на одну особу, тобто на 11 % більше, ніж в минулому навчальному році.

- В 2013/2014 н.р. соціальний захист викладачів, студентів, співробітників і пенсіонерів університету здійснювався на підставі колективного договору шляхом стабільної виплати заробітної платні, стипендій, надбавок, премій, матеріальної допомоги на оздоровлення та в зв'язку з важким матеріальним становищем.

На цю мету в 2013/2014 навчальному році викладачам та співробітникам було надано премій на загальну суму 601,2 тис. грн., надбавок – майже на 4,0 млн. грн., виплачено матеріальної допомоги у зв'язку з тяжким матеріальним становищем в сумі 11751 грн. Студентам за цей період було виплачено 326,9 тис. грн. премій.

В минулому навчальному році колектив університету неодноразово відкликався на надання термінової допомоги співробітникам та студентам університету. Так, було зібрано та передано на лікування студенту ДСФ Радченко Віктору 34 тис. грн., студенту ФКТМ Кизицькому Ярославу 2 тис. грн. В зв'язку з пожежею коменданту гуртожитку №1 було передано 4 тис. грн.

В традиційному стилі проводилася в звітному році і робота з дітьми. На Новий рік всі вони отримали подарунки в вигляді цукерок. Колектив ХНАДУ шефствує над Харківською спеціалізованою школою-інтернатом для дітей з важкими вадами мовлення та Вовчанським інтернатом. Університет забезпечив дітей подарунками, також проводяться в інтернатах новорічні, різдвяні та інші свята.

Активну культурно-масову діяльність вели художні колективи університету в минулому навчальному році. Святкові концерти, День перемоги, День відмінника, інші заходи традиційно проводяться за участю студентських колективів, духового оркестру, танцювальних колективів, молодіжного театру, вокалістів.

Також не менша увага приділяється стану гуртожитків, в яких мешкають як викладачі, так і студенти. Кожного року в них робиться ремонт, що покращує умови проживання і надання домашньої атмосфери. Доказом цього є те, що вже протягом декількох років гуртожитки ХНАДУ є одними з кращих студентських гуртожитків у місті.

В університеті продовжує реалізовуватись програма «Студенти-сироти». В минулому навчальному році в ХНАДУ навчалось 45 студентів-сиріт. Ці студенти одержували щомісячно компенсацію на харчування в сумі 1200 грн. і стипендію у розмірі 1760 грн. кожний. Всього виплати студентам-сиротам за навчальний рік склали: стипендія – 756,7 тис. грн., компенсація на харчування – 556,7 тис. грн., матеріальна допомога – 217,8 тис. грн. В цьому 2014-2015 навчальному році навчається 47 студентів-сиріт.

Лікування студентів, викладачів і співробітників здійснювалось у 20-тій обласній студентській лікарні. Оздоровлення – традиційно в пансіонаті «Волга» (Крим).

У наступному навчальному році планується також своєчасно виконувати статті колективного договору у частині соціального захисту працівників та студентів.

10. Проведення підготовки та перепідготовки педагогічних, науково-педагогічних працівників і спеціалістів навчального закладу, їхнього економічного, правового й професійного навчання, включаючи обов'язкове особисте підвищення кваліфікації або перепідготовку, але не рідше одного разу за п'ять років (п. 2.3.9 контракту)

Підвищення кваліфікації ректора та керівників фінансових служб університету здійснювалось згідно з планом Міністерства освіти і науки України. Заступники ректора, резерв на керівні посади підвищують кваліфікацію згідно з планом, затвердженим МОН України та ректором університету.

В минулому навчальному році (2013/2014) відповідно до планів кафедр підвищили кваліфікацію 107 осіб. За період 2010-2014 – 771 особа (табл. 10.1, рис. 10.1).

Відповідно до наказів МОН України ректор, доктор технічних наук, професор Туренко А.М. проходив стажування в Національному транспортному університеті, в Національному політехнічному університеті.

У 2013 році стажування ректора відбувалось у Державному вищому навчальному закладі Університет Менеджменту Освіти Національної Академії педагогічних наук України Інституті відкритої освіти на кафедрі університетської та професійної освіти і права, за наказом МОНМС України та НАПНУ від 30.10.2012 р. відповідно Плану-графіку підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти на 2013 рік:

I етап (22.04–24.04);

III етап (21.11–22.11).

Одним з головних завдань, яке вирішується в університеті, є підвищення кваліфікації викладачів кафедр, відокремлених структурних підрозділів ХНАДУ (до 2014 р.), а також викладачів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, які здійснюють підготовку фахівців споріднених напрямів та враховані в структурі ННВК (табл. 10.2, рис.10.2).

Всього за період з 2010 по 2014 р.р. пройшов підвищення кваліфікації 771 викладач ХНАДУ. Основними осередками цієї роботи були: стажування у провідних навчальних закладах, науково-дослідних інститутах, на підприємствах та в організаціях; в т.ч. 185 чол. навчались на університетських курсах підвищення кваліфікації на факультеті підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів ХНАДУ (зараз – центр підвищення кваліфікації). За час підвищення своєї кваліфікації викладачі університету зосереджували увагу на засвоєнні досвіду та впровадженні в навчальний процес інноваційних та інформаційних технологій; використанні засобів комп'ютерної техніки; шляхів оновлення змісту навчання згідно вимог нових стандартів вищої освіти та сучасних досягнень педагогіки вищої школи.

Найбільш поширеними серед існуючих видів підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (НПП) були стажування та короткострокові семінари-практикуми, що передбачені відповідним «Положенням», затвердженим Наказом МОН України № 48 від 24.01.2013 року.

Таблиця 10.1

Підвищення кваліфікації НПП ХНАДУ

Навчальний	Всього,	Розподіл за місцем	Розподіл за змістом
------------	---------	--------------------	---------------------

рік	осіб	проходження			навчальних програм ЦПК					
		Сторонні організації	в тому числі		ЦПК та ІПО ХНАДУ	inventorAutodesk	Іноземна мова	психологіяПедагогіка та	Математичні методи	Дистанційне навчання
			вироб-во	ВНЗ						
2009/2010	161	112	30	82	49	-	-	35	-	14
2010/2011	127	109	37	72	18	-	-	-	-	18
2011/2012	184	146	59	87	38	-	-	24	-	14
2012/2013	150	112	36	76	38	-	-	13	-	25
2013/2014	149	107	25	82	42	17	10	-	8	7
Разом:	771	586	187	399	185	17	10	72	8	78

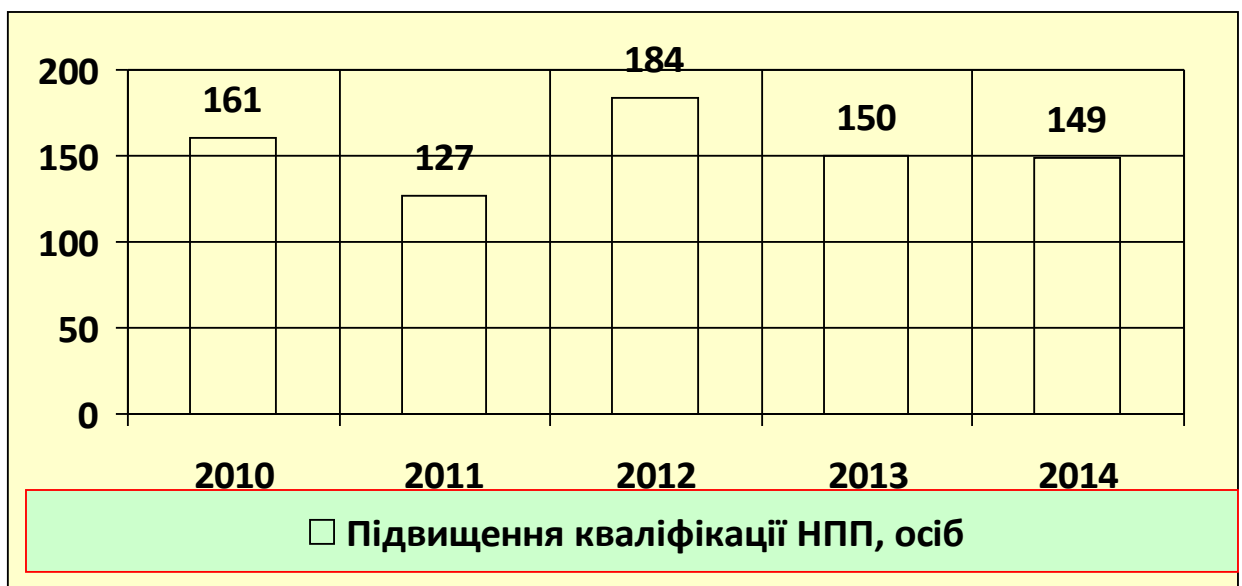

Рис. 10.1 Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників ХНАДУ

Таблиця 10.2

Підвищення кваліфікації викладачів ННВК

Навчальний	Всього,	Розподіл за рівнем навчального закладу
------------	---------	--

рік	осіб	(м. Харків)ВНЗ III – IV	(технікуми)ВНЗ I – II	іншеАвтошколи, ПТУ та	Сторонні НКК міста	за видом угоди		Примітка (ПК за кордоном)
						співпраця	загальна	
2009/2010	104	45	37	22	-	56	48	1
2010/2011	95	42	35	18	-	57	38	1
2011/2012	164	61	64	39	-	98	66	-
2012/2013	193	67	57	33	36	108	85	3
2013/2014	181	90	58	33	-	110	71	2
Разом:	737	305	251	145	36	442	295	7*

* - кількість НПП не врахована строкою «Разом»
 ННВК - навчально-науково-виробничий комплекс

Рис. 10.2 Підвищення кваліфікації викладачів ННВК, осіб

Викладачі ХНАДУ проходили стажування в НТУ «ХПІ», національному університеті ім. В.Н. Каразіна, національному економічному університеті, національному університеті будівництва та архітектури, національному аграрному університеті, національному аерокосмічному університеті, національному університеті міського господарства та інших ВНЗ міста; а також в таких підприємствах, організаціях і наукових установах, як науково-дослідний технологічний інститут приладобудування, ДП «Харківське конструкторське бюро дизелебудування, ПрАТ «Харківський

Промтранспроект», ПАТ «АТП 16356», ДП «Харківський облавтодор», ВАТ «Харківський тракторний завод», НВП «Газтехніка», ПАТ «АТП 16364», філія ВАТ «Харків-Авто» СТО № 3 та інші.

У 2009-2014 роках у ХНАДУ проводився педагогічний експеримент з впровадження дистанційної форми навчання студентів-заочників. Попередньо по засвоєнню технологій дистанційної освіти пройшли КПК 78 викладачів. Є приклади використання дистанційних курсів у денній формі навчання (кафедра педагогіки і психології професійної підготовки, кафедра інформаційних технологій та мехатроніки, кафедра мовної підготовки та інші).

Кафедрами, факультетами та особливо ректоратом значно посилена увага до контролю якості проведення занять молодими викладачами. Розроблені і виконуються індивідуальні плани підвищення кваліфікації молодих викладачів, плануються взаємовідвідування занять.

Відкриті заняття проводились за затвердженням графіком, сформованим на основі складених кафедральних планів. Відкриті (показові) заняття на рівні факультету та університету проводили досвідчені викладачі та викладачі, що обираються (переобираються) на відповідну посаду.

Крім того, понад 100 викладачів університету пройшли підготовку (на базі ЦПК ХНАДУ) з підвищення педагогічної майстерності на семінарах за програмами: «AUTODESKInventor», курси навчання англійської мови, курси педагогіки і психології та інших актуальних питань, що позитивно впливають на якість навчального процесу.

Серед нових форм підвищення кваліфікації викладачів кафедр треба відзначити їх підготовку у навчальних центрах відомих фірм і корпорацій з видачею відповідних сертифікатів.

Наприклад, на фірмі «BOSCH» - 4 чол. з каф. ТЕСА;
на фірмі «Autodesk» - 1 чол. з каф. комп. графіки;
в корп. «CREDO» - 3 чол. з каф. ВПАД;
в корп. «ІВК» - 2 чол. з каф. ДМ і ТММ.

Були випадки (7 чол.), коли викладачі підвищували свою кваліфікацію за кордоном. Так, завідувачі кафедрами Тропіна А.А. (2010 р.) та Горбачов П.Ф. (2014 р.) були на стажуванні відповідно в США та у Польщі у профільних навчальних закладах, де знайомились з організацією фахової підготовки студентів.

Крім того, зараховано як планове підвищення кваліфікації:

- проф. Золотарьову участь у роботі ІХ Международной специализированной выставки – форум «Дорога». Круглый стол. «Усовершенствование нормативной базы для проектирования нежесткой дорожной одежды» г. Москва. 15 октября 2013 р.;
- доц. Лагозі Н.Ж. (кафедра обліку та аудиту) та
- доц. Нефьодову В.М. (кафедра транспортних технологій) з 21 жовтня по 29 жовтня 2013 року в Чехії та Німеччині (Пардубицький університет) за програмою навчально - туристичної поїздки в складі окремої групи;

- доц. кафедри обліку та аудиту Вербицькій В.І. – навчання у Московській школі бізнесу (програма MBA) з 11.06.2013 по 11.02. 2014 р.;
- доц. кафедри транспортних технологій Наумову В.С. – річне стажування в 2011 році по програмі Фонда Фулбрайта за напрямом «Управління/логістика» в Янгелонському університеті (Краков, Польща).

За звітний період робота ЦПК ХНАДУ була націлена на надання якісних освітніх послуг за напрямками післядипломної освіти для інших ВНЗ міста. Традиційно проводилась робота по підвищенню кваліфікації викладачів автотранспортних і автодорожніх технікумів. Розвивалось співробітництво з промисловими підприємствами міст України з підвищення кваліфікації їх фахівців за погодженими програмами навчання. Робота велась за планом розвитку ПДО до 2020 року, який був затверджений Вченою Радою університету ще в 2008 році. Середньорічний загальний контингент слухачів з навчання (підготовка та перепідготовка) за різними формами і видами діяльності ЦПК складав 650-700 чол., в тому числі видано 335 свідоцтв про підвищення кваліфікації, з яких 233 державного зразку, а 102 – ЦПК ХНАДУ. Загальні фінансові надходження за минулий навчальний рік склали приблизно 2,0 млн. грн., де третина – це надходження з перепідготовки. Найбільш важливими напрямками діяльності центру можна назвати три: магістратура, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців, по яких формувались контингент і кошти ЦПК:

1. В магістратуру зараховувалось щорічно до 100 чол. Продовжують навчання до кінця навчального року 25 чол.

2. За напрямом «перепідготовка» центр у кожному навчальному році навчав по 100-110 чоловік за різними напрямами та спеціальностями, головним чином базовими, що акредитовані на IV рівень.

3. На курсах підвищення кваліфікації, що були організовані кафедрами «БЕАД», «МК та БМ», «Вишукувань та проектування а/доріг», «ТЕСА», «МБЖД», «ОБДР», «Екології», «Двигунів внутрішнього згоряння», «Автомобільної електроніки» проходили навчання за погодженими програмами 140-150 чоловік з різних областей України, в т.ч. 40-42 чол. щорічно навчались по не галузевим напрямам підготовки (головним чином це «Гідравліка та гідропривід»).

Подальша робота ЦПК буде здійснюватись у відповідності із затвердженим планом перспективного розвитку післядипломної освіти та націлена на: підвищення якості та отримання реальних результатів по окремих напрямах освітнянської роботи, згідно щойно прийнятого закону «Про вищу освіту».

11. Захист інформації, що складає державну, службову та комерційну таємницю відповідно до Законів України «Про державну таємницю» та «Про інформацію» (п. 2.3.10 контракту)

У суворій відповідності до законодавства України забезпечується захист персональних даних, відомостей, що становлять державну, службову та комерційну таємницю. До роботи з документами цієї категорії допущено обмежену кількість осіб, перевірених в установленому порядку.

В університеті дотримуються норми закону «Про захист персональних даних» та «Про інформацію», «Про звернення громадян».

Кімната для зберігання документів, які містять секретну інформацію, обладнана належним чином і охороняється.

Університет у своїй діяльності забезпечує постійний контроль за порядком збереження та захисту конфіденційної інформації фізичних осіб, до якої належать дані про національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання тощо. Захист відомостей, що складають державну та службову таємницю, за звітний період було організовано відповідно до вимог таких документів:

- Закону України «Про державну таємницю»;

- «Порядку організації та забезпечення режиму секретності на підприємствах, в установах і організаціях», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 02.10.03 р. за №1561-12.

Допуск до роботи з секретною інформацією в університеті визначається згідно з номенклатурою посад (всього в університеті допущено до державної таємниці 23 особи).

Контроль за станом режиму секретності покладено на спеціальний відділ університету і здійснюється шляхом:

- ретельного відбору спільно із зацікавленими керівниками структурних підрозділів, співробітників, які підлягають оформленню на допуск до секретних відомостей;

- постійного інструктажу осіб, які допущені до секретних відомостей, що виїжджають у закордонні відрядження, а також до установ і підприємств оборонних галузей промисловості;

- активної роботи експертних комісій з вивчення матеріалів, підготовлених до опублікування у відкритому друці, для використання у виступах на нарадах і конференціях;

- регулярної перевірки наявності, обліку, порядку зберігання і допуску до матеріалів, які містять секретні відомості;

- вивчення матеріалів при здійсненні несекретного службового листування з метою запобігання розголошення і витікання секретної та конфіденційної інформації, що є власністю держави.

Випадків розголошення відомостей державної таємниці та втрат матеріальних носіїв секретної інформації не було. Порухень за звітний період комісіями СБУ, що перевіряли роботу в ХНАДУ, не виявлено.

12. Дотримання законодавства, вживання заходів щодо

вдосконалення управління, зміцнення договірної, трудової дисципліни (п. 2.3.11 контракту)

Відповідно до національного стандарту ДСТУ ISO 9001:2009 (ISO 9001:2008) створена сучасна система управління якістю, яка охоплює всі підрозділи і основні процедури діяльності університету із щорічним наглядом аудитором. Питання вдосконалення системи управління періодично розглядаються на засіданнях вченої та методичної рад університету, ректорату з прийняттям конкретних рішень.

Постійно забезпечується виконання завдань з реалізації політики ХНАДУ у сфері якості: поліпшується якість організації освітнього процесу, його методичного та матеріально-технічного забезпечення; розширюються сфери науково-дослідної та інноваційної діяльності; забезпечується високий рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу; удосконалюється система управління університетом; розвивається система матеріального заохочення, соціального захисту студентів та співробітників. Впровадження цієї системи забезпечило поліпшення якісних показників за всіма напрямками діяльності ХНАДУ, підвищення рівня інформатизації, координованості та організованості, упорядкування документообігу та посилення контролю за виконанням управлінських рішень.

Вживалися заходи безпосередньо для зміцнення договірної та трудової дисципліни. З метою забезпечення договірної дисципліни постійно здійснювалася перевірка проектів договорів на предмет їх відповідності вимогам законодавства України. Для забезпечення трудової дисципліни проведено роботу щодо уніфікації посадових інструкцій працівників та типових посадових інструкцій для співробітників структурних підрозділів університету. Впродовж 2010-2014 років здійснювалася перевірка посадових інструкцій на предмет їх відповідності законодавству.

13. Вживання заходів щодо створення в кожному структурному

підрозділі і на кожному робочому місці умов праці відповідно до вимог законодавства, а також додержання прав працівників, гарантованих законодавством про працю (п. 2.3.12 контракту)

У межах своїх повноважень, ректор Національного автомобільно-дорожнього університету видавав накази і розпорядження, які є обов'язковими для виконання всіма підрозділами університету, та відповідав за результати діяльності закладу перед МОН України. Прийом та звільнення з роботи працівників ХНАДУ здійснювалося згідно з чинним законодавством, застосовано необхідні заходи морального та матеріального заохочення, забезпечено охорону праці, дотримано законність та порядок у межах закладу.

В університеті активно функціонують профспілкові організації (профком співробітників ХНАДУ та студентський профком), що забезпечують права та безпечні умови праці і навчання, а також виконання обов'язків співробітниками та студентами.

Ефективності управлінської діяльності університету сприяє автоматизація роботи окремих підрозділів до автоматизованого управління діяльністю університету в цілому.

Протягом 2010–2014 років в інформаційному просторі університету працювали такі програмно-технічні комплекси: «Навчальний процес», «Бібліотека» та інші, до складу яких входять автоматизовані підсистеми «Кадри–студент», «Кадри–ПВС», «Кадри–НДП», що використовують сектори відділу кадрів, співробітники та студенти університету. В цих автоматизованих системах знаходяться більш 40 тис. електронних записів, які характеризують якісний склад студентів та співробітників університету. Автоматизовані програми обліку існують також у відділі працевлаштування студентів (підпрограми «Фахівець», де зараз близько 7 тис. електронних записів про випускників університету), у режимно-таємному відділі (підсистема «Військовий комісаріат», де більш 5 тис. електронних записів). Автоматизовано також облік відділу стандартизації і метрології (підпрограма «Каталог стандартів», де студентам і викладачам надано близько 11 тис. найменувань нормативних документів). У ЦНІТі автоматизовано облік наявних ліцензованих програм та комп'ютерного обладнання університету, а також інших матеріальних цінностей.

Протягом звітної періоду ЦНІТом університету було продовжено роботу щодо вдосконалення підпрограми «Деканат», де передбачено облік навчальних планів, розклад занять, облік відвідувань студентами навчальних занять тощо. Автоматизовано роботу щодо оформлення вступної документації на електронних носіях приймальної комісії університету.

Під особливою увагою керівництва університету постійно перебувають питання поліпшення умов праці, навчання та проживання співробітників і студентів. Зусилля підрозділів адміністративно-господарської частини в 2014 році були спрямовані на подальше удосконалення матеріально-технічної бази з метою забезпечення сприятливих умов для навчання, праці та побуту

студентів і співробітників. Службами здійснюється експлуатація та своєчасний ремонт інженерних мереж та енергетичного обладнання. Як завжди вчасно отримано акти готовності до опалювального сезону. Навчальні корпуси та гуртожитки безперебійно забезпечуються електроенергією, теплоносієм, водою та газом, постійно здійснюється контроль за їх раціональним використанням.

Своєчасно проводиться технічне обслуговування інженерне обладнання.

У встановлені терміни подається звітність про споживання енергоносіїв. Продовжується виконання робіт із встановлення централізованої системи кондиціювання повітря.

В учбових корпусах відремонтовано аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, навчальні та інші приміщення. Улаштовано зони спортивних майданчиків, бігову доріжку та розпочато роботи з капітального ремонту майданчиків для ігрових видів спорту.

Ремонтно-будівельні роботи проводились також в гуртожитках, відремонтовано житлові кімнати, коридори житлових блоків, сходові клітини, місця загального користування.

Для створення сприятливих та комфортних умов для студентів та співробітників на базах відпочинку проведено поточний ремонт, улаштовано спортивні майданчики, благоустроєна та озеленена територія.

З метою виконання законодавства про охорону праці, в університеті функціонує «Служба охорони праці» згідно з типовим «Положенням про охорону праці», затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці (від 3 серпня 1995 р. №73).

Сплановано навчання та перевірка знань співробітників з охорони праці співробітниками, а саме при прийнятті на роботу і в процесі роботи. Посадові особи згідно з переліком, затвердженим Державним комітетом України з нагляду за охороною праці періодично, один раз на три роки, проходять навчання, а також перевірку знань з охорони праці. В університеті на постійній основі діє атестаційна комісія ХНАДУ.

Відділом охорони праці та пожежної безпеки проводилася робота щодо дотримання законодавства з охорони праці, пожежної безпеки, виробничої санітарії та забезпечення необхідних умов праці і профілактики профзахворювань, проводяться періодичні медичні огляди працівників певних категорій; проходять навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки, електробезпеки, охорони праці.

Відділом матеріально-технічного забезпечення та організації закупівель здійснювалось своєчасне постачання будівельних матеріалів, оргтехніки, меблів та інших товарів для забезпечення освітньої діяльності.

Протягом 2014 року працівниками навчально-виробничого об'єднання проведена робота щодо удосконалення асортименту страв для харчування студентів та співробітників, забезпечення їх оздоровчими продуктами, поліпшення якості обслуговування. В поточному році середньоденна чисельність споживачів збільшилася як у їдальнях, так і у буфетах (кафе).

Господарчим відділом здійснювалась робота з підтримання в належному санітарному стані всіх приміщень корпусів університету, проводилось регулярне прибирання території від залишків листя, сміття та снігу, виконувались вантажно-розвантажувальні роботи.

Працівники університету за успішне й сумлінне виконання трудових обов'язків, тривалу та бездоганну роботу, новаторство у праці та за інші досягнення у роботі морально та матеріально заохочуються шляхом оголошення подяк, нагородження почесними грамотами, присвоєння почесних звань тощо.

Функціонування сучасної системи вищої освіти неможливо без *студентського самоврядування*. Саме тому в нашому університеті ще у 1998 році було створено Студентську Раду ХНАДУ. Це орган студентського самоврядування, який є добровільним громадським об'єднанням і проводить свою діяльність відповідно до ініціативи студентів. До структури Студентської Ради ХНАДУ входять такі підрозділи як: студентські ради факультетів, студентські ради гуртожитків, а також постійні та тимчасові комісії.

Основні завдання Студентської Ради ХНАДУ — це забезпечення прав та інтересів студентства, гарантованих законодавством.

За останні роки студентське самоврядування автомобільно-дорожнього університету вийшло на досить високий рівень. Представники студентських рад входять до складу Вченої ради університету, вчених рад факультетів та стипендіальних комісій. За їх погодженням відбувається відрахування студентів, переведення з контрактної форми навчання на бюджетну, а також поселення і виселення з гуртожитків.

Основна мета студентських рад:

- захист прав та інтересів, забезпечення виконання ними своїх обов'язків;
- спрямування інтелектуальної активності студентської молоді на обговорювання найбільш актуальних проблем українського сьогодення;
- активне включення студентів в управління навчально-виховним процесом;
- втілення та розповсюдження в навчальному та виховному процесі новітніх інформаційних технологій;
- організація дозвілля студентів.

Доброю традицією стало проведення студентським самоврядуванням університету багатьох заходів, таких як “День автомобіліста і дорожника”, “День першокурсника”, Брейн ринги та квести з історії університету серед першокурсників, “Міс та Містер ХНАДУ”, акції направленні на пропагування здорового способу життя, святкові концерти, спортивні змагання, фотоконкурси, конкурси творчих робіт, конкурси-огляди художньої самодіяльності, допомога дитячим будинкам та ін.

Студентська рада університету бере активну участь в роботі Студентської ради при ХОДА, а також у багатьох місцевих та обласних молодіжних заходах, а саме: Імперія ВУЗов; Битва ВУЗов; Universum; зльотах молодіжних організацій; наукових олімпіадах та конференціях; Молодіжних акціях.

Робота Студентської ради ХНАДУ відображається в університетській газеті “Автодорожник”, а також в інформаційних спільнотах в соціальній мережі “Вконтакте”.

Завдяки існуванню спільноти Студентської ради ХНАДУ в користувачів мережі є можливість ознайомитись з діяльністю студентського самоврядування, історією університету, дізнатися про останні цікаві події в Харкові та Україні, ознайомитись з інформацією з проведених заходів та з планами роботи на подальший період, поспілкуватися в режимі он-лайн з Головами Студентської ради університету, та студентських рад факультетів, а також залишити свої побажання щодо роботи студентського самоврядування.

У важливій справі дотримання вимог законодавства основна увага приділялась додержанню трудових прав працівників університету.

Трудові взаємовідносини між керівництвом університету і найманими працівниками визначено колективним договором, який в період його підготовки проходить дуже ретельне обговорення, погодження у всіх структурних підрозділах університету і профспілковому комітеті, а також юридичній службі.

Укладання колективного договору здійснюється один раз на три роки на загальних зборах трудового колективу університету.

Завдання щодо точного дотримання вимог нормативних документів при прийомі на роботу науково-педагогічних працівників виконуються своєчасно і в повному обсязі.

За звітний період не допущено жодного випадку зарахування претендентів на посади науково-педагогічних працівників поза відповідного конкурсу та обов'язкового представлення комплекту встановлених (в тому числі освітянських) документів.

Питання зміцнення трудової дисципліни постійно розглядались на відповідних засіданнях вченої ради, ректорату і загальних зборах трудового колективу.

Значна увага приділяється організації систематичного и дієвого контролю за зміцненням трудової дисципліни, що дозволило в 2010-2014 навчальному році значно скоротити кількість порушень трудової дисципліни (на 40%).

За звітний рік випадків порушення адміністративних справ проти членів колективу, у тому числі у зв'язку з порушенням чинного трудового законодавства, не було.

14. Виконання показників ефективності використання державного майна та його збереження і раціонального використання бюджетних коштів, а також показників майнового стану навчального закладу,

**затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 19 березня
1993 р. № 203 (п. 2.3.13 контракту)**

Відомості, що характеризують стан збереження державного майна та його ефективне використання:

- Загальна площа приміщень становить – 81597 кв.м.

З 2010 по 2015 роки було введено до експлуатації такі будівлі:

- гуртожиток № 7 для аспірантів, викладачів та співробітників, загальною площею 2344 кв.м., за адресою вул. Роберта Ейдемана, 13-а (2011р.).

У тому числі:

1. Площа всіх приміщень, що використовуються, усього;
  - приміщення для занять студентів – 39845 кв.м.;
  - спортивні зали – 1727 кв.м.
2. Приміщення для науково-педагогічного персоналу – 1400 кв.м.
3. Службові приміщення – 18360 кв.м.
4. Бібліотека/читальні зали – 927/316 кв.м.
5. Гуртожитки – 41752 кв.м.
6. Їдальні, буфети – 734 кв.м.
7. Медичні пункти – 248 кв.м.

Площі, що здавалися в оренду за рік – 492 кв.м.

Національний автомобільно-дорожній університет розміщено в м. Харкові на земельних ділянках за адресами; вул. Петровського, 25; пров. Студентський, 2-10; вул. Пушкінська, 106; вул. Тимурівців, 3,3-а, 5-а; вул. Р. Ейдемана, 13-а. Загальна площа земельних ділянок становить 20,06 га. На них розміщено 6 навчальних корпусів, а також 7 гуртожитків, загальна площа яких складає 81597 кв.м.

Навчальний процес в університеті здійснюється в 259 аудиторіях та 27 навчальних лабораторіях. Питома вага площ навчально-лабораторних приміщень з розрахунку на одного студента денної форми навчання складає 14,3 кв.м, що відповідає існуючим нормам.

Лабораторії, кабінети оснащені сучасним обладнанням, приладами та вимірювальною апаратурою відповідно до вимог робочих програм навчальних дисциплін, що забезпечують сучасний рівень підготовки фахівців.

В університеті функціонує 7 гуртожитків, їх загальна площа – 41752 кв.м.

З метою забезпечення студентів, аспірантів, викладачів необхідною навчально-методичною та науковою літературою в навчальному корпусі функціонує бібліотека загальною площею 695,1 кв.м. Тут розташовано 2 читальних зали на 139 місць.

В навчальному корпусі є актові зали на 400 місць.

Спортивний комплекс університету загальною площею 1681 кв.м. складається з великої ігрової зали (374 кв.м.), спортивної зали на вул. Тимурівців, 3-а загальною площею 510,7 кв.м. та зала боротьби.

По пров. Чернівецькому розташований навчальний полігон (ангар, навчальні класи та науково-дослідні лабораторії).

В університеті (головний навчальний корпус та студмістечко) функціонує підприємство студентського харчування, загальною площею 1452 кв.м. та 7 буфетами.

За період 2010-2015 років виконано значний перелік робіт для покращення стану матеріально-технічної бази Національного автомобільно-дорожнього університету.

1. По головному навчальному корпусу (вул. Петровського, 25) здійснені такі роботи:

- Капітальний ремонт з переплануванням центру заочного навчання.
- Капітальний ремонт фасаду та поточний ремонт фасаду ФППУ.
- Поточний ремонт покрівлі та фасаду.

2. По лабораторному корпусу (вул. Чернишевського, 68):

- Капітальний ремонт коридорів першого та другого поверхів.

3. По механічному факультету (вул. Тимурівців, 3):

- Капітальний ремонт туалетів на третьому поверсі.

4. По гуртожитку № 1 (пров. Студентський, 2):

- Капітальний ремонт коридору із заміною дверей першого поверху.

- Капітальний ремонт кухонь, кімнат із заміною дверей другого поверху.

5. По гуртожитку № 3 (пров. Студентський, 6):

- Капітальний ремонт кімнат на третьому та четвертому поверхах.

6. По гуртожитку № 4 (пров. Студентський, 8):

- Капітальний ремонт туалетів, кухонь, побутових кімнат, а також ізолятора для хворих.

7. По гуртожитку № 5 (пров. Студентський, 10):

- Капітальний ремонт туалетів, умивальників, кухонь і побутових кімнат.

8. По гуртожитку № 6 (вул. Тимурівців, 5-а):

- Для підготовки гуртожитку для розміщення вболівальників на Євро-2012 виконаний поточний ремонт туалетів, побутових кімнат, кімнат для проживання та коридорів на 2-х поверхах.

- Усі кімнати укомплектовані новими меблями.

- Поточний ремонт душової кімнати та реконструкція приміщення під нову душову.

- Влаштування душових кімнат системою вентиляції.

- Капітальний ремонт тепломережі до гуртожитку.

- Проведено капітальний ремонт ліфтів.

9. Здано в експлуатацію гуртожиток № 7 по вул. Р. Ейдемана, 13-а після реконструкції та надбудови третього поверху.

Власними силами виготовлено та встановлено віконних блоків – 595 шт., дверних блоків – 665 шт.

На балансі автогосподарства знаходиться 35 автомобілів, серед них 2 автобуси, 3 мікроавтобуси, 12 вантажних автомобілів, із них 2 сміттєвоза і 2 самоскиди.

За останні роки було проведено ревізію матеріальних цінностей та аналіз технічного стану транспортних засобів, за висновками якої була списана вся застаріла техніка, що не підлягає відновленню або потребувала значних коштів на ремонт.

Автогосподарство забезпечує безаварійну і надійну роботу автомобільного транспорту університету з перевезення вантажів і пасажирів, необхідних для забезпечення навчального процесу, наукових праць та господарських потреб університету. Забезпечує безаварійну та надійну роботу спеціальних автомобілів (автомобіля-сміттєвоза, автогідропідйомника), організовує своєчасне прибирання території університету і студентського містечка від сміття.

В зимовий період автогосподарство повністю забезпечує прибирання снігу з території університету та студмістечка.

Автомобілі автогосподарства зберігаються у дворі університету та у боксах на автостоянці університету, яка розташована по пров. Студентському, 2.

На території автостоянки, яка не використовується для зберігання автомобілів, обладнані місця для надання платних послуг населенню у кількості 73 місць, з них 26 під накриттям. За рахунок отриманих коштів здійснюється виплата заробітної плати сторожам автостоянки, придбання запчастин для поточного ремонту, а також сплата за електроенергію та комунальні послуги.

Керівництво університету піклується про працівників автогосподарства. На території автостоянки знаходиться кімната відпочинку водіїв, роздягальня з душем та туалетом.

Видавництво ХНАДУ було створено у 1998 році на базі редакційно-видавничого відділу, а з 2003 р. було значно реорганізовано, покращені умови праці та матеріально-технічна база.

На сьогоднішній день у Видавництві всі підручники, навчальні посібники, монографії та конспекти лекцій видаються на якісному папері, з повнокольоровою обкладинкою та у твердій палітурці. Видавництво повністю забезпечує університет запланованою навчально-методичною літературою (НМЛ), яка відповідає новим вимогам у навчанні за кредитно-модульною системою навчання. Видавництво ХНАДУ видає наукові, технічні, публіцистичні, історико-філософські, художні твори, бланкову та повнокольорову продукцію за замовленнями ХНАДУ, а також виконує замовлення на поліграфічну продукцію інших організацій (Обласної державної адміністрації, Облавтодорів, ВНЗ м. Харкова та інших міст). Усі видання розміщуються в Інтернеті і на університетському порталі у зручній для читача формі. Видавництво виконує весь комплекс робіт від набору до видання готової книги.

З 2010 по 2014 рр. у Видавництві виготовлено понад 1730 найменувань НМЛ для студентів, загальним обсягом 6309,51 друкарських аркушів, за цей період випущено близько 700550 одиниць різноманітної НМЛ, авторами якої є викладачі та науковці ХНАДУ.

Університет має три фахових наукових збірники, зареєстрованих у Вищій атестаційній комісії України: «Вісник ХНАДУ» (виходить чотири рази на рік); «Автомобільний транспорт» (виходить два рази на рік); «Економіка транспортного комплексу» (виходить два рази на рік).

За минулі роки покращено рівень видання щомісячної газети «Автодорожник»: вона стала більш інформативно насиченою. Вийшов з друку 1615 номер газети, відтепер вона має наклад 1000 примірників і друкується на крейдованому папері.

Видавництво за успіхи у виданні підручників та навчальних посібників нового покоління для профільних навчальних закладів неодноразово було нагороджено грамотами і дипломами конкурсу Міністерства освіти і науки України та товариства «Знання». На міжнародному книжковому фестивалі «Світ книги» у 2005, 2006, 2007, 2008 роках підручники, що підготовлені до друку та видані у Видавництві ХНАДУ, отримали першу нагороду в номінації «Видавництво року» та дипломи лауреатів в номінації «Книга року». Видавництво нагороджено почесною грамотою і спеціальним призом від Управління у справах інформації Харківської обласної державної адміністрації за видання високоякісної літератури та газети «Автодорожник». Отримана нагорода на «Форумі видавців» на виставці «Освіта 2008» у м. Львові, а також неодноразово Видавництво було нагороджено грамотами Обласної ради, Міської ради і Облдержадміністрації.

Таблиця 14.1

Випуск навчальної та навчально-методичної літератури (одиниці)

Вид видання	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Навчальні посібники, підручники та монографії	56	81	94	99	94
Конспекти лекцій	20	28	2	-	17
Методичні вказівки	138	134	642	345	167
Фахові видання	11	11	8	8	8

Таблиця 14.2

Випуск навчальної та навчально-методичної літератури (обліково-видавничі аркуші)

Вид видання	Роки				
	2010	2011	2012	2013	2014
Навчальні посібники, підручники та монографії	616,25	1065,75	1236,5	1297,5	1238,5
Конспекти лекцій	130,75	168,87	6,36	-	101,8
Методичні вказівки	395,37	343,93	1106,72	562,27	325,22
Фахові видання	258,75	227,25	74,54	55,72	57

15. Своєчасність розрахунків з підприємствами, установами та організаціями, банками, та іншими організаціями (п. 2.3.14 контракту)

Харківській національний автомобільно-дорожній університет протягом звітного періоду 2010 – 2014 рр. вживав належних заходів щодо розрахунків з установами, організаціями, банками та постачальниками. Усі

розрахунки проведені своєчасно та в повному обсязі. Заборгованостей за розрахунками, які проведено у звітній період, університет немає.

16. Цільове та ефективне використання коштів загального та спеціального фонду державного бюджету (п. 2.3.15 контракту)

Кошти загального та спеціального фондів державного бюджету використовувались за цільовим призначенням та спрямовувались на забезпечення навчально-виховного та навчально-виробничого процесу, утримання навчальних будівель, споруд, засобів навчання, систем життєзабезпечення закладу.

Фінансово-господарська діяльність університету здійснюється відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту», Статуту університету, наказів, розпоряджень Міністерства освіти і науки та вимог чинного законодавства.

За звітний період ректором і службами університету вживалися заходи та докладалися необхідні зусилля для забезпечення діяльності університету, ефективного використання майна та наявних фінансових ресурсів.

Фінансування університету проводиться згідно із затвердженими МОН України кошторисами загального фонду та спеціального фонду державного бюджету. Із державного бюджету надійшло коштів загального фонду на суму — 57153800 грн.

Кошти використані в повному обсязі згідно з кошторисом на :

– оплату праці —	26429739 грн.
– нарахування на зарплату —	9431018 грн.
– оплату комунальних послуг та енергоносіїв —	4049919 грн.
в т.ч.	
– теплопостачання —	3100103 грн.
– електроенергія —	299997 грн.
– водопостачання та водовідведення —	649819 грн.
– інші виплати —	344639 грн.
– стипендія студентам, аспірантам та докторантам —	16186714 грн.
– предмети, матеріали (одяг студентам-сиротам) —	24650 грн.
– продукти харчування —	687121 грн.

Значну частину витрат університет здійснював за рахунок коштів спеціального фонду, який сформовано за рахунок таких видів діяльності:

– підготовче відділення —	2002737 грн.
– післядипломна освіта —	1516775 грн.
– підготовка спеціалістів на контрактній основі —	17586332 грн.
– орендна плата —	72193 грн.
– видавничо-поліграфічна діяльність —	49950 грн.
– плата за проживання в гуртожитках —	6330609 грн.
– відділення підготовки іноземних громадян —	15518323 грн.
– спонсорська допомога —	110128 грн.
– інші послуги —	2461831 грн.

– за навчання іноземних студентів, аспірантів. докторантів -	65407 грн.
– науково-дослідна робота —	5336993 грн.
Разом —	51051278 грн.

Спецкошти використані відповідно до затвердженого кошторису на такі цілі:

– оплату праці —	26123972 грн.
– нарахування на зарплату —	9365201 грн.
– на виплату стипендії магістрам галузі знань «Державне управління» —	1218 грн.
– на розвиток та утримання матеріально-технічної бази університету —	3147646 грн.

– на оплату комунальних послуг та енергоносіїв —	3266805грн.
– на розвиток навчально-лабораторної та методичної бази –	1717115 грн.
– платежі до бюджету —	988728 грн.
– на проведення науково-дослідних робіт —	90000 грн.
Разом: —	44700685 грн.

У 2014 році на дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт (за рахунок загального фонду) поступили кошти із державного бюджету в сумі — 804975, 88 грн.

Відповідно до затвердженого кошторису, кошти використані:

– на заробітну плату і нарахування —	792964,88 грн.
– на придбання матеріалів та оплату послуг —	12011 грн.
Разом: —	804975,88 грн.

Загалом, за рахунок бюджетних та спеціальних коштів в університеті забезпечено проведення занять за всіма формами навчання, наукові дослідження, функціонування матеріальної бази.

Протягом звітного періоду було закуплено обладнання та інвентар для навчальних аудиторій і гуртожитків (прилади, комп'ютери, столи, стільці).

Придбано навчальну і наукову літературу, проведено ремонт обладнання, приміщень, будівель. Здійснені платежі за комунальні послуги, енергоносії, за охорону об'єктів, сплачено податки у бюджет держави.

Кошти загального фонду — 35860757 грн.

Кошти за виконані науково-дослідні роботи — 3533835 грн.

За рахунок бюджетних коштів утримується штат чисельністю 847,5 одиниць, з них професорсько-викладацький персонал складає 232,5 одиниць.

За рахунок спецкоштів – 670,15 одиниць, в тому числі ПВП – 283,15 одиниць.

17. Своєчасне і повне внесення платежів до бюджету, включаючи внески до Пенсійного фонду, виконання кошторисів доходів та видатків навчального закладу, недопущення заборгованості заробітної плати за спожиті енергоносії і комунальні послуги та дотримання їх у межах доведених лімітів (п. 2.3.16 контракту)

У 2010–2014 рр. Харківський національний автомобільно-дорожній університет своєчасно і в повному обсязі вносив платежі до бюджету, зокрема:

- обов'язкове державне пенсійне страхування;
- загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- на випадок безробіття;
- від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання;
- прибутковий податок;
- податок на додану вартість;
- податок на забруднення навколишнього природного середовища;
- податок на землю;
- податок платників транспортних засобів.

Університет повністю дотримувався їх споживання в межах доведених лімітів. Співробітникам університету своєчасно і в повному обсязі без затримок виплачувалась заробітна плата. Заборгованості по заробітній платі університет не має. В звітній період ХНАДУ також своєчасно та в повному обсязі вносив кошти за спожиті енергоносії та комунальні послуги.

18. Дотримання встановленого законодавством порядку обслуговування і використання бюджетних коштів, укладання договорів оренди нерухомого майна, закріпленого за навчальним закладом на праві оперативного управління, та своєчасність розрахунку за ними (п. 2.3.17 контракту)

Університет забезпечує встановлений порядок обслуговування і використання бюджетних коштів.

З метою раціонального використання аудиторного фонду та приміщень гуртожитків за наказом ректора всі площі закріплені за факультетами, кафедрами університету. Частина вільної площі, що не належить аудиторному фонду, Харківським національним автомобільно-дорожнім університетом передано в оренду відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна» та з дозволу Міністерства освіти і науки України.

Загальна площа приміщень навчального закладу – 85774 кв. м.

Загальна площа оренди станом на 01.10.2014 р. – 492 кв. м.

Орендарями вчасно відшкодовуються витрати балансоутримувача. З боку бухгалтерії ведеться постійний контроль за сплатою орендних платежів.

19. Вживання заходів до запобігання проявам корупції та хабарництва у вищому навчальному закладі (п. 2.3.18 контракту)

З метою посилення роботи щодо викорінення, профілактики та запобігання проявам посадових зловживань, корупції, хабарництву та правопорушень в університеті ректором створені необхідні умови для відкритості і прозорості будь-якого контрольного заходу. Функціонує

«гаряча лінія» – (телефони: міністерства освіти і науки України, ректора і проректора університету), «скринька довіри». Студенти мають можливість інформувати ректорат про будь-які форми тиску на них з боку викладачів та інших посадових осіб.

Щорічно мною затверджується «План заходів університету щодо попередження проявів службових зловживань, хабарництва, протидії корупції». Для виконання «Плану заходів» підключаються юристи, проректори, декани, голова студентської ради.

Державні антикорупційні законодавства, зміст листів МОНУ про зловживання, хабарництво та правопорушення доводяться до відома науково-педагогічних працівників, інших працівників, студентів шляхом обговорювання їх на засіданнях Вчених Рад університету та факультетів, кафедр, студентської ради, студентських груп.

Власною головною задачею на наступні роки ставлю - як найкращим чином організувати навчальний процес, створити необхідні умови для викладачів і студентів університету, щоб вони розкрили свій освітній потенціал. Прийнятий Закон України «Про вищу освіту» (2014р.) надає таку можливість.

20. Складання в установленому порядку річного кошторису доходів і видатків навчального закладу та подачу його на затвердження до Міністерства, а також подання фінансової та статистичної звітності, необхідної інформації про майновий стан навчального закладу (п. 2.3.19 контракту)

В університеті забезпечується складання в установленому порядку кошторису доходів і видатків та затвердження його в МОН України, а також своєчасне подання фінансової, статистичної звітності та відповідної інформації про майновий стан закладу. Зауважень та нарікань щодо цього не було.

У звітному періоді університет своєчасно та без зауважень надавав Міністерству освіти і науки та Держкомстату України встановлені статистичні звіти та інші необхідні відомості про стан діяльності за основними напрямками, що оговорені контрактом. Серед них: форма 2-3 НК; звіт про підсумки прийому до ВНЗ; форма 5-ВО; щорічний звіт «До аналізу діяльності ВНЗ за звітний рік» тощо.

21. Щорічно до 15 січня наступного за звітним року, а також на вимогу Міністерства в інший період, подання звіту міністерству про результати виконання умов контракту, статуту навчального закладу, показників ефективності використання державного майна, видання підручників, посібників, науково-методичної літератури українською мовою та дотримання законодавства у сфері діяльності навчального закладу (п. 2.3.20 контракту)

Згідно з розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 17.04.1996 року №1/9-156 ХНАДУ своєчасно надавав звіти про результати діяльності, що передбачені контрактом за період 2010 – 2014 рр.

Інформація про результати діяльності університету у відповідних напрямках, виконання Статуту, планів прийому на навчання до докторантури і аспірантури, показників ефективного використання державного майна та інших показників діяльності навчального закладу, дотримання законодавства у сфері освіти і науки, видання підручників, посібників, науково-методичної літератури українською мовою та дотримання законодавства у сфері діяльності навчального закладу, а також виконання ректором умов контракту надаються МОН України у встановлені строки.

22. Щорічне звітування перед органами громадського самоврядування навчального закладу про результати своєї діяльності на займаній посаді (п. 2.3. 21 контракту)

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», ректор ХНАДУ щорічно звітував перед вищим колегіальним органом громадського самоврядування – конференцією трудового колективу університету про виконання обов'язків ректора та умови колективного договору. За підсумками обговорення звіту ректора приймалися необхідні рішення, на підставі яких розроблявся План розвитку ХНАДУ на поточний навчальний рік.

Періодично ректор виступав перед студентським активом з інформацією про діяльність ректорату з розв'язання проблем, пов'язаних з підвищенням якості освіти, та з інших актуальних питань, відзначав студентів-активістів за досягнення в науковій та громадській роботі. За ініціативи ректора створена та активно функціонує система підготовки наукового резерву із числа студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр», до вступу в аспірантуру.

23. Виконання програми соціального розвитку колективу

До програми соціального розвитку колективу університету входили такі головні розділи:

- забезпечення доступним житлом викладачів та співробітників університету;
- створення відповідних умов мешкання студентів у гуртожитках;
- заохочення студентів за досягнення у навчальній, науковій та суспільній роботі;

- стимулювання праці викладачів та співробітників за досягнення в науково-педагогічній та адміністративній роботі;
- розвиток спортивно-масової роботи серед викладачів та студентів університету;
- залучення студентів до культурно-масової роботи в позанавчальний час;
- організація харчування в університеті;
- організація оздоровлення та медичного обслуговування викладачів та студентів;
- підтримка та реабілітація студентів-сиріт;
- підтримка та вшанування пенсіонерів-ветеранів університету та учасників Великої Вітчизняної війни;
- надання шефської допомоги школам-інтернатам;
- увічнення пам'яті видатних діячів університету.

23.1. Забезпечення доступним житлом викладачів та співробітників університету

Для забезпечення доступним житлом викладачів та співробітників університету було переобладнано технічну будівлю за адресою: м. Харків, вул. Р. Ейдемана, 13 в житловий будинок для викладачів, співробітників та аспірантів університету.

Після реконструкції в цій будівлі для викладачів та співробітників університету було виділено:

- 3-кімнатних квартир – 8;
- 2-кімнатних квартир – 8;
- 1-кімнатних квартир – 4;
- кімнат для аспірантів – 22.

У даний час є необхідність у покращенні умов для проживання 36 сімей з числа викладачів, співробітників та аспірантів університету.

Рис. 23.1.1 Зовнішній вигляд технічної будівлі до реконструкції в житловий будинок (2008 р.)

Рис. 23.1.2 Хід реконструкції технічної будівлі в житловий будинок (2009 р.)

Рис. 23.1.3 Будинок на вул. Р. Ейдемана, 13 після реконструкції

23.2. Створення відповідних умов для проживання студентів у гуртожитках

Для проживання студентів та аспірантів університет має 7 гуртожитків. Усі гуртожитки устатковані сучасним обладнанням та інвентарем, комп'ютерними класами з виходом до мережі Інтернет. Гуртожитки № 2, 3, 5, 6 мають спортивні кімнати з тренажерами. У гуртожитку № 3 розташовано студентську їдальню, в гуртожитку № 7 – буфет.

Для забезпечення відповідних умов проживання щорічно у кожному гуртожитку проводиться поточний ремонт із заміною зношеного обладнання.

Усі студенти, що мають потребу, забезпечені койко-місцями у гуртожитку.

23.3. Заохочення праці студентів за досягнення у навчальній, науковій та суспільній роботі

Для заохочення студентів до навчання в університеті з 1989 р. розроблено спеціальну програму, що передбачає:

- проведення зустрічей, концертів з нагоди, вшанування студентів-відмінників;
- направлення листів подяки батькам відмінників;
- нагородження дипломами педагогічних колективів середніх шкіл, випускники яких навчаються в університеті на «відмінно» (рис. 23.3.1);

– нагородження Почесною грамотою викладачів, які перемогли в номінації «Найкращі викладачі очима студентів-відмінників ХНАДУ» (рис. 23.3.2);

– нагородження почесними грамотами вчителів середніх шкіл, які перемогли в номінації «Улюблена шкільна вчителька»;

– нагородження студентів за особливі досягнення Почесним знаком «Відмінник ХНАДУ» (табл. 23.3.1).

Таблиця 23.3.1

Почесні звання, які отримали учасники навчально-виховного процесу

Рік	Почесний знак «Відмінник ХНАДУ»	Почесна грамота для викладачів університету	Почесна грамота для вчителів середніх шкіл	Диплом середній школі
2010	13	13	13	13
2011	15	15	15	15
2012	12	12	12	12
2013	14	14	14	14
2014	13	13	13	13

Почесний знак «Відмінник ХНАДУ» призначено для нагородження студентів, що особливо відзначилися в навчальній, науковій або громадській роботі. Почесним знаком «Відмінник ХНАДУ» нагороджуються студенти університету, що отримали відмінні оцінки за період не менше як впродовж 6 сесій поспіль і виявили особливі успіхи в:

Навчальній роботі:

– перемоги у внутрішньовузівських, міських, обласних олімпіадах і конкурсах;

– перемоги у всеукраїнських конкурсах і олімпіадах;

– участь у міжнародних змаганнях і конкурсах за профілем обраної спеціальності.

Науковій роботі:

– винахід нових засобів, приладів;

– індивідуальні публікації в престижних виданнях;

– індивідуальна участь в престижних наукових конференціях.

Громадській (в тому числі культурно-масовій і спортивно-масовій) роботі:

– керівництво студентським колективом на рівні групи, курсу, факультету, університету;

– участь в керівництві молодіжними організаціями на рівні міста, області, держави;

– успішний виступ у складі команд університету в міських, обласних, всеукраїнських або міжнародних змаганнях (рис. 23.3.3).

Рис. 23.3.1 Диплом для нагородження педагогічного колективу школи, випускники якої навчаються на «відмінно» в ХНАДУ

Рис. 23.3.1 Грамота для нагородження улюбленого викладача студента-відмінника

Рис. 23.3.3 Почесний знак «Відмінник ХНАДУ» та посвідчення до нього

23.4. Стимулювання праці викладачів та співробітників за досягнення в науково-педагогічній та адміністративній роботі

В останні роки все більший наголос набуває моральне, а не матеріальне стимулювання праці викладачів та співробітників університету. З цією метою було розроблено такі нагороди:

1) Почесний знак «За видатні заслуги перед колективом університету» III, II, I та вищого ступеня (рис. 23.4.1).

2) Нагрудний знак «Почесний Професор» (рис. 23.4.2).

Почесним знаком «За видатні заслуги перед колективом університету» нагороджуються викладачі та співробітники ХНАДУ, промисловці, особи, які зробили великий внесок у наукову, навчальну, суспільну та адміністративно-господарську діяльність Харківського національного автомобільно-дорожнього технічного університету, а також в розвиток його матеріально-технічної бази.

Рис. 23.4.1 Зовнішній вигляд посвідчення та Почесного знака «За видатні заслуги перед колективом університету»

Почесним знаком «За видатні заслуги перед колективом університету» нагороджено **211** осіб з числа викладачів та співробітників університету, а також працівників народного господарства України.

Нагрудним знаком «Почесний Професор» нагороджуються видатні вчені, промисловці, особи, які своєю самовідданою працею звеличили честь і славу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

Рис. 23.4.2 Зовнішній вигляд диплому, посвідчення та нагрудного знака «Почесний професор»

Нагрудним знаком «Почесний Професор» нагороджено **37** видатних вчених з України та дальнього зарубіжжя.

Нагрудним знаком «Почесний викладач» нагороджено **10** видатних педагогів університету.

№ 008

Рис. 23.4.3 Зовнішній вигляд посвідчення «Почесний викладач»

23.5. Розвиток спортивно-масової роботи серед викладачів та студентів університету

Для проведення спортивно-масової роботи в університеті створено та активно функціонує спортивний клуб «Автодорожник» ім. Ю.М. Пояркова – двократного Олімпійського чемпіона, Почесного громадянина м. Харкова (табл. 23.5.1).

Таблиця 23.5.1

Матеріальна база спортивного клубу

Назва споруди	Площа	Кількість спортсменів, що можуть займатися одночасно
Спортивне містечко	17540	244
2 спортивні зали	878	75
Борцівський зал	110	16
2 тренажерні зали	240	65
Комплексний відкритий спортивний майданчик	5360	101
Зал боксу	193	28
Зал фітнесу	170	34
Тенісний зал	84	16
Стрілецький тир	50	12

За період з 2010 р. досягнуто таких результатів (табл. 23.5.2, 23.5.3, 23.5.4): великим досягненням була участь студента МФ, майстра спорту міжнародного класу Григорія Гусарова у Олімпійських іграх 2012 року Лондон (Великобританія) з тхеквондо, де він посів 7 місце, студента МФ, майстра спорту міжнародного класу Дениса Вороновського у II юнацьких Олімпійських іграх 2014 року Пекін (Китай) з тхеквондо – срібний призер.

Чемпіонами Світу стали: студентка ФТС, майстер спорту міжнародного класу Валентина Головченко (2010-2011) Афіни (Греція) з гирьового спорту; студентка МФ, майстер спорту міжнародного класу Марина Чагіна (2010-2011) Афіни Греція з гирьового спорту; студент МФ, майстер спорту міжнародного класу Ігорь Кудрицький (2012) Афіни (Греція), 2013 Санторіні (Греція) з кікбоксингу; студент МФ, майстер спорту Атон Халізов (2014) Карара (Італія) з кікбоксингу; студент МФ, майстер спорту Віталій Лебединець (2013) Тюмень (Росія) – срібний призер Чемпіоната Світу.

В Універсіаді України серед студентів збірна ХНАДУ з кікбоксингу стала чемпіоном у 2013 та 2014 роках. Команда з футболу стала переможцем «Металіст-студент Ліги» в 2013 р. та бронзовим призером 2014 р. Збірні команди ХНАДУ приймають участь з 26 видів спорту в Спартакіаді ВНЗ м. Харкова, де посідають призові місця та з 2010 року являється безперервним чемпіоном Спартакіади.

Таблиця 23.5.2

Підготовлено спортсменів високої кваліфікації

Рік	I розряд	Кандидатів у майстри сорту	Майстрів спорту	Майстрів спорту міжнародного класу
2010	15	1	2	1
2011	22	4	1	3
2012	25	1	2	2
2013	28	2	1	1
2014	30	3	1	2
ВСЬОГО	120	11	7	9

Таблиця 23.5.3

Призові місця на Всеукраїнських та міжнародних змаганнях

Рік	2010	2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6
Олімпійські ігри та всесвітні ігри майстрів(ветеранів)					
1 місце					
2 місце				1	1
3 місце					
Чемпіонат Світу					
1 місце	3	2	2	2	5
2 місце	6	1		1	
3 місце	3			2	
Чемпіонат Європи					
1 місце					
2 місце			1	1	
3 місце					
Міжнародні змагання					
1 місце	6	4	11	3	3
2 місце	5	2	5	5	
3 місце	3	5	4		1
Універсіада України					

1 місце					
2 місце			1		
3 місце	1		2		
Спортивні ігри України					
1 місце					
2 місце	4	1			
3 місце	3				
Чемпіонати та Кубки України					
1 місце	7	24	38	22	9
2 місце	4	14	6	12	17
3 місце	2	43	12	22	7
ВСЬОГО:	47	96	82	71	43

Окрім участі у міжнародних та всеукраїнських змаганнях викладачі та студенти університету беруть участь у міських змаганнях:

Таблиця 23.5.4

Участь у місцевих змаганнях

Чемпіонати та кубки Харкова та Харківської обл.	2010	2011	2012	2013	2014
1 місце	45	41	81	32	43
2 місце	12	53	41	13	4
3 місце	39	61	38	28	7
ВСЬОГО:	96	155	160	73	54

Щорічно серед студентів та викладачів проводяться 4 спартакиади, в яких беруть участь більш ніж 2000 студентів та більш як 200 викладачів:

1. Студентська спартакиада університету з 11 видів спорту.
2. Студентська спартакиада «Першокурсник» з 9 видів спорту.
3. Студентська спартакиада серед гуртожитків з 5 видів спорту.
4. Професорсько-викладацька спартакиада «Здоров'я» з 9 видів спорту.

23.6. Залучення студентів до культурно-масової роботи в позанавчальний час

Робота студентського клубу ХНАДУ за 2010 – 2015 рік

Юність! Яка вона приваблива і різноманітна! Скільки мрій і сподівань вона плекає, скільки можливостей для розкриття своїх здібностей і талантів, особливо коли ти стаєш студентом. Адже успіху на життєвому шляху досягають не просто хороші професіонали, а сильні й талановиті в багатьох сферах особистості. Кожен студент Харківського національного автомобільно-дорожнього університету стає саме такою людиною, якщо з першого курсу стає членом дружнього колективу студентського клубу. Крім основного завдання – здобуття вищої освіти і оволодіння основами майбутньої професії, студенти вишу у творчій лабораторії клубу всебічно розкривають свої здібності й дають поштовх новим талантам. Всіляко допомагають їм у цьому керівники колективів художньої самодіяльності та величезні можливості на всі смаки.

При підтримці ректора університету Анатолія Миколайовича Туренко, проректора по науково – педагогічній роботі Сергія Яковича Ходирєва та лідера профспілкової організації Василя Івановича Мощенка, студенти демонструють свої здібності не лише на сцені університету, а й у Міжнародних, Всеукраїнських, обласних, міських та районних конкурсах. Колективи художньої самодіяльності вишу, окремі студенти, неодноразово ставали переможцями у творчих конкурсах України та зарубіжжя. Тих студентів, які ведуть активне творче життя, можна впізнати по сміливості, блиску в очах, впевненості у собі та своїх друзях, з якими познайомилися в студентському клубі й потоваришували. Для декого з них дружба переросла в кохання.

У студентському клубі діють гуртки художньої самодіяльності на різні смаки.

До послуг любителів танців – три танцювальних колективи:

– бального танцю «Формула успіху» (керівник Олексій Жук). Олексій виборював головні нагороди на всеукраїнських і міжнародних змаганнях з бальних танців;

– сучасного танцю (керівник Ігор Серков). Ігор стажувався в Москві, їздив з гастрольями до різних країн, влітку 2014 р. його тепло приймали у Китаї.

– естрадного та сучасного танцю «Лелеченьки» (керівник Людмила Курінськова). Колектив Людмили Пилипівни – «найстаріший», вона працює майже 20 років, багато з її випускниць продовжують кар'єру танцюриста і після закінчення університету. Цей колектив побував у багатьох країнах, де завоював чимало кубків переможця.

Для тих, хто не уявляє свого життя без музики, в ХНАДУ є народний духовий оркестр (керівник Олександр Міц). Це високе звання колектив отримав у 2009 р.

Студенти вишу беруть також активну участь у роботі творчого колективу вокального жанру – студії «Сузір'я» (керівник Олена Апаріна). Олена – випускниця Харківської державної консерваторії (відділ вокалу), вона – автор збірки віршів і пісень.

Останні майже 15 років молодіжним театром «Віват» керує А.Г. Харакоз. Алла Георгіївна – випускниця Харківського державного інституту культури (1978 р.), режисер масових заходів. У кожного з керівників гуртків є свої таланти, у Алли Георгіївни це хист до створення одягу і головних уборів, її артисти виступали з колекціями на конкурсах театрів мод, які придумала саме вона: «Бархатний сезон», «Східна колекція» та інші. У репертуарі молодіжного театру «Віват» літературно-музичні та танцювальні композиції, новорічні вистави, виступи у пісенному жанрі тощо.

А ще існує при студентському клубі дитячий театральний колектив «Світлячок» яким керує випускниця університету Світлана Рідкозубова.

Керівник студентського клубу – Климець Любов Іванівна. Вона – режисер, сценарист, композитор і керівник літературно – драматичної студії «Сердця нараспашку».

Літературно-драматичній студії «Сердця нараспашку» в цьому році виповнюється 10 років. Більше 100 випускників брали участь у створенні і розвитку колективу.

Один з напрямків підготовки учасників – залучення до виступів у новорічних виставах для підшефних шкіл-інтернатів м. Харкова (школа-інтернат для дітей з важкими вадами мови і школа-інтернат м. Вовчанська). Учасники студії оволодівають одночасно двома – трьома жанрами: співають, танцюють, займаються біт-боксом і грають на музичних інструментах.

Наші досягнення

Перемоги у Міжнародних конкурсах за п'ять років (2010-2015)

- 2010 рік. Учасники хореографічного колективу «Лелеченьки» (керівник Людмила Курінськова) стали володарями другої премії Міжнародного фестивалю «Квітка на камені» в місті Кам'янець – Подільський.

- 2011 рік. Володарями Гран-прі стали – Леся Мінченко і Євген Поляков (асистент кафедри механічного факультету кафедри БЖД) молодіжний театр «Віват» керівник Алла Харакоз. В місті Белгороді в БДГУ ім. Шухова на 5-му Міжнародному студентському форумі.

- 2012 рік. Учасники хореографічного колективу «Лелеченьки» (керівник Людмила Курінськова) завоювали 1-ше місце в Міжнародному танцювальному конкурсі «Таланти 3-го тисячоліття» в місті Харків.

- 2013 рік. Учасники хореографічного колективу «Лелеченьки» вибороли Гран – прі на Міжнародному танцювальному фестивалі в Сербії.

- 2013 рік. 1-ше місце отримала учасниця літературної студії «Сердця нараспашку» Юля Сиса в Міжнародному конкурсі «Париж – музика 2013» у Франції.

- 2014 рік. Міжнародний хореографічний конкурс «Квітка на камені» 1-ше місце (керівник Людмила Курінськова).

- 2014 рік. 1-ше місце на Міжнародному конкурсі «Балтійський вояж» м. Рига, естрадний вокал Юлія Сиса, літературно – драматична студія «Сердця нараспашку»

- 2014 рік. «Міс – Інтернаціонал» - Міжнародний конкурс, номінація «Мисс улыбка» Салтанат Сагінтаєва, літературно – драматична студія «Сердця нараспашку».

- 2015 рік. Лауреат 1-го. ступеня 1-го. Міжнародного фестивалю – конкурсу «Зимнее сияние» хореографічний колектив «Лелеченьки» (керівник Людмила Курінська).

Всеукраїнські конкурси

- 2010 рік. Ансамбль танцю «Лелеченьки» став лауреатом Всеукраїнського молодіжного художнього соціально – економічного фестивалю «Біле озеро».

- 2010 рік. Колектив сучасного танцю «Респект» (керівник Сергій Висоцький), ансамбль бального танцю «Формула успеха» (керівник О. Жук), літературно – драматична студія «Сердця нараспашку» (керівник Любов Клімець) брали участь у Всеукраїнському танцювальному шоу – «Майданс» битва-конкурс всіх міст України за звання «Танцювальна столиця України». Команда Харкова завоювала 3-місце.

- 2011 рік. Всеукраїнський конкурс художньої творчості студентів «Станція студентська – 2011» в місті Києві. Студентський клуб ХНАДУ зайняв 1-місце.

- 2011 рік. Всеукраїнський конкурс танцю «Українські візерунки», ансамбль танцю «Лелеченьки» зайняв 1-місце.

Обласні конкурси

- 2010 рік. Учасники літературно – драматичної студії «Сердця нараспашку» Юлія Підрізова і Артем Ковтун стали лауреатами обласного конкурсу «Об'єднаємося зі світом, розмовляємо іноземними мовами»

- 2011 рік. Юлія Підрізова стала лауреатом обласного поетичного конкурсу «Харківщина молода».

Міські конкурси

Двадцять років поспіль проводяться міські конкурси студентської творчості «Харківська студентська весна». Колективи ХНАДУ завжди приймають участь у цьому конкурсі і багато разів перемагали не тільки в номінаціях, а й займали призові місця в загальному заліку.

Принесли заслужені успіхи і участь у 6-му фольклорному фестивалі «Чарівне намисто», який проводився в Харківському національному педагогічному університеті ім. Г.Сковороди 30 листопада 2012 року.

В списку традиційних заходів студентського клубу, в яких приймали участь всі колективи художньої самодіяльності є:

- свято «Посвячення в студенти»;
- свято студентського містечка, де студенти прославляють кожен свій гуртожиток;
- професійне свято «День автомобіліста і дорожника»;
- новорічні вистави для підшефних шкіл – інтернатів, для дітей співробітників і викладачів, серед них: «Новорічний серпантин», новорічна казка «Снежная королева», «Вечера на хуторі близ Диканьки», «Приключення Буратино», «Морозко», «Золушка», та інші.
- Святкові концерти, присвячені «Дню захисника Вітчизни»;
- Святкування Міжнародного жіночого дня 8 березня;
- Огляд-конкурс студентської самодіяльності, де першокурсники розкривають свої таланти;
- Урочистості, присвячені Дню Великої Перемоги;
- Урочистості «День відмінника» за участю вчителів і директорів шкіл України і зарубіжжя, викладачів вишу та батьків студентів, яким цього дня вручають своєрідний студентський орден – почесний знак «Відмінник ХНАДУ».
- Випускні вечори і зустрічі з випускниками різних років;
- Профорієнтаційні заходи в школах Харкова.

Участь в Днях кафедр

Ще один важливий напрям роботи студентського клубу – участь в Днях кафедр. Підготовка до проведення Днів кафедр – це не тільки акторська робота, а й науково-пошукова та громадсько-історична. Останнім часом творчі колективи студклубу тісно співпрацюють з кафедрами: філософії та політології (зав. кафедри, проф. О.К. Чаплигін), українознавства (зав. кафедри, доц. Н.В. Нікуліна), вищої математики (зав. кафедри, доц. Т.О. Ярхо), іноземних мов №1 (зав. кафедри, доц. Є.М. Воронова) та іншими. Інші служби студклубу, що відповідають за звук, світло, костюми і реквізит, також працюють наполегливо й відповідально. Це – заступник директора Людмила Юхимівна Бондарева, яка майже 40 років віддала ХНАДУ, та звукооператор Костянтин Пуляєв.

Особливої уваги заслуговує Клуб веселих і кмітливих – один з найяскравіших видів мистецтва. Його люблять всі, а ось грають в нього

тільки молоді. І закінчивши університет, випускники продовжують бути і кмітливими, і життєрадісними, і винахідливими. Команда КВК ХНАДУ виступала навіть на міжнародній сцені гумористів.

Нові відкриття

Треба відзначити, що творча праця всіх колективів художньої самодіяльності не була б такою плідною і різноманітною без справжньої, повсякденної підтримки керівництва університету, а особливо ректора ХНАДУ – Анатолія Миколайовича Туренка.

Нові ідеї, плани, заходи він підтримує, направляє, допомагає їм здійснитися. І цьому багато прикладів. В жовтні 2010 року по вулиці Р. Ейдемана, 13 проходило урочисте відкриття нового дому для викладачів і співробітників університету. В цьому приймало участь керівництво міста і області, із їх рук отримували ордера на квартири, а учасники художньої самодіяльності подарували концерт. Багато прийшлося пережити і зробити керівнику університету, щоб таке відкриття нарешті відбулося!

1 вересня 2010 року вперше пройшов міський «День посвячення в студенти» на площі Свободи. В ньому приймали участь духовий оркестр університету, колони учасників художньої самодіяльності, вдягнутих в стилізовані українські костюми. Очоловав хід ректор Анатолій Миколайович Туренко. З цього року міський «День посвячення в студенти» став традиційним.

Шефська робота

Школа – інтернат для дітей з тяжкими вадами мови в місті Харкові та школа – інтернат міста Вовчанську Харківської області вже багато років опікує наш університет. Спілкування з педагогами та учнями різні, але в основному це – матеріальна допомога університету, зустрічі ректора і учнів у стінах ХНАДУ, концерти і новорічні вистави та новорічні ранки, збір одягу, іграшок, книг силами студентів університету, а головне – спілкування з дітьми вихованцями шкіл – інтернатів.

Конкурси ХНАДУ

Студентський клуб успішно проводить також низку творчих конкурсів, що стали улюбленими серед університетської громади. Це – вокальний конкурс «Дві зірки» (де співають дуетом викладач і студент), конкурси «Міс і Містер ХНАДУ» та «Дебют» (де першокурсники розкривають свої здібності й таланти) та інші.

Самодіяльні артисти університету завжди показують високий рівень жанрової майстерності, неймовірну віддачу сценічному мистецтву.

А нові таланти, які щорічно поповнюють лави студентського клубу, розквітають на університетській сцені наче травневий сад. Студентський

клуб ХНАДУ робить все, аби молодь якнайшвидше здійснила свої заповітні творчі мрії!

Для організації культурно-масової роботи в університеті створено та з успіхом функціонує студентський клуб, який поєднує 9 колективів.

Серед них:

1. Духовий оркестр – народний аматорський колектив профспілок України (кількість учасників – 21 особа).
2. Ансамбль сучасного та народного танцю «Лелеченьки» (60 осіб).
3. Вокальна студія «Сузір'я» (30 осіб).
4. Молодіжний театр «Віват» (28 осіб).
5. Ансамбль сучасного танцю «Респект» (32 особи).
6. Ансамбль бального танцю «Формула успіху» (20 осіб).
7. Літературно-драматична студія «Відкриті серця» (28 осіб).
8. Команда КВК (24 особи).
9. Циркова студія «Надія» (18 осіб).

Усі концерти та святкові заходи проводяться в університеті силами учасників художньої самодіяльності та зазначених колективів на високому рівні. Традиційно мають місце такі культурно-масові заходи, як: день автомобіліста та дорожника, новорічні концерти та вистави, день Святого Валентина, 8 Березня, зустріч ректора з пенсіонерами, зустріч ректора з кавалерами, нагороджених почесним знаком «За видатні заслуги перед колективом університету», День Перемоги, День відмінника, День студмістечка, тощо.

23.7. Організація харчування, оздоровлення та медичного обслуговування викладачів та студентів

Для забезпечення якісного та доступного харчування для студентів в університеті функціонує студентська їдальня, що поєднує 2 їдальні, 5 буфетів та 1 кафе розрахованих на 380 посадочних місць. Усі приміщення їдальні щорічно підлягають поточному або капітальному ремонту, оздоблюються новим обладнанням та інвентарем.

Оздоровлення викладачів та співробітників університету відбувається у різних санаторіях України, в пансіонаті «Канака» (ПБК). Оздоровлення студентів відбувається в санаторії-профілакторії (табл. 23.13.1).

Показники оздоровлення викладачів та студентів

Рік	Оздоровлено викладачів за пільговими путівкам ФСС	Оздоровлено викладачів за пільговими путівками університету у пансіонаті «Канака» (ЮБК) та ін.	Оздоровлено студентів за пільговими путівкам в санаторії-профілакторії
2010	21	147	86
2011	6	151	55
2012	9	136	66
2013	13	111	-
2014	5	90	-

Для попередження захворювань, надання першої медичної допомоги, надання різних медичних послуг у ХНАДУ створено медичний центр, який забезпечено необхідним медичним обладнанням та персоналом. Центр має сучасне діагностичне та лікувально-профілактичне обладнання. Загальна площа центру – 245,4 м², на якій розташовано 10 функціональних кабінетів.

Усі бажаючі викладачі, співробітники та студенти університету мають можливість отримувати кваліфіковану терапевтичну та стоматологічну допомогу, фізіотерапевтичне лікування на сучасних апаратах, діагностичні дослідження серця на сучасних ультразвуковому та електрокардіографічних апаратах.

23.8. Підтримка та реабілітація студентів-сиріт

Для адаптації до вузівського життя студентів-сиріт в університеті діє спеціальна програма «Студенти-сироти». На сьогодні в університеті навчається 47 студентів-сиріт. Усіх їх об'єднано у групи, залежно від курсу. Цими групами керують досвідчені викладачі з числа волонтерів. Вони організують контроль за навчальним процесом студентів-сиріт, проводять дні народження, екскурсії. Щоденно надають їм консультативну та інші види допомоги. Проводяться регулярно зустрічі сиріт з ректором університету, під час яких оперативно вирішуються усі проблемні ситуації та відбувається привітання зі святами з обов'язковим врученням подарунків від ректора. Усі передбачені законодавством відрахування для сиріт виконуються у повному обсязі та своєчасно. Додатково сироти отримують матеріальну допомогу як від профкому, так і від університету.

23.9. Підтримка та вшанування пенсіонерів-ветеранів університету та учасників війни

Усі пенсіонери, що вийшли на пенсію з університету та не працюють в ньому, знаходять постійну турботу ректорату та профкому університету. Для них постійно організуються зустрічі на кафедрах, у підрозділах. Щорічно ректор робить імпровізований звіт про свою роботу перед пенсіонерами напередодні свята 8 Березня. Завжди для них робляться подарунки та надається конкретна матеріальна допомога. Напередодні свята Перемоги учасники бойових дій запрошуються на святкові заходи в університет, часто з виїздом до Меморіалу ВВВ з обов'язковим покладанням квітів та частуванням фронтовою кашею.

23.10. Надання шефської допомоги школам-інтернатам та переселенцям із зони бойових дій на Донбасі

Наш університет першим виступив перед обласною адміністрацією з ініціативною пропозицією закріпити всі проблемні інтернати за ВНЗ м. Харкова. Ми взяли шефство над школою-інтернатом, де проживають діти з важкими вадами мови. І з 2000 р. університет регулярно допомагає цьому шкільному закладу: організуються екскурсії, робляться подарунки дітям, виділяються кошти на необхідні операції, проводяться святкові концерти в інтернаті. Найкращі вихованці з числа сиріт направляються для подальшого навчання до ліцею при університеті (у 2014 році ліцей було закрито) і в подальшому вступають до університету. Така схема роботи об'єднує вихованців інтернату зі студентами та викладачами університету. З 2006 р. університет взяв додаткове шефство ще над одним інтернатом у м. Вовчанськ Харківської області, якому також надається систематична допомога.

На опалення дитячого дому у 2014/2015 н.р. було зібрано 20 тис. грн.

Допомога громадянам, які опинилися в епіцентрі бойових дій на Донбасі.

В червні 2014 року 12 тис. грн. було передано дітям-сиротам, вивезеним із місць бойових дій – із міста Краматорська Донецької області.

51 особа від людей похилого віку до малечі були розселені в 15 кімнатах трьох наших гуртожитків – 1,5 та 6. Переселенці були вражені тим, як до них поставились у нашому університеті. В ХНАДУ було швидко розроблено програму всебічної підтримки вимушених переселенців. Організовано збір одягу, взуття, продуктів і побутового приладдя для родин. Ректорат і представники профспілкового комітету вручили їм фінансову допомогу, талони на безкоштовне харчування в студентській їдальні.

Окрім того, університет поселив 82 студента з різних ВНЗ.

Дружний колектив університету активно підтримує устояні десятиліттями традиції, що виховують почуття патріотизму і гордості за свій університет.

23.11. Увічнення пам'яті видатних діячів університету

Рис. 23.16.1 Пам'ятник ВЧИТЕЛЮ, ПЕДАГОГУ, ВЧЕНОМУ

Задля увічнення пам'яті видатних діячів університету силами викладачів та студентів університету були зібрані кошти в розмірі 72404 грн. та побудовано пам'ятник ВЧИТЕЛЮ, ПЕДАГОГУ, ВЧЕНОМУ в образі А. К. Бируля, який разом з соратниками у післявоєнні роки з руїн відновлював ХАДІ.

Рис. 23.16.2 Сквер ім. А.М. Холодова

За заслуги в освіті студентів та створенні потужної наукової школи, на території механічного факультету і факультету управління та бізнесу створено чудовий сквер ім. А.М. Холодова, площею у 1,034 га. На місці, де раніше був пустир, розташовано газони, встановлено лавки та скульптурні споруди, посаджено дерева та створено місце для зустрічей та відпочинку студентів.

РЕКТОР
Харківського національного
автомобільно-дорожнього
університету, професор

А.М. Туренко